



**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ**  
**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**  
**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

***Τίτλος Εργασίας «Καταγραφή και κριτική ανάλυση  
του νέου Αναπτυξιακού Νόμου και των  
προγραμμάτων στήριξης των ΜμΕ στην Ελλάδα»***



**Πτυχιακή Εργασία των**

*Μητρολιού Σταυρούλα*

*Τζανή Πραξηθέα*

*Τσάπαλη Κωνσταντίνα*

*Επιβλέπων : Σταυρουλόπουλος Λυκούργος*

**ΠΑΤΡΑ 2012**

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<b>ΣΥΝΟΨΗ</b>	<b>4</b>
<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</b>	<b>6</b>
<b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΡΕΥΝΑ</b>	<b>9</b>
<b>1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΜΕ</b>	<b>10</b>
1.1. ΜΜΕ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	11
1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ	17
1.3. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	20
<b>2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΜΕ</b>	<b>31</b>
2.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	32
2.1.1. Μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα	32
2.1.2. Α' Κοινοτικό πλαίσιο Στήριξης	34
2.1.3. Β' Κοινοτικό πλαίσιο Στήριξης	38
2.2. Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	43
2.2.1. Διάρθρωση Γ' ΚΠΣ σε Επιχειρησιακά προγράμματα	46
2.2.2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2000-2006	53
2.3. ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013	56
2.3.1. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013	57
2.3.1.1. Διάρθρωση ΕΣΠΑ σε Επιχειρησιακά προγράμματα	60
2.3.2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2007-2013	84
2.3.3. Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης και Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας	87
2.3.4. Χρηματοδοτικά Εργαλεία 2007-2013	89
2.4. ΝΕΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	91

2.4.1. JERAMIE	92
2.4.2. Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων	95
2.4.3. Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας	101
2.5. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΕΟΜΜΕΧ)	106
2.6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	109
2.7. ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	112
<b>3. ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3908/2011</b>	<b>117</b>
<b>4. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</b>	<b>126</b>
<b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</b>	<b>141</b>
<b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</b>	<b>144</b>
1. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3908/2011	145
2. ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΜΠΕ ΕΜΠΑ	186
3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	194

## ΣΥΝΟΨΗ

Βασικό περιεχόμενο της παρούσας εργασίας αποτελούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πως αυτές έχουν κατορθώσει να αποτελούν την ραχοκοκαλιά της Ελληνικής Οικονομίας και με ποιους τρόπους γίνεται προσπάθεια τόσο σε εθνικό επίπεδο μέσω της κυβέρνησης όσο και διεθνές επίπεδο μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενισχυθούν και να αναπτυχθούν.

Έτσι σαν πρωταρχικός σκοπός είναι η αναφορά στην ελληνική οικονομία και στην κατάσταση στην οποία βρίσκεται στην παρούσα φάση, καθώς επηρεάζει άμεσα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αναλύονται λεπτομερώς βασικά οικονομικά μεγέθη όπως το δημόσιο χρέος, το δημόσιο έλλειμμα, ο πληθωρισμός, η ανεργία, και στη συνέχεια η ανταγωνιστικότητα της.

Στο πρώτο κεφάλαιο, γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστούν όσο το δυνατόν καλύτερα λόγοι για τους οποίους οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η ραχοκοκαλιά της ελληνικής και όχι μόνο οικονομίας. Γίνεται παρουσίαση του πλήθους τους σε χώρες της Ευρώπης, αλλά και στις ελληνικές περιφέρειες. Επίσης, έχει γίνει ορισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των κριτηρίων που τις διαχωρίζουν, ενώ τέλος υπάρχει μια αναφορά σε προβλήματα, αδυναμίες, πλεονεκτήματα που παρουσιάζονται και τις επηρεάζουν και σε τρόπους που θα τις βοηθήσουν να αναπτυχθούν και να επιβιώσουν.

Το δεύτερο κεφάλαιο είναι εστιασμένο σε όλες τις οικονομικές ενισχύσεις που παρέχονται από το 1989 στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης. Υπάρχει αναλυτική καταγραφή των πόρων που έχουν διατεθεί μέχρι στιγμής και όσων πρόκειται να διατεθούν μέχρι το 2013 και ανάλυση βασικών χρηματοδοτικών εργαλείων. Εξίσου λεπτομερής είναι και η περιγραφή των τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων και των κοινοτικών πρωτοβουλιών του κάθε προγράμματος και των αξόνων προτεραιότητας που έχουν τεθεί, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα. Επίσης είναι σημαντική η αναφορά στον Ελληνικό Οργανισμό Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, ο οποίος έχει στηρίξει αρκετά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Στο τρίτο κεφάλαιο η αναφορά εστιάζεται στον Αναπτυξιακό Νόμο 3908/2011 ο οποίος ισχύει από το 2011 και παρέχει μία σειρά από ενισχύσεις στις ιδιωτικές επενδύσεις για την οικονομική ανάπτυξη, την επιχειρηματικότητα και την περιφερειακή συνοχή. Αναλύονται οι κατηγορίες επένδυσης, τα διάφορα επενδυτικά σχέδια και άλλα βασικά του στοιχεία.

Η πτυχιακή εργασία κλείνει με το κεφάλαιο των συμπερασμάτων το οποίο περιέχει πολιτικές που θα πρέπει να εφαρμοστούν για να επιβιώσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και αποτελέσματα από έρευνες που έχουν διεξαχθεί κατά καιρούς από οργανισμούς. Στη συνέχεια υπάρχει περιγραφή των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των διάφορων οικονομικών ενισχύσεων (όπως το ποσό απορρόφησης τους, τα αποτελέσματα θετικά και αρνητικά, που επέφεραν στην ελληνική επικράτεια, όσα θα εφαρμοστούν στην νέα προγραμματική περίοδο) και όσα έχουν προκύψει από την εφαρμογή του αναπτυξιακού νόμου.

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με εθνικές και ευρωπαϊκές μελέτες, τα τελευταία 30 χρόνια, η διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης στην Ελλάδα, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ακολούθησε αντίστροφη πορεία απ' ότι στις άλλες χώρες της περιφέρειας, με αύξηση του ειδικού βάρους των κλάδων χαμηλής τεχνολογίας.

Παράλληλα, το ισχύον καθεστώς χαρακτηρίζεται από το εξής παράδοξο: στα χαρτιά υπάρχουν πολλά νομοθετημένα εργαλεία πολιτικής, αλλά χρησιμοποιείται μόνο ένα: οι χρηματικές επιχορηγήσεις. Αυτό δεν συμβαίνει σε καμιά ευρωπαϊκή χώρα. Επιπλέον, στην Ελλάδα η υπερτιμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων αποτελεί κανόνα.

Στα 30 χρόνια λειτουργίας των Αναπτυξιακών Νόμων η Αττική αύξησε δραματικά το ειδικό της βάρος στην οικονομία και παράγει πλέον το 50% του ΑΕΠ της χώρας. Μαζί με τους δορυφόρους νομούς (Βοιωτία, Κορινθία) και τη Θεσσαλονίκη παράγει πάνω από το 60% του ΑΕΠ της χώρας. Στον αντίποδα, οι πλέον αδύνατες περιφέρειες της χώρας, όπως η ΑΜΘ, η Ήπειρος και η Πελοπόννησος έχουν βιώσει μια σημαντική μείωση της συμμετοχής τους στο ΑΕΠ της χώρας και μια υποχώρηση του επιπέδου ανάπτυξής τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε 30 χρόνια λειτουργίας των αναπτυξιακών νόμων εγκρίθηκαν με βάση τα στοιχεία πάνω από 21.000 επενδυτικά σχέδια και δημιουργήθηκαν πάνω από 150.000 θέσεις εργασίας. Με δεδομένους όμως τους πόρους που διατέθηκαν, 5.000 νέες θέσεις εργασίας και 700 επενδυτικά σχέδια το χρόνο, σε μια οικονομία με περίπου 1 εκ. επιχειρήσεις και 4,5 εκ. εργατικό δυναμικό, το αποτέλεσμα δεν μπορεί να θεωρείται ικανοποιητικό.

Η συντηρητική προσέγγιση προτάσσει την οριζόντια μείωση του εισοδήματος χωρίς κίνητρα και διοχέτευση των εσόδων στην πραγματική οικονομία, με αποτέλεσμα τον αργό θάνατο της ελληνικής οικονομίας. Σήμερα όμως χρειαζόμαστε παρεμβάσεις που α. δημιουργούν τις προϋποθέσεις συνθηκών ρευστότητας β. πολιτική για τις επενδύσεις που χτίζει πάνω σε διαθέσιμους και γνωστούς σε όλους πόρους ένα νέο αναπτυξιακό αφήγημα.

Γι αυτό το λόγο το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας προχώρησε στην υλοποίηση θεσμικών παρεμβάσεων οι οποίες αποσκοπούν στην στήριξη των ΜμΕ που αποτελούν το στυλοβάτη της ελληνικής οικονομίας και πλήττονται όλο και περισσότερο από την τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, καθώς συρρικνώνεται η ζήτηση, περιορίζονται οι επενδύσεις και μειώνεται η ρευστότητα. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω υποστηρικτικών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών εργαλείων.

Οι επενδύσεις, η ανάπτυξη και η οικονομική αναδιάρθρωση αποτελούν όρους επιβίωσης της ελληνικής οικονομίας και της χώρας μέσα στην κρίση. Για να πετύχουμε, πρέπει να εντάξουμε τις επενδύσεις στο πλαίσιο αναδιάταξης της εθνικής οικονομίας. Η αναδιάταξη αυτή αποτελεί εθνικό στοίχημα για την ελληνική οικονομία και αποβλέπει σε ένα αναπτυξιακό σχέδιο το οποίο περιλαμβάνει αναθέρμανση της οικονομίας μέσω προγραμμάτων (ΕΣΠΑ,ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΕΤΕΑΝ,ΣΔΙΤ, JEREMIE), μείωση τιμών που συνεπάγεται έναν υγιή ανταγωνισμό, βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος, νεανική επιχειρηματικότητα, εξωστρέφεια και περιφερειακή ανάπτυξη.

Αυτό το μίγμα πολιτικής με οριζόντιες παρεμβάσεις είναι ικανό να μετατοπίσει τη δημόσια συζήτηση, να μεταφέρει θετικό κλίμα στις αγορές και να εμφυσήσει δυναμική πνοή στην αγορά.

Ο νέος Αναπτυξιακός (Επενδυτικός) Νόμος εντάσσεται σε μία νέα στρατηγική για την ανάπτυξη της οικονομίας και την προώθηση ενός νέου επιχειρηματικού προτύπου. Στοχεύει σε μία δυναμική και βιώσιμη οικονομία με αιχμή την Πράσινη Ανάπτυξη, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα, τον παραγωγικό μετασχηματισμό, την απασχόληση και την περιφερειακή σύγκλιση. Είναι απαραίτητο κομμάτι του αναπτυξιακού μας σχεδίου. Για να υπάρξει αναπτυξιακή ώθηση στην ελληνική οικονομία πρέπει να δημιουργηθούν νέες αγορές, να κινηθεί χρήμα στην αγορά (ρευστότητα), να γίνουν νέες επενδύσεις και να αυξηθεί το ΑΕΠ μέσω των κοινοτικών πόρων (ΕΣΠΑ). Αν κάτι διαφοροποιεί αισθητά την Ελλάδα σε σύγκριση με κράτη που τέθηκαν υπό διεθνή οικονομικό έλεγχο, είναι το εύρος πολιτικών που διαθέτει, το εγκλωβισμένο ανθρώπινο δυναμικό, την τεχνογνωσία του τραπεζικού τομέα, την εξωστρέφεια των επιχειρήσεών της και κυρίως οι διαθέσιμοι προς επένδυση κοινοτικοί πόροι του ΕΣΠΑ, ύψους 22 δις. Συνθέτουμε δηλαδή ένα μίγμα πολιτικών, οριζόντιων παρεμβάσεων στην αγορά κεφαλαίου που μέσα στο 2011 αποτελούν την κρίσιμη μάζα για την επανεκκίνηση της ελληνικής

οικονομίας: ο επενδυτικός νόμος έρχεται να συνδυαστεί με το σύμφωνο ρευστότητας με τις τράπεζες (Εθνικό Ταμείο για την Επιχειρηματικότητα και την Ανάπτυξη με 5 δις μέσα στο 2011, εγγυήσεις 25 δις μέσω της ΕΚΤ, 2 δις ευρώ δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων), την αύξηση των εξαγωγών και την πρόσβαση σε νέες αγορές, την αύξηση του ΑΕΠ μέσα από την επιτάχυνση απορρόφησης του ΕΣΠΑ και της διοχέτευσης πόρων γρήγορα και αποτελεσματικά στην επικράτεια. Κάνουμε ανάπτυξη στην πράξη, με πόρους και έχοντας εξασφαλίσει συνθήκες ρευστότητας.



## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΡΕΥΝΑ**

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται πληροφορίες τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων συλλέξαμε μέσα από δευτερογενή έρευνα, καθώς βασική πηγή πληροφοριών ήταν ιστοσελίδες του διαδικτύου. Ένα μικρό μέρος μόνο αυτών των πληροφοριών προήλθε ύστερα από ανάγνωση ενημερωτικού οδηγού που έχει εκδώσει το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο «Ενθαρρύνουμε την Επιχειρηματικότητα - Ενισχύουμε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις» καθώς και πτυχιακών εργασιών που αφορούσαν μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

# **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1**

## **ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

## 1.1 ΜΜΕ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μέχρι και τα τέλη του 1970 ως βασικό συστατικό για την επιτυχία μιας επιχείρησης θεωρούταν το μέγεθος της. Το μέγεθος και οι οικονομίες κλίμακας θεωρούνταν καθοριστικά στοιχεία για την ανταγωνιστικότητα και την επιβίωση μιας επιχείρησης, προβλέποντας έτσι την επικράτηση των μεγάλων επιχειρήσεων και την εξαφάνιση των μικρομεσαίων.

Με βάση κάποια εμπειρικά στοιχεία που έχουν προκύψει διεθνώς προκύπτει ότι τα οικονομικά αποτελέσματα δεν συμβαδίζουν με το μέγεθος της επιχείρησης. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δείχνουν να κατέχουν μεγάλο μερίδιο στην αγορά και να απασχολούν το περισσότερο εργατικό δυναμικό.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλες τις χώρες του κόσμου είναι συστατικό στοιχείο της δομής των εθνικών οικονομιών και κοινωνιών. Συμβάλλουν αποτελεσματικά στην οικονομική ανάπτυξη, στην παραγωγή, την απασχόληση καθώς επίσης και στην αποκέντρωση και την κοινωνική συνοχή και οφείλουν να αξιοποιήσουν όλες τις ευκαιρίες που παρουσιάζει η νέα οικονομική τάξη πραγμάτων. Είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας.

Είναι βασική πηγή δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και χώρος ανάπτυξης επιχειρηματικών ιδεών. Οι προσπάθειες της Ευρώπης σχετικά με την εισαγωγή της νέας οικονομίας θα επιτύχουν μόνο αν οι μικρές επιχειρήσεις προωθηθούν στην κορυφή της ημερήσιας διάταξης.

Οι μικρές επιχειρήσεις είναι οι πλέον ευαίσθητες από όλες τις επιχειρήσεις στις μεταβολές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Είναι οι πρώτες που θα υποφέρουν αν επιβαρυνθούν με υπερβολική γραφειοκρατία. Και είναι οι πρώτες που θα ευδοκιμήσουν αν υπάρξουν πρωτοβουλίες για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επιβράβευση της επιτυχίας.

Οι μικρές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούνται ως κινητήριοι μοχλοί της καινοτομίας, της απασχόλησης καθώς και της κοινωνικής και τοπικής ολοκλήρωσης στην Ευρώπη. Θα πρέπει συνεπώς να δημιουργηθεί το βέλτιστο περιβάλλον για τις μικρές επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οφείλουν να επεκταθούν σε νέους τομείς και αγορές, να παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές και να εκπαιδεύουν το ανθρώπινο δυναμικό τους.

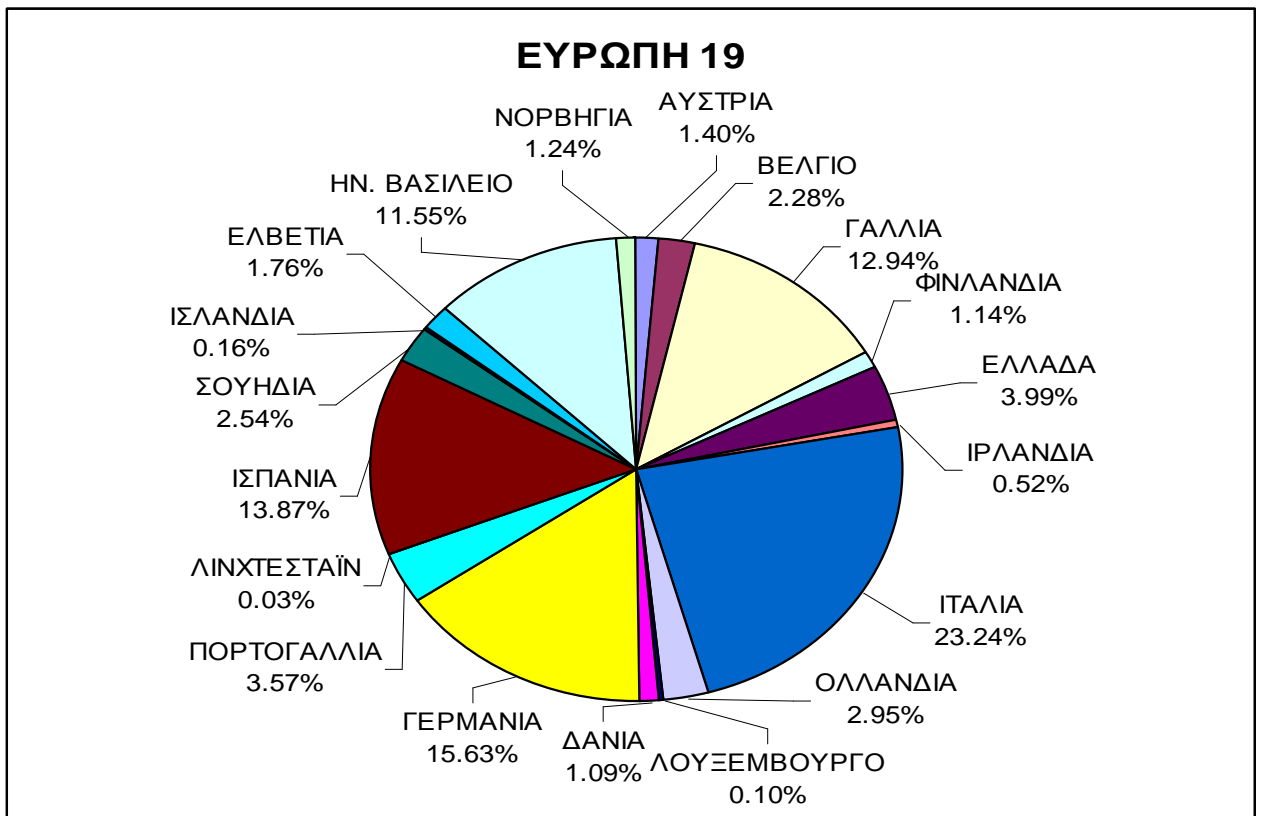
Στην Ευρώπη υπάρχουν 25 εκ. μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που ισοδυναμούν με το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και απασχολούν 75εκ. άτομα. Το κυρίαρχο μέγεθος επιχείρησης που επικρατεί είναι πολύ μικρές. Τα στοιχεία παρατίθενται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

**Πίνακας 1:** Βασικά στοιχεία μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 19 κρατών-μελών

<b>ΧΩΡΕΣ</b>	<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ</b>	<b>ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ</b>	<b>ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΜΜΕ</b>
ΑΥΣΤΡΙΑ	270	11	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΒΕΛΓΙΟ	440	7	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΔΑΝΙΑ	210	10	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	220	7	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΓΑΛΛΙΑ	2.500	8	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.020	10	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΕΛΛΑΔΑ	770	2	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	100	10	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΙΤΑΛΙΑ	4.490	4	ΜΙΚΡΕΣ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	20	9	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	570	12	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	690	5	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΙΣΠΑΝΙΑ	2.680	6	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΣΟΥΗΔΙΑ	490	7	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2.230	11	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	30	4	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	240	7	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΛΙΝΧΤΕΣΤΑΙΝ	4	6	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΕΛΒΕΤΙΑ	340	8	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>191314</b>	<b>8</b>	<b>ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ</b>

**ΠΗΓΗ:** <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

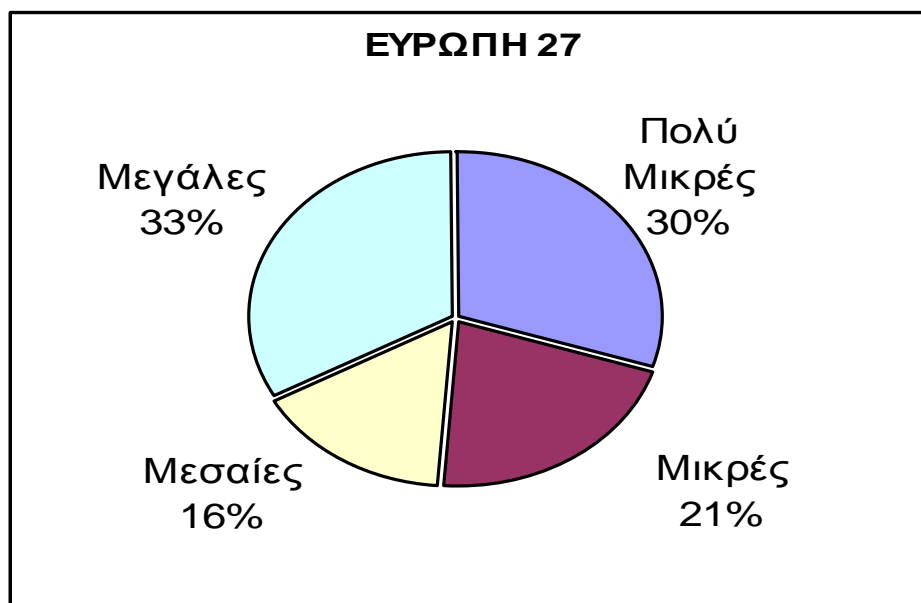
**Γράφημα 8:** Ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 19 κρατών-μελών



**ΠΗΓΗ:** <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

Σχετικά με την Ευρώπη των 27 κρατών-μελών όπως αποτελείται σήμερα το ποσοστό πολύ μικρών, μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων συνολικά για όλες τις χώρες παρουσιάζεται παρακάτω:

**Γράφημα 9:** Ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 27 κρατών-μελών



**ΠΗΓΗ: Observatory of European SMEs, Flash No 196.**

Στην Ελλάδα, η σημασία τους είναι το ίδιο μεγάλη. Η Ελλάδα είναι η χώρα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς το 99,8% των επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερο από εκατό υπαλλήλους.

Η χωρική κατανομή των ελληνικών επιχειρήσεων παρουσιάζει την υψηλότερη συγκέντρωση στα αστικά κέντρα. Το 35% του αριθμού των επιχειρήσεων είναι εγκατεστημένο στην Αττική, όπου και πραγματοποιείται το 67% του συνολικού τζίρου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αυτό συμβαδίζει και με την σχετικά υψηλότερη παραγωγικότητα των απασχολούμενων.

**Πίνακας 2:** Αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ο τζίρος τους ανά περιφέρεια στην Ελλάδα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		ΤΖΙΡΟΣ (σε εκ. ευρώ)	
	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	43.186	4,8%	6.662	2,7%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	156.265	17,5%	28.487	11%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	26.632	3%	2.530	1%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	54.160	6%	7.490,78	3%
ΗΠΕΙΡΟΥ	28.078	3,2%	3.435	1,3%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	27.882	3%	2.542	1%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	47.324	5,3%	6.088	2,5%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	41.997	4,7%	5.622	2,2%

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	45.102	5%	5.923	2,5%
ΑΤΤΙΚΗΣ	314.231	35%	167.509	67%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	17.415	2%	1.997	0,8%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	38.215	4,3%	4.698	2%
ΚΡΗΤΗΣ	52.626	6%	8.277	3,3%
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>893.389</b>	<b>100%</b>	<b>251.332</b>	<b>100%</b>

ΠΗΓΗ: <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

**Γράφημα 10:** Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανά περιφέρεια στην Ελλάδα



ΠΗΓΗ: Γ.Γ.ΕΣΥΕ/ Μητρώο Επιχειρήσεων

Όλες οι περιφέρειες, εκτός Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας παρουσιάζουν μεγαλύτερη συγκέντρωση μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ειδίκευση στον πρωτογενή τομέα. Ειδίκευση στον δευτερογενή τομέα παρουσιάζουν οι περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδος και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ στον τριτογενή τομέα κυρίως Αττικής, και Νοτίου Αιγαίου.

Γι' αυτό το λόγο βρίσκονται στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς αναγνωρίστηκαν οι δυνατότητες και η αποφασιστική τους συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ελλάδας, ιδιαίτερα στη δημιουργία απασχόλησης και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Έχει διαπιστωθεί ότι στην Ελλάδα συνυπάρχουν δύο κατηγορίες επιχειρήσεων. Επιχειρήσεις που ανταποκρίθηκαν στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής και έχουν καταφέρει να αποτελούν το δυναμικότερο τμήμα της οικονομίας μας καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες δεν καταφέρνουν να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα και αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης. Η ταυτόχρονη ύπαρξη στην Ελλάδα σημαντικού αριθμού και των δύο αυτών κατηγοριών οφείλεται στο γεγονός ότι η ελληνική αγορά είναι μικρή και σχετικά προστατευμένη, με αποτέλεσμα η λεγόμενη δημιουργική καταστροφή να συντελείτε με πιο αργούς ρυθμούς ή σε ορισμένες περιπτώσεις, να μην συντελείτε καθόλου. Στο πλαίσιο όμως της πλήρους λειτουργίας της χώρας μας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση πολλά από τα προστατευτικά αναχώματα για αρκετούς κλάδους καταργήθηκαν ή θα καταργηθούν σύντομα.

Η σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις σύγχρονες οικονομίες τονίστηκε έντονα τα τελευταία χρόνια για μια σειρά λόγους (εξελίξεις στην τεχνολογία, κυριαρχία των υπηρεσιών στην οικονομία). Έτσι, στην Ευρωπαϊκή Ένωση έγιναν σημαντικές προσπάθειες για την προώθησή τους. Παρατηρήθηκε ωστόσο ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν σημαντικότερη θέση στις μικρότερες και λιγότερες ανεπτυγμένες οικονομίες. Με την ανάπτυξη της οικονομίας και τις μεταβολές στην τεχνολογία και τη λειτουργία των αγορών συντελείται μια δημιουργική καταστροφή. Το φαινόμενο λειτουργεί ως εξής: ο μεγάλος αρχικά αριθμός μικρών εταιριών σταδιακά μειώνεται καθώς οι εταιρείες συγχωνεύονται σε μεγαλύτερα σχήματα ή εκλείπουν, λόγω έλλειψης ζήτησης των προϊόντων τους ή αδυναμία τους να είναι αποτελεσματικές. Στην συνέχεια και όσο τα χαρακτηριστικά της νέας εποχής γίνονται περισσότερο κατανοητά, δημιουργείται χώρος ανάπτυξης νέων ευέλικτων οργανισμών, οι οποίοι και τα αξιοποιούν. Ως αποτέλεσμα, ο αριθμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αυξάνεται και πάλι σταδιακά.

Είναι λοιπόν απαραίτητο στις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις να προσπαθούν να αναλύουν το ανταγωνιστικό περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται και επίσης να καθορίζουν και την δική τους θέση μέσα σε αυτό. Η διαμόρφωση στρατηγικής που για πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις φαντάζει ενδεχομένως ως πολυτέλεια, πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα καθώς θα κρίνει την επιβίωση τους.



## 1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έχει διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος ορισμός για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αντίθετα ορίζεται από κάποιες βασικές παραμέτρους όπως είναι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, οι εφαρμοζόμενες πολιτικές, διάφοροι γεωγραφικοί παράμετροι και από τις διαστάσεις των αγορών οι οποίες επικρατούν σε κάθε χώρα.

*«Έτσι στις ΗΠΑ, μικρομεσαία θεωρείται η επιχείρηση που απασχολεί λιγότερους από 500 εργαζόμενους, στην Ιαπωνία λιγότερους από 300, στη Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία λιγότερους από 200, και στην Αυστραλία λιγότερους από 50 εργαζόμενους.» (<http://www.disabled.gr/lib/?p=8085>)*

*«Η προϋπόθεση για να αναγνωριστεί ως μικρομεσαία μία επιχείρηση είναι να τηρεί τα όρια αναφορικά με τον αριθμό του προσωπικού και, είτε τα όρια του συνόλου του ισολογισμού, είτε εκείνα του κύκλου εργασιών.*

- *Οι μεσαίες επιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μεταξύ 50 και 249 ατόμων. Το όριο του κύκλου εργασιών θα αυξηθεί σε 50 εκ. ευρώ και εκείνο του συνόλου του ισολογισμού σε 43 εκ. ευρώ.*
- *Οι μικρές επιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μεταξύ 10 και 49 ατόμων. Το όριο του κύκλου εργασιών και του συνόλου του ισολογισμού θα αυξηθούν στα 10 εκ. ευρώ.*
- *Οι πολύ μικρές διαθέτουν προσωπικό μικρότερο των 10 ατόμων. Θα εισαχθεί ένα όριο 2 εκ. ευρώ για τον κύκλο εργασιών και για το σύνολο του ισολογισμού.*

**Πίνακας 3:** Χαρακτηριστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ	<10	< 2.000.000 €	<2.000.000 €
ΜΙΚΡΕΣ	<50	<10.000.000 €	<10.000.000 €
ΜΕΣΑΙΕΣ	<250	<50.000.000 €	<43.000.000 €

**ΠΗΓΗ:** <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

*Όσον αφορά τον υπολογισμό των ορίων του κύκλου εργασιών, ξεχωρίζουμε:*

- *Την αυτόνομη επιχείρηση με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και τον αριθμό του προσωπικού που βασίζονται αποκλειστικά στους λογαριασμούς της εν λόγω επιχείρησης.*
- *Την επιχείρηση η οποία διαθέτει συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, της οποίας τα όρια του κύκλου εργασιών είναι το αποτέλεσμα της άθροισης των δεδομένων της επιχείρησης και των δεδομένων των συνεργαζόμενων εταιρειών.*
- *Την επιχείρηση που συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις και που προστίθεται στα δεδομένα της το 100% των δεδομένων των επιχειρήσεων με τις οποίες αυτή συνδέεται.*

*Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ως μικρομεσαία επιχείρηση ορίζεται εκείνη η επιχείρηση που απασχολεί μέχρι 250 άτομα κατά ανώτατο όριο και:*

- είτε έχει ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 40 εκ. ευρώ*
- είτε έχει σύνολο ισολογισμού που δεν υπερβαίνει τα 27 εκ. ευρώ»*

*([http://www.keta.gr/docs/oris\\_mme.doc](http://www.keta.gr/docs/oris_mme.doc))*

Ο ορισμός αυτός εφαρμόζεται στα διάφορα Προγράμματα που ανακοινώνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ώστε το κάθε κράτος-μέλος κάνει σωστή εφαρμογή των προγραμμάτων. Ωστόσο οι χώρες-μέλη καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι υποχρεωμένες να εφαρμόσουν τον ορισμό αυτό αλλά τους συστήνεται για τα προγράμματα τους.

Σκοπός του ενιαίου ορισμού είναι η διαφύλαξη των πραγματικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν τα παραπάνω χαρακτηριστικά όσο αναφορά την συμμετοχή τους σε εθνικούς μηχανισμούς και σε κοινοτικά προγράμματα υποστήριξης τους που ανακοινώνονται κατά καιρούς.

Σχετικά με την νομική αξία του νόμου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απευθύνεται στα κράτη μέλη, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ζητώντας τους να εφαρμόσουν κοινό ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Εντούτοις, τα κράτη και τα δύο χρηματοοικονομικά ιδρύματα δεν υποχρεούνται να συμμορφώνονται με αυτά. Η συμμόρφωση προς τον ορισμό αυτόν είναι αντίθετα υποχρεωτική, στα θέματα

κρατικών ενισχύσεων, για να μπορούν να επωφελούνται μιας καλύτερης μεταχείρισης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις, όταν μία τέτοια μεταχείριση είναι επιτρεπτή από τους κοινοτικούς κανονισμούς.

### **1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Στο σημερινό εξαιρετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον είναι αρκετά δύσκολο να προβλεφθεί με ακρίβεια το μέλλον των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η επιβίωση τους δεν είναι εύκολη υπόθεση στις ανταγωνιστικές συνθήκες της παγκόσμιας αγοράς. Απαιτούνται συνεχής εκσυγχρονισμός στην παραγωγή και τη διαχείριση, καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, νέες τεχνολογίες, δυναμικές συνεργασίες και ανταγωνιστικές ιδέες, συνθήκες στις οποίες δύσκολα μπορούν να ανταποκριθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες, σε αντίθεση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, δεν διαθέτουν ούτε εξειδικευμένα τμήματα για την τεχνολογική ανάπτυξη, ούτε πρόσβαση σε σχετική πληροφόρηση και χρηματοδότηση.

Αυτό που λείπει από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, περισσότερο και από τα αναγκαία κεφάλαια είναι ο χρόνος. Χρόνος για να μπορέσουν να αναδιαρθρωθούν προς νέες κατευθύνσεις δραστηριότητας και υιοθέτησης νέων παραγωγικών μεθοδολογιών.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην χώρα μας οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από αντίστοιχες στην Ευρώπη και κυρίως από τις γείτονες χώρες.

Για να αντιμετωπίσουν λοιπόν οι μικρομεσαίοι και μικροί επιχειρηματίες τα αυξανόμενα προβλήματα και να εφεύρουν λύσεις στα καθημερινά τους αδιέξοδα, θα πρέπει πρώτα να διαπιστώσουν την προέλευση αυτών των προβλημάτων για να βρουν τα κατάλληλα αντίδοτα ίασης.

Αποστολή της Πολιτείας, λοιπόν, είναι να στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη νέα οικονομία. Τα τελευταία χρόνια έχουν υλοποιηθεί σημαντικές πρωτοβουλίες, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, σχετικά με χρηματοδοτικές ενισχύσεις, πανευρωπαϊκά δίκτυα συνεργασίας, «συνταγές επιτυχίας» για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κλπ. Οι πολιτικές αυτές και τα προγράμματα αναμένεται να αναβαθμίσουν το ρόλο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη.

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς οργανισμούς και συναντήσεις με στόχο την προώθηση του διαλόγου και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την πολιτική για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μάλιστα, το Σεπτέμβριο του 2006, η Ελλάδα οργάνωσε την 6<sup>η</sup> Ευρωμεσογειακή Διπλωματική

Διάσκεψη για τη Βιομηχανία και συνδιοργάνωσε με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου το Παγκόσμιο Συνέδριο με θέμα την «Άρση των Εμποδίων για την Πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις παγκόσμιες αγορές».

Είναι πολλά τα προβλήματα που εμφανίζονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δεν τους επιτρέπουν να γίνουν ανταγωνιστικές. Αφορούν κυρίως την λειτουργία και οργάνωσή τους:

- Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα είναι η μείωση του αγοραστικού κοινού το οποίο υπολογίζεται σε 38% για επιχειρήσεις από 1 έως 9 απασχολούμενους και σε 30% για επιχειρήσεις από 10-249 απασχολούμενους σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα που απασχολούν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Ένα επίσης σημαντικό πρόβλημα τόσο για τις χώρες όσο και για τις επιχειρήσεις είναι το ανθρώπινο κεφάλαιο σε σχέση με την αποδοτικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις προβληματίζονται πολύ για την έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και αποτελεί και το δεύτερο σημαντικότερο πρόβλημα όπως φαίνεται και παρακάτω
- Ένας άλλος επίσης σοβαρός παράγων είναι η έλλειψη υποδομών οργάνωσης με ότι άλλο συνεπάγεται σαν αποτέλεσμα, όπως σωστή διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, έλλειψη στόχων, μη εφαρμογή προγραμματισμένων ενεργειών αλλά αντιθέτως παρορμητικών και επιπόλαιων αποφάσεων ανάλογα με τα λαμβανόμενα ερεθίσματα ρουτίνας.
- Αποτελεί πράγματι αδιέξοδο η μη δυνατή πρόσβαση στην χρηματοδότηση αλλά και η ενθάρρυνση σε ένα τραπεζικό δανεισμό λόγω πρακτικής αδυναμίας οργάνωσης και ελέγχου των χρηματοοικονομικών τους, αποτέλεσμα και αυτό των ασταθών δομών οργάνωσης που διαθέτουν.
- Τα μικρά κεφάλαια με τα οποία κινούνται οι μικρές επιχειρήσεις δημιουργούν πλήρη αδυναμία στην εφαρμογή των νέων τεχνολογικών

και πληροφοριακών συστημάτων, γεγονός που αποτελεί αδιέξοδο στην όποια ανάπτυξη και εξέλιξη επιθυμούν.

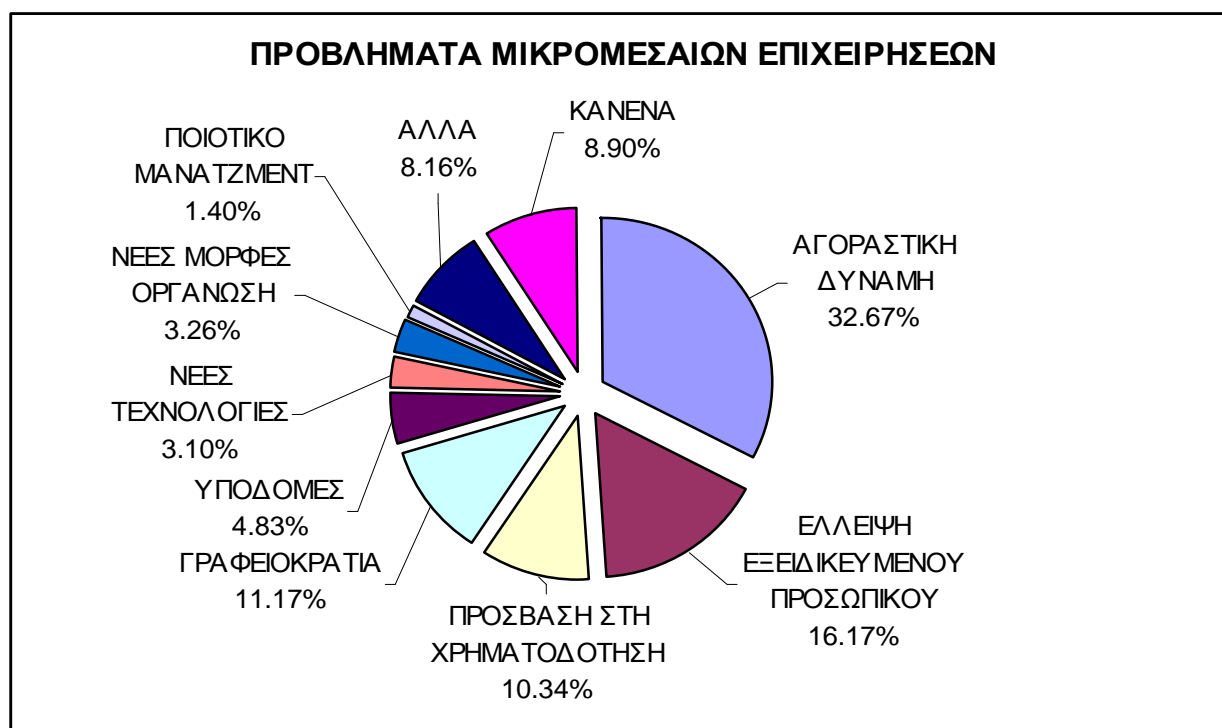
- Η συντηρούμενη γραφειοκρατία της κρατικής μηχανής, το ασταθές φορολογικό σύστημα, η έλλειψη πληροφόρησης των ταχύτατων αλλαγών που διαδέχονται οι νομοθετικές ρυθμίσεις χωρίς οι νέες να καταργούν πολλές φορές τις παλαιότερες, γεγονός που δημιουργεί αδυναμία και έλλειψη ερμηνευτικής ικανότητας από τις ίδιες τις υπηρεσίες, έχει σαν φυσικό επακόλουθο να δημιουργούνται εμπόδια στην φορολογική συμμόρφωση των μικρομεσαίων.
- Επίσης αποτελεί καθημερινό αγώνα επιβίωσης η προσπάθεια εφεύρεσης πυροσβεστικών λύσεων στα οποία αδιέξοδα εμφανίζονται, λόγω της άγνοιας των ιδιοκτητών επιχειρηματιών σε θέματα ποιοτικού μάνατζμεντ και της απουσίας εξειδικευμένου και εκπαιδευμένου προσωπικού.
- Τέλος οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις φοβούνται τα ευέλικτα ωράρια και συνεχίζουν να συντηρούν ξεπερασμένες δομές που καταλήγουν στην κακή διαχείριση του χρόνου των εργαζομένων με αποτέλεσμα να δημιουργείται αδιαφορία στην παραγωγικότητά τους. Ο καθένας που διοικεί προσωπικό οφείλει να αναγνωρίσει ότι ο κάθε εργαζόμενος έχει αναμφίβολα το δικαίωμα να διαχειρίζεται ελεύθερα τον χρόνο του και να συνδυάζει και άλλα πράγματα στην προσωπική του ζωή παράλληλα με την δουλειά του. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να φτάσουμε στο άλλο άκρο και να καταλήγουμε στην μείωση της παραγωγικότητας και στην πλήρη αδιαφορία για την ευημερία της επιχείρησης επειδή δεν μας ανήκει η επιχείρηση. Ο εργαζόμενος θα πρέπει να κατανοήσει πλήρως ότι αποτελεί αναπόσπαστο κρίκο της επιχείρησης και συντελεί στην συντήρηση, την ανάπτυξη και την μακροζωία της.

**Πίνακας 4:** Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθος τους

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ			ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΠΟ 0-9	ΑΠΟ 10-49	ΑΠΟ 50-249	
ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ	38%	30%	30%	32,67
ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	13%	14,5%	21%	16,17
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	9,7%	13,8%	7,5%	10,34
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ	9%	13%	11,5%	11,17
ΥΠΟΔΟΜΕΣ	4%	5%	5,5%	4,83
ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	3,2%	2,1%	4%	3,1
ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	2%	4%	3,8%	3,26
ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ	1,2%	1%	2%	1,4
ΑΛΛΑ	8,2%	7%	9,3%	8,16
ΚΑΝΕΝΑ	11,7%	9,6%	5,4%	8,9

*ΠΗΓΗ: Observatory of European SME's, SMEs in Europe 2003, Vol.7, 2003*

**Γράφημα 11:** Προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα



*ΠΗΓΗ: Observatory of European SME's, SMEs in Europe*

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι τα σημαντικότερα προβλήματα εστιάζονται στην μείωση της αγοραστικής δύναμης του κοινού, στην έλλειψη εξειδικευμένης εργασίας, στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση και στη γραφειοκρατία. Παρόλα αυτά όμως αξιολογούνται διαφορετικά ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης.

Σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο, σύμφωνα με αναφορά και στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται, μπορεί κανείς να καταλήξει στο γενικό συμπέρασμα ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις γνωρίζουν και σε γενικές γραμμές είναι πεπεισμένες για τα πλεονεκτήματα του ηλεκτρονικού εμπορίου, αλλά αποτυπώνονται συγκεκριμένα προβλήματα και αρνητικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου. Συγκεκριμένα, αυτοί οι παράγοντες είναι:

- Έλλειψη ενημέρωσης για τα ρίσκα και τα οφέλη που προσφέρει το η-επιχειρείν: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν διαθέτουν το χρόνο και το προσωπικό για την αναζήτηση πληροφοριών. Συχνά, πολύ απλά δεν γνωρίζουν καν εάν το η-επιχειρείν τους είναι επωφελές
- Δυσκολία στην επιλογή της κατάλληλης πλατφόρμας B2B ηλεκτρονικού εμπορίου που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της συγκεκριμένης μικρομεσαίας επιχείρησης
- Διαφορετικά και αλληλοσυγκρουόμενα τεχνικά πρότυπα. Συχνά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αδυνατούν να ακολουθήσουν τη διαδικασία προτυποποίησης των προϊόντων τους που απαιτείται για τη συμμετοχή στις ηλεκτρονικές αγορές
- Νέοι εμπορικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από άγνοια των κανόνων της αγοράς, των εμπορικών εταίρων και πρακτικών: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συχνά δεν γνωρίζουν πως οι ηλεκτρονικές αγορές διέπονται από δικούς τους κανόνες για θέματα όπως π.χ. οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους πρέπει να κατανοήσουν πλήρως αυτούς τους κανόνες και να καταρτίσουν νέες επιχειρηματικές στρατηγικές



- Οικονομικοί παράγοντες: το κόστος διατήρησης πληροφοριακών συστημάτων και εταιρικών δικτυακών τόπων είναι συχνά πολύ υψηλό για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού

Είναι πολλοί όμως και οι λόγοι οι οποίοι κάνουν αναγκαία την ύπαρξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αποτελούν τα πλεονεκτήματά τους. Αυτοί είναι οι εξής:

- Ευελιξία στη παραγωγή
- Αξιοποίηση επιχειρησιακών ταλέντων, δυναμισμός, δημιουργικότητα του φορέα, με αυξημένο αίσθημα ατομικής πρωτοβουλίας και ευθύνης
- Εκμετάλλευση των φυσικών πόρων
- Γρήγορη και εύκολη αφομοίωση της νέας τεχνολογίας και καινοτομίας
- Γρήγορη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς
- Ευκολότερη κάλυψη των αναγκών των εξειδικευμένων αγορών
- Ταχύτητα και ευελιξία στη λήψη αποφάσεων
- Προσωπικές πελατειακές σχέσεις αφού βρίσκονται σε άμεση σχέση με το καταναλωτικό κοινό, εξυπηρέτηση των ιδιαίτερων αναγκών τους
- Συμβολή στην ανάπτυξη και την απασχόληση απομονωμένων περιοχών
- Στενή σχέση ηγεσίας με το προσωπικό που συνεπάγεται άμεση εποπτεία του
- Δημιουργία θέσεων εργασίας, αφού συμβάλλουν στην πληρέστερη απασχόληση του εργατικού δυναμικού
- Μικρά γενικά έξοδα

Για να καταφέρουν λοιπόν να επικρατήσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να εξαλείψουν τα προβλήματα τους η Ελλάδα, μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης εφαρμόζει μία σειρά από μέτρα ώστε να διαμορφωθεί το κατάλληλο περιβάλλον

για την βιωσιμότητα και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι νέες αυτές πολιτικές θα οδηγήσουν στην διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης, στη μείωση της ανεργίας, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

*«Τα μέτρα αυτά του Υπουργείου Ανάπτυξης παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω:*

- Η σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με στόχο την διαμόρφωση μιας εθνικής πολιτικής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τον συντονισμό των σχετικών πολιτικών που εφαρμόζονται*
- Την διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα διάφορα προγράμματα του Επιχειρησιακού προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, με την απλούστευση των διαδικασιών της αίτησης για χρηματοδότηση, αξιολόγηση και ένταξη της στο πρόγραμμα, την αύξηση των κονδυλίων καθώς και του ποσοστού χρηματοδότησης*
- Την επεξεργασία μέτρων πολιτικής για την διευκόλυνση της μεταβίβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων*
- Την απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων, ειδικότερα των μικρομεσαίων με την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης*
- Την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δομών στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με την ενίσχυση των Κέντρων Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών επιχειρήσεων, του Ελληνικού Οργανισμού Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, των Κέντρων Υποδοχής Επενδυτών*
- Την θέσπιση και την εφαρμογή νέου αναπτυξιακού νόμου που ενισχύει ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με αύξηση των ποσοστών χρηματοδότησης*
- Την ενεργοποίηση και την αναβάθμιση του Εθνικού Συμβουλίου Ποιότητας για την Ανάπτυξη, που προβλέπει ειδική δράση για την*

*υποβοήθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων προκειμένου να εφαρμόσουν τεχνικές και εργαλεία για την ποιότητα*

- *Την ιδιαίτερη μέριμνα για την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο σχεδιασμό του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με την ένταξη μέτρων ενίσχυσης προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους»*

*([http://www.mnec.gr/export/sites/mnec/el/economics/Ethniko\\_Programma\\_Meta\\_rryth\\_misewn\\_Gia\\_Thn\\_Anaptyksh\\_Kai\\_Thn\\_Apasxolhsh/LISBON-NRP-EL\\_01-12-2005.pdf](http://www.mnec.gr/export/sites/mnec/el/economics/Ethniko_Programma_Meta_rryth_misewn_Gia_Thn_Anaptyksh_Kai_Thn_Apasxolhsh/LISBON-NRP-EL_01-12-2005.pdf))*

Επίσης, τρόποι όπως οι παρακάτω αποτελούν ενέσεις αναζωογόνησης και επιβίωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που θα τις βοηθήσουν να ανταπεξέλθουν στο ολοένα και περισσότερο ανταγωνιστικό περιβάλλον:

- Η δημιουργία κλίματος με ύπαρξη θετικής ενέργειας και αισιοδοξίας που θα αντανakλά την προσωπικότητα του ίδιου του επιχειρηματία και θα πιστοποιεί την παιδεία τις γνώσεις και την κοινωνική του εικόνα.
- Η χρήση ταχύτατων, πυροσβεστικών, καινοτομικών και πρωτότυπων ενεργειών προώθησης προϊόντων, δίδοντας πάντα έμφαση στην υπάρχουσα κουλτούρα της επιχείρησης, στην γνώση της αγοράς και του ανταγωνισμού
- Η δημιουργία σωστού εργασιακού κλίματος, ανιχνεύοντας προσεκτικά τους παραγωγικούς συνεργάτες, επιβραβεύοντας τους μόνιμα φιλότιμους και εκπαιδύοντας συνεχώς τους ανίατα αμελείς και επιπόλαιους, με υπομονή και επιμονή.
- Η σωστή διαχείριση των σχέσεων με τους πελάτες για να επιτευχθεί εξαιρετική ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, προσέλκυση νέων πελατών και διατήρηση των σχέσεων με τους παλιούς με μοναδικό στόχο αύξηση του τζίρου.

*«Για την επόμενη τριετία η Κυβέρνηση θα συνεχίζει να μεριμνά με μέτρα και πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση :*

- Στην αυξημένη συμμετοχή τους στο ΕΣΠΑ 2007-2013, με το σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και στις προοπτικές τους. Ήδη, για πρώτη φορά χρηματοδοτούνται εμπορικές δραστηριότητες από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό € 200 εκατ., ενώ περισσότερες από 40.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις λαμβάνουν χρηματοδότηση μέσω του Γ' ΚΠΣ για την υιοθέτηση τεχνολογιών πληροφορικής και τη δικτύωσή τους. Σύντομα θα ξεκινήσει και η υλοποίηση προγράμματος ύψους € 200 εκατ. για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΠΜΕ) στον τομέα των υπηρεσιών.*
- Στην εφαρμογή ειδικής αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο προωθούμενο σύστημα αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στην οικονομία και τις επιχειρήσεις.*
- Στην απλούστευση του καθεστώτος αδειοδότησης των εμπορικών επιχειρήσεων.*
- Στην εφαρμογή μέτρων για την μεταβίβαση τους, τη βιομηχανική υπεργολαβία, την ενίσχυση του κλάδου κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης, υπόδησης και δέρματος για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού από Τρίτες Χώρες, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτές από εθελοντικό Σώμα Συμβούλων Εμπειρογνομόνων.*
- Στη δικτύωση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δομών στήριξης τους*
- Στη βελτίωση συστήματος χρηματοδότησης και συνεργασίας με το τραπεζικό σύστημα μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), το οποίο ήδη*

*παρέχει εγγυήσεις για σημαντικό μέρος των δανείων που λαμβάνονται από 12 τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τη δημιουργία Περιφερειακών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Regional Venture Capital Funds) και/ή Ταμείων Τιτλοποιημένων Πιστώσεων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.*

- *Στη διάγνωση της κατάστασης, της εξέλιξης και της ανταγωνιστικής τους θέσης για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, από το Εθνικό Παρατηρητήριο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και από δύο Ινστιτούτα Μελετών και Ερευνών που θα ιδρυθούν από φορείς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με τη στήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης.*
- *Στην εξωστρέφεια και τη διεθνοποίηση τους για την εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζει τόσο η διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και οι τρίτες χώρες.*
- *Στη συστηματική διαβούλευση της επιχειρηματικής κοινότητας των μικρομεσαίων, με την αξιοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και άλλων μηχανισμών, καθώς και την αξιοποίηση άλλων συμβουλευτικών οργάνων της πολιτείας που ασχολούνται με τις επιχειρήσεις.*
- *Στη συνέργεια και τη συνεκτικότητα μεταξύ της Ευρωπαϊκής και της Εθνικής πολιτικής έναντι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.*
- *Στο συντονισμό και το συνυπολογισμό των ιδιαίτερων αναγκών τους σε κάθε πολιτική που εφαρμόζεται από τα διάφορα Υπουργεία που αφορά τις επιχειρήσεις.»*

*([http://www.mnec.gr/export/sites/mnec/el/economics/Ethniko\\_Programma\\_Meta\\_rrythmi\\_sewn\\_Gia\\_Thn\\_Anartyksh\\_Kai\\_Thn\\_Apasxolhsh/LISBON-NRP-EL\\_01-12-2005.pdf](http://www.mnec.gr/export/sites/mnec/el/economics/Ethniko_Programma_Meta_rrythmi_sewn_Gia_Thn_Anartyksh_Kai_Thn_Apasxolhsh/LISBON-NRP-EL_01-12-2005.pdf))*

Αυτό θα επιτευχθεί, μεταξύ των άλλων με τη συνέχιση της διαδικασίας εκπόνησης της εθνικής ετήσιας έκθεσης εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις, διαδικασίας που θα προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις.

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης είναι το νέο ζητούμενο. Καθορίζεται με τρεις βασικούς άξονες-πυλώνες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την οικονομική ανάπτυξη, την οικολογική ισορροπία και την κοινωνική πρόοδο. Η βιωσιμότητα της επιχείρησης σε μέσο και μακροπρόθεσμο επίπεδο συναρτάτε από τους άξονες αυτούς και για τον λόγο αυτό αποτελούν πλέον τον στόχο κάθε σύγχρονης επιχείρησης.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**

### **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

## **2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ**

Η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα πραγματοποιήθηκε την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου του 1981. Από τον πρώτο κιόλας χρόνο ένταξης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Μάρτιο του 1982, υπέβαλλε προς έγκριση και χρηματοδότηση το «ελληνικό μνημόνιο» με αίτημα την παροχή ειδικών οικονομικών ενισχύσεων για την άρση των δυσμενών επιπτώσεων στην ελληνική οικονομία. Οι περιφέρειες της χώρας επωφελήθηκαν από σημαντικές εισροές κοινοτικών πόρων. Η συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβλεπε την κοινοτική χρηματοδότηση στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα.

### **2.1.1 ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ(1984-1989)**

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης, η εφαρμογή του οποίου στόχευε στη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών διαρθρώσεων στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Η αρχική περίοδος εφαρμογής τους ήταν από το 1984-1989, αλλά επεκτάθηκαν έως το 1993. Άρχισαν να ισχύουν από το 1986 και αποτέλεσαν σταθμό για τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρούνται από πολλούς ως η αφετηρία άσκησης ουσιαστικής Ευρωπαϊκής Περιφερειακής πολιτικής. Έθεσαν για πρώτη φορά το στόχο υλοποίησης μιας ολοκληρωμένης μεσοπρόθεσμης προσπάθειας για την ανάπτυξη των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέσω πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Μέσω των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων προωθήθηκε η χρηματοδότηση σχεδίων ενταγμένων σε συνολικά περιφερειακά προγράμματα, τα οποία διαμορφώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες.



*«Στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν επτά(7) Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα. Απ' αυτά τα έξι αντιστοιχούσαν στα έξι διαμερίσματα που ήταν τότε χωρισμένη η Ελλάδα:*

- *Κρήτης*
- *Μακεδονίας και Θράκης*
- *Δυτικής Ελλάδος και Πελοποννήσου*
- *Νήσων Αιγαίου Πελάγους*
- *Ανατολικής Κεντρικής Ελλάδος*
- *Αττικής*

*και το έβδομο ήταν θεματικό, το Μεσογειακό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Πληροφορικής» (<http://www.hellaskps.gr/1986-1999.htm>)*

Περιλάμβαναν επίσης και χρηματοδότηση για την υποστήριξη των ανθρωπίνων πόρων, μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου, στο πλαίσιο πολυετούς προγραμματισμού. Η υλοποίηση των πρώτων παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου για την υποστήριξη στους ανθρώπινους πόρους και την ενσωμάτωση της χώρας μας στη Ευρωπαϊκή Κοινότητα πραγματοποιήθηκε μετά από την υιοθέτηση ενός ειδικού διαρθρωτικού Κανονισμού, του Συμβουλίου, πενταετούς αρχικά διάρκειας, σχετικά με την δημιουργία:

- Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Αθήνα για το σύνολο του πληθυσμού
- Κέντρων για την αποκατάσταση ατόμων με νοητικές δυσλειτουργίες(αναπηρίες) σε ολόκληρη τη χώρα

Από το 1988 και έπειτα , με την υιοθέτηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και την επακόλουθη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον περιορισμό των Περιφερειακών ανισοτήτων, εγκαινιάσθηκε ο θεσμός των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης.

## **2.1.2 Α' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1989-1993)**

Ως Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ορίζεται το έγγραφο που καταρτίζεται από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σε συνεργασία με το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή και περιλαμβάνει τη στρατηγική ανάπτυξης της χώρας, τις προτεραιότητες δράσης και τους ειδικούς στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Κράτους και τις πηγές χρηματοδότησης.

Η εφαρμογή των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης συνιστά πρόγραμμα αναπτυξιακής και διαρθρωτικής πολιτικής της χώρας, για όλο σχεδόν το σύνολο των τομέων οικονομικής δραστηριότητας.

*«Το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης αποτελεί την συνέχεια των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων. Άρχισε να ισχύει την περίοδο 1989-1993. Εγκρίθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 30 Μαρτίου 1990. Καθορίζονται άξονες προτεραιότητας με στόχους:*

- *Την εκτέλεση βασικών έργων υποδομής*
- *Την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και ιδιαίτερα της γεωργίας*
- *Την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων*
- *Την ισόρροπη ανάπτυξη του τουρισμού*
- *Την αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων*

*Το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης περιλάμβανε ένα Εθνικό Σκέλος το οποίο κάλυπτε τις παρεμβάσεις σε εθνικό επίπεδο και ένα Περιφερειακό Σκέλος το οποίο κάλυπτε τις παρεμβάσεις σε επίπεδο των 13 περιφερειών της χώρας. Στο περιφερειακό σκέλος εντάχθηκαν και τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα τα οποία είχαν ξεκινήσει από το 1986.*

*Εκτός από τους παραπάνω άξονες προτεραιότητας που εντάσσονται στο στόχο 1, το ελληνικό κοινοτικό πλαίσιο στήριξης περιλάμβανε και ενέργειες που εντάσσονται στο στόχο 3 και 4 καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας, διευκόλυνση της επαγγελματικής ένταξης των νέων και 5α επιτάχυνση της*

*προσαρμογής των αγροτικών διαρθρώσεων.»*  
 (<http://www.sete.gr/files/Ebook/CSF.doc>)

Στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα προγράμματα και οι ενέργειες που είχαν περιληφθεί στο Α' Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης με τα αντίστοιχα διαθέσιμα ποσά:

**Πίνακας 5:** Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης-Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε ECU

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΣΕ ECU	ΠΟΣΑ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ 1990		ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΑ ΠΟΣΑ 1994	
	000 ecu	%	000 ecu	%
<b>ΣΤΟΧΟΣ 1: ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ</b>				
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	4.070.540	62,7	3.163.658	58,1
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ	656.300	10,1	619.250	11,4
ΑΥΞΗΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	772.983	11,9	411.785	7,6
ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	135.916	2,1	86.467	1,6
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	815.988	12,6	1.118.218	20,5
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	38.000	0,6	42.724	0,8
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΟΥ 1: ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ</b>	<b>6.489.727</b>	<b>100,0</b>	<b>5.442.102</b>	<b>100,0</b>
<b>ΣΤΟΧΟΣ 2: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ</b>				
13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2.380.512	52,90	2.980.227	53,6
6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1.777.231	39,5	2.280.822	41,1
ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ	341.737	7,6	293.192	5,3
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΟΥ 2: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ</b>	<b>4.499.480</b>	<b>100,0</b>	<b>5.554.241</b>	<b>100,0</b>
<b>ΣΤΟΧΟΙ 3 ΚΑΙ 4</b>				
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	437.539	45,15	452.872	43,9
ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	160.769	16,6	193.812	18,8
ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	149.385	15,4	166.350	16,1
ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	9.230	0,95	10.480	1,01
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 4255/88	23.076	2,4	11.316	1,09
ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ	189.231	19,5	196.643	19,1
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΟΥ 3 ΚΑΙ 4</b>	<b>969.230</b>	<b>100,0</b>	<b>1.031.473</b>	<b>100,0</b>
<b>ΣΤΟΧΟΣ 5Α</b>				

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΠΘΡΩΣΕΩΝ	<b>1.037.000</b>	<b>100,0</b>	<b>1.076.531</b>	<b>100,0</b>
<b>ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ Α ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ</b>	<b>12.995.437</b>	<b>100,0</b>	<b>13.104.347</b>	<b>100,0</b>

**ΠΗΓΗ:** (<http://www.sete.gr/files/Ebook/CSF.doc>)

Σημαντική ήταν και η συμβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου, το οποίο χρηματοδότησε βασικές ενέργειες οι οποίες βοήθησαν σημαντικά στην προώθηση των ανθρώπινων πόρων και την ενίσχυση της ενέργειας, όπως:

- Επαγγελματικής κατάρτισης
- Καινοτόμου χαρακτήρα όσο αναφορά το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία και την οργάνωση επαγγελματικής κατάρτισης για την ανάπτυξη της απασχόλησης
- Επαγγελματικού προσανατολισμού και παροχής συμβουλών σε μακροχρόνια άνεργους για εξεύρεση εργασίας.

Οι ομάδες που ωφελήθηκαν από τις ενέργειες αυτές είναι οι βραχυχρόνια άνεργοι, οι μακροχρόνια άνεργοι και οι νέοι.

Με την υλοποίηση των ενεργειών αυτών αυξήθηκε σημαντικά το ποσοστό συμμετοχής των νέων στην εκπαίδευση και βελτιώθηκε η πρόσβαση τόσο στην αρχική εκπαίδευση, όσο και στην επαγγελματική κατάρτιση. Αυξήθηκε επίσης και ο αριθμός των ερευνητών και οι ενισχύσεις των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη.

Η αναπτυξιακή στρατηγική που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα κατά την περίοδο αυτή, χαρακτηρίστηκε από τη μεγάλη διασπορά των διαθέσιμων πόρων σε μικρά έργα υποδομής σε ολόκληρη τη χώρα. Η πολιτική αυτή είχε ως αποτέλεσμα την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας και την διευκόλυνση στη βελτίωση του επιπέδου ζωής στις αγροτικές και περιμετρικές περιοχές. Επίσης αναβαθμίστηκε το επαρχιακό δίκτυο και ενισχύθηκε ο εκσυγχρονισμός των μικρών γεωργικών επιχειρήσεων και η ίδρυση ξενοδοχείων μικρού και μεσαίου μεγέθους σε πολλές περιοχές.

Κατά την ίδια περίοδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες στους τομείς όπου κρίνει ότι παρουσιάζουν προτεραιότητα ή είναι σημαντικοί για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, με στόχο την εξασφάλιση οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

*«Στο εν λόγω πλαίσιο οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες που υλοποιούνται είναι τρεις(3) και αποβλέπουν στη στήριξη της απασχόλησης. Πρόκειται για τις Πρωτοβουλίες:*

- **EUROFORM**: για την δημιουργία νέων επαγγελματικών ειδικεύσεων, δεξιοτήτων και ευκαιριών
- **NOW**: για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την επαγγελματική ένταξη των γυναικών στους τομείς της απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης
- **HORIZON**: για την βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για άτομα με ειδικές ανάγκες και άτομα που ανήκουν σε μειονεκτούσες ομάδες του πληθυσμού.» (<http://www.eyekt.gr/StaticPage.aspx?mn=329>)

### 2.1.3. Β' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1994-1999)

Η εφαρμογή του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης διήρκησε από του 1994-1999. Βασικοί τομείς στους οποίους εστίασε το εν λόγω πρόγραμμα ήταν η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και η ενίσχυση των δομών απασχόλησης.

*«Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο εστίασε περισσότερο στον άξονα 4 του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με τίτλο: "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ", ο οποίος περιλάμβανε τα εξής επιχειρησιακά προγράμματα:*

- *Συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης*
- *Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας*
- *Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης*

*Τα δύο πρώτα επιχειρησιακά προγράμματα τα διαχειρίστηκε η Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων, του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (που συστήθηκε το Δεκέμβριο του 1993). Περιλάμβανε ενέργειες με στόχο την ανάπτυξη και υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού οι οποίες ταξινομούνται στις εξής πέντε (5) κατηγορίες:*

- *συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων*
- *προώθηση της απασχόλησης τόσο με ενίσχυση/επιδότηση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας όσο και με την ενίσχυση της απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας*
- *υποστήριξη και ενίσχυση των μειονεκτουσών ομάδων για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας και την ενσωμάτωσή τους στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της χώρας*
- *υποστήριξη-ενίσχυση ή και δημιουργία δομών/μηχανισμών διάγνωσης των αναγκών της Αγοράς Εργασίας και βελτίωση του επιπέδου συνεχιζόμενης κατάρτισης*
- *εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης*

*Άμεσα ωφελούμενοι από τις ενέργειες αυτές ήταν:*

- § εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα*
- § άνεργοι πρώην εργαζόμενοι ή και νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας*
- § άτομα με ειδικές ανάγκες και άλλες ομάδες του πληθυσμού που είναι αποκλεισμένες ή κινδυνεύουν να αποκλεισθούν από την αγορά εργασίας.»* (<http://www.eyekt.gr/StaticPage.aspx?mn=329>)

Βασικό χαρακτηριστικό της περιόδου εφαρμογής του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ήταν η εστίαση σε βασικά έργα υποδομής τα οποία βοήθησαν σημαντικά στην εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και στην διευκόλυνση της διασύνδεσης της χώρας μας με το εξωτερικό. Τέτοια έργα υποδομής ήταν οδικοί άξονες, λιμενικά έργα, εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Σιδηροδρομικού Δικτύου, το μετρό της Αθήνας, ενεργειακά έργα, τηλεπικοινωνίες κ.α. Παρόλα αυτά δεν εγκαταλείφθηκε η εφαρμογή μέτρων ισόρροπης ανάπτυξης της χώρας, δόθηκε προτεραιότητα στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσα από ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων και με κύριο στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την αναβάθμιση του περιβάλλοντος και την δημιουργία καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στα αστικά κέντρα.

Κύριο χαρακτηριστικό την περίοδο αυτή αποτελεί και η προετοιμασία της χώρας για την ένταξή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Στα πλαίσια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης υλοποιήθηκαν και οι δύο Κοινοτικές Πρωτοβουλίες «ADAPT» και «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ», οι οποίες αφορούσαν άμεσα τον άξονα 4 στον οποίο εστίασε περισσότερο το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (την ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού και την προώθηση της απασχόλησης).

**Πίνακας 6:** Β' ΚΠΣ –ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ -Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε εκ. ECU

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΟΣΑ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		ΠΟΣΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ <sup>(1)</sup>	
	Εκ. ECU	%	Εκ. ECU	%
<b>Άξονας 1 : μείωση του βαθμού περιφερειακότητας και προώθηση της εσωτερικής συνοχής μέσω της ανάπτυξης των μεγάλων δικτύων υποδομής</b>	<b>4.891,7</b>	<b>23,2</b>	<b>4.915,1</b>	<b>23,3</b>
Προσβάσεις και οδικοί άξονες	2.212,4	10,5	2.212,4	10,5
Σιδηροδρομικό δίκτυο	490,1	2,3	639,7	3,0
Ταχυδρομεία	-	-	117,1	0,6
Τηλεπικοινωνίες	452,2	2,1	380,5	1,8
Ενέργεια	850,5	4,0	818,4	3,9
Φυσικό αέριο	886,5	4,2	747,0	3,5
<b>Άξονας 2 : βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης</b>	<b>2.549,1</b>	<b>12,1</b>	<b>2.407,3</b>	<b>11,4</b>
Αστική ανάπτυξη (μετρό Αθηνών)	1.707,4	8,1	1.566,0	7,4
Υγεία και κοινωνική πρόνοια	339,4	1,6	339,0	1,6
Περιβάλλον	502,3	2,4	502,3	2,4
<b>Άξονας 3 : ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα του οικονομικού ιστού</b>	<b>4.065,4</b>	<b>19,3</b>	<b>4.063,7</b>	<b>19,3</b>
Βιομηχανία και υπηρεσίες	1.188,3	5,6	1.188,3	5,6
Έρευνα και τεχνολογία	421,6	2,0	421,6	2,0
Τουρισμός και πολιτισμός	411,7	2,0	379,3	1,8
(Τουρισμός)			(184,3)	(0,9)
Γεωργία (στόχοι 1 και 5α)	1.843,8	8,8	1.869,8	8,9
Αλιεία (στόχοι 1 και 5α)	200,0	1,0	204,3	1,0
<b>Άξονας 4 : ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση της εργασίας</b>	<b>3.488,9</b>	<b>16,6</b>	<b>3.533,1</b>	<b>16,7</b>
Εκπαίδευση, αρχική κατάρτιση	1.847,6	8,8	1.881,2	8,9
Συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης (στόχοι 1,3,4)	1.008,0	4,8	1.008,0	4,8
Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας	328,0	1,6	338,7	1,6
Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης	305,3	1,5	305,4	1,4



Τεχνική βοήθεια	88,9	0,4	84,8	0,4
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ</b>	<b>15.084,0</b>	<b>71,7</b>	<b>15.003,8</b>	<b>71,1</b>

**ΠΗΓΗ : Ε.Ε., Υ.Π.Ε.Θ.Ο.**

Στο Εθνικό Σκέλος του Β' ΚΠΣ μεγάλη βαρύτητα έχει δοθεί, όπως άλλωστε και στο Α' Κ.Π.Σ., στην εκτέλεση των μεγάλων έργων υποδομής (αυτοκινητόδρομοι, λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, φυσικό αέριο) με ποσό περί τα 4,9 δις ECU (περί τα 1,5 τρις δρχ.) ή με ποσοστό 23,3% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης του ΚΠΣ.

Επίσης, σημαντικό τμήμα του Β' Κ.Π.Σ. είναι αφιερωμένο στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (κατάρτιση, επιμόρφωση, καταπολέμηση της ανεργίας) με ποσό περί τα 3,5 δις ECU (περί τα 1,06 τρις δρχ.) ή με ποσοστό 16,7% του συνόλου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

**Πίνακας 7: Β' ΚΠΣ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ-Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε εκ. ECU**

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΟΣΑ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		ΠΟΣΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
	Εκ. ECU	%	Εκ. ECU	%
<b>Άξονας 5 : μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και άρση της απομόνωσης των νησιώτικων περιοχών (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ)</b>	<b>5.965,9</b>	<b>28,3</b>	<b>6.098,3</b>	<b>28,9</b>
ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	659,1	3,1	659,1	3,1
ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας	784,7	3,7	787,2	3,7
ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας	289,3	1,4	325,3	1,6
ΠΕΠ Ηπείρου	315,3	1,5	315,3	1,5
ΠΕΠ Θεσσαλίας	501,1	2,4	501,1	2,4
ΠΕΠ Ιονίων Νήσων	227,6	1,1	227,6	1,1
ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	402,0	1,9	414,3	2,0
ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας	495,7	2,4	495,7	2,3
ΠΕΠ Αττικής	914,3	4,3	954,7	4,5
ΠΕΠ Πελοποννήσου	381,3	1,8	381,3	1,8
ΠΕΠ Νησιών Βορείου Αιγαίου	280,3	1,3	296,7	1,4
ΠΕΠ Νησιών Νοτίου Αιγαίου	298,8	1,4	314,8	1,5

ΠΕΠ Κρήτης	416,4	2,0	424,8	2,0
<b>ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΠΣ</b>	<b>21.049,9</b>	<b>100,0</b>	<b>21.102,1</b>	<b>100,0</b>

**ΠΗΓΗ : Ε.Ε., Υ.Π.Ε.Θ.Ο.**

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω Πίνακα, η συνολική δημόσια δαπάνη του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, με βάση τα ποσά των εγκεκριμένων Προγραμμάτων (με όλες τις τροποποιήσεις μέχρι Νοέμβριο 1998), κατανέμεται κατά 71% στους 4 αναπτυξιακούς άξονες του Εθνικού Σκέλους και κατά 29% στο Περιφερειακό Σκέλος.

## **2.2 Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (2000-2006)**

Ως περίοδος εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ορίστηκε το διάστημα 2000-2006. Κατά το διάστημα αυτό διατέθηκαν στην ελληνική επικράτεια σημαντικοί πόροι για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής. Οι πόροι αυτοί δόθηκαν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημιουργήθηκαν τις προϋποθέσεις για υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, πραγματική σύγκλιση με τις υπόλοιπες οικονομίες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιμετώπιση των βασικών ελλείψεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των υποδομών, της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και της παραγωγικότητας. Η στήριξη αυτή παρήλθε στην Ελλάδα όχι μόνο μέσω του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αλλά και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ήταν το προϊόν στο οποίο κατέληξαν η Ελληνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην Ελλάδα το διάστημα 2000-2006. Αποτελούσε το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας για την περίοδο αυτή.

Επρόκειτο για ένα φιλόδοξο πρόγραμμα που ανταποκρίθηκε στις τότε ανάγκες αλλά και τις συνθήκες του ανταγωνισμού που επρόκειτο να αντιμετωπίζε η Ελλάδα στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον..

Βασικές οικονομικές ενισχύσεις δόθηκαν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνταν σε τομείς του εμπορίου και της παροχής υπηρεσιών και είχαν ως βασική επιδίωξη την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της ελληνικής οικονομίας.

*«Το κείμενο υπογράφηκε το Νοέμβριο του 2000 και αναθεωρήθηκε το Δεκέμβριο του 2004.*

*Τα στοιχεία τα οποία περιλάμβανε ήταν:*

- *Άξονες προτεραιότητας για την δράση των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων*

- Συνοπτική περιγραφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων με τους ειδικούς στόχους και τις προτεραιότητες τους
- Ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης που προσδιόριζε για κάθε άξονα και για κάθε έτος το ποσό των συνολικών κονδυλίων
- Διατάξεις εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

*Οι στόχοι που είχε θέσει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης εστιάζονταν σε επενδύσεις στο φυσικό, ανθρώπινο και γνωστικό κεφάλαιο, που συμβάλλουν περισσότερο στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην εμβάθυνση της ανάπτυξης στην Ελλάδα. Αυτοί οι στόχοι ήταν:*

- ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων και προώθηση της απασχόλησης
- ανάπτυξη του συστήματος μεταφορών
- βελτίωση της ανταγωνιστικότητας
- αγροτική ανάπτυξη και αλιεία
- ποιότητα ζωής
- κοινωνία της πληροφορίας
- περιφερειακή ανάπτυξη

*Οι παραπάνω στόχοι επιτεύχθηκαν μέσα από την υλοποίηση είκοσι πέντε(25) Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τα οποία:*

1. τα έντεκα(11) ήταν Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και αφορούσαν εθνικές τομεακές πολιτικές
2. τα δέκα τρία(13) ήταν Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα , ένα για κάθε μία από τις 13 Περιφέρειες που είναι χωρισμένη η Ελλάδα και στα οποία έχει κατανεμηθεί το 1/3 περίπου των διαθεσίμων πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006.
3. ένα(1) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια» που είχε ως στόχο την στήριξη και την βελτίωση του συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του.

*Τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης συγχρηματοδοτούν και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες. Οι τέσσερις(4) Κοινοτικές Πρωτοβουλίες για την περίοδο 2000-2006 είναι:*

- *EQUAL(ισότητα στην αγορά εργασίας)*
- *LEADER+(αγροτική ανάπτυξη)*
- *URBAN II(αστική ανάπτυξη)*
- *INTERREG III (διασυνοριακή, διακρατική, διαπεριφερειακή συνεργασία»*  
*(<http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>)*

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης σύμφωνα με την τελευταία έκθεση που εξέδωσε ανέφερε ότι τα προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μπήκαν στο τελικό στάδιο εφαρμογής τους.

Σχετικά με την ανάλυση των προοπτικών του συγκεκριμένου Πλαισίου Στήριξης για τα έτη 2007, 2008 υπήρχαν κάποιοι βασικοί δείκτες ο οποίοι διερευνήθηκαν, οι οποίοι αποτελούσαν και τις μεγάλες προκλήσεις της διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων μέχρι το τέλος της περιόδου.

*«Έτσι εκτός από τον βασικό στόχο της επίτευξης του οικονομικού προγραμματισμού σε επίπεδο προγράμματος και διαρθρωτικού ταμείου, διερευνώνται παράλληλα:*

- Ø *Η προοπτική κάθε άξονα και διαρθρωτικού ταμείου να επιτύχει τους προγραμματικούς του στόχους*
- Ø *Η σημασία και η αξιοποίηση της υπερδέσμευσης σε επίπεδο άξονα και ταμείου*
- Ø *Η ολοκλήρωση των συμβασιοποιήσεων*
- Ø *Η ειδική παρακολούθηση του οικονομικού αντικείμενου των έργων γεφυρών*
- Ø *Το διαχειριστικό φορτίο που πρόκειται να αντιμετωπίσουν τα προγράμματα ενόψει των απαιτητικών διαδικασιών κλεισίματος ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα πολλά έργα ήσσονος οικονομικής βαρύτητας»*  
*(<http://www.hellaskps.gr/10eppa>)*

## **2.2.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**

### **A) ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελούταν από 11 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Βασικό στοιχείο των περισσότερων προγραμμάτων του είναι η αναφορά τους σε περιβαλλοντικές δράσεις. Η Δημόσια Δαπάνη ανερχόταν κατά μέσο όρο στο 5,7% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης που διατέθηκαν για το σύνολο των τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Μόχλευση για κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων που σχετίζονταν με το περιβάλλον δημιουργούσαν ουσιαστικά το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη.

Τα τομεακά προγράμματα αφορούν βασικούς τομείς της Οικονομικής και Κοινωνικής ζωής και αναφέρονται παρακάτω τα βασικά τους σημεία ανά άξονα προτεραιότητας:

**Ø Προτεραιότητα 1: Ανάπτυξη Ανθρωπίνων Πόρων και Προώθηση της Απασχόλησης.** Αποτελείται από τα εξής Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση
- Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση

**Ø Προτεραιότητα 2: Μεταφορές**

Η δεύτερη προτεραιότητα των μεταφορών αποτελείται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Οδικόί Άξονες, Λιμένες, Αστική Ανάπτυξη και
- Σιδηρόδρομοι, Αστικές Συγκοινωνίες, Αεροδρόμια

Τα δύο αυτά προγράμματα έχουν στόχο την ολοκλήρωση της ένταξης της χώρας στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών, τη μείωση των επιπτώσεων από την περιφερειακή της θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το μεγαλύτερο άνοιγμά της προς την Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, καθώς και τον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον.

**Ø Προτεραιότητα 3: Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας** η οποία θα διεξαχθεί μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα. Ποικίλες ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις (κυρίως τις μικρομεσαίες) και για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων, κυρίως χάρη σε νέες μορφές χρηματοδότησης, βελτίωση της τουριστικής προσφοράς, επέκταση του ενεργειακού δικτύου και διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών.

**Ø Προτεραιότητα 4: Αγροτική Ανάπτυξη και Αλιεία.** Την οποία αποτελούν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου,
- Αλιεία.

**Ø Προτεραιότητα 5: Ποιότητα Ζωής,** η οποία θα επιτευχθεί μέσα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Περιβάλλον,
- Πολιτισμός,
- Υγεία – Πρόνοια.

**Ø Προτεραιότητα 6: Κοινωνία της Πληροφορίας,** η οποία θα διεξαχθεί μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας και θα συμβάλλει στην προώθηση των τεχνολογιών της πληροφορίας στις δημόσιες υπηρεσίες, τα σχολεία, τις τοπικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών και στην ανάπτυξη των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας.

**Ø Προτεραιότητα 7: Περιφερειακή Ανάπτυξη**, την οποία αποτελούν τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που αναλύονται παρακάτω.»

## B) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Η επιλογή της στήριξης και ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο αποτελούσε την έβδομη προτεραιότητα και απέβλεπε στην τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, στη διατήρηση θέσεων εργασίας και την δημιουργία νέων θέσεων με σκοπό την συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές και στην αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που συμπεριλαμβάνονταν στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων για την κοινωνική και οικονομική της συνοχή.

Πρόκειται για 13 προγράμματα ένα για κάθε μια από τις Περιφέρειες που είναι διαιρεμένη η Ελλάδα. Για να γίνει περισσότερο κατανοητό το περιεχόμενό τους εστιάζουμε στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που αφορά την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

*«Τα επενδυτικά σχέδια του προγράμματος αυτού αποσκοπούσαν:*

- Ø Στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας και της διοίκησης των επιχειρήσεων*
- Ø Στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών*
- Ø Στην εξασφάλιση λειτουργίας επιχειρήσεων με μεθόδους φιλικότερες προς το περιβάλλον*
- Ø Στον εμπλουτισμό, τη διαφοροποίηση και ανάπτυξη των παρεχομένων υπηρεσιών στο τομέα του τουρισμού*
- Ø Στη μείωση της εποχικότητας*
- Ø Στην ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας*

*Για τον καθορισμό του ποσοστού ενίσχυσης των επενδύσεων που θα υλοποιήσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο πλαίσιο των Περιφερειακών*



*Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, η Ελληνική Επικράτεια χωρίστηκε σε τρεις γεωγραφικές περιοχές (Α, Β και Γ):*

**Πίνακας 8:** Ποσοστό ενίσχυσης ανά γεωγραφική περιοχή για την περίοδο 2000-2006

<b>ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ(%)</b>
A	50%
B	55%
Γ	60%

*Στην Α Γεωγραφική περιοχή ανήκουν ο νομός Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.*

*Στη Β Γεωγραφική περιοχή ανήκουν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας εκτός του νομού Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος, Δυτικής Ελλάδος και Κρήτης.*

*Στη Γ Γεωγραφική περιοχή ανήκουν οι Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ιόνιων νήσων και όλα τα νησιά της χώρας πλην της νήσου Κρήτης και των νήσων της Περιφέρειας Αττικής.*

*Για να μπορέσουν να συμμετάσχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις επενδύσεις θα έπρεπε να πληρούν τα εξής:*

- Να απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα*
- Να έχουν συμπληρώσει δύο πλήρεις δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις*
- Ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών τριετίας τους να κομαίνεται*
  - για τις γεωγραφικές περιοχές Α και Β από 30.0000 ευρώ-5.000.000 ευρώ*
  - για τη γεωγραφική περιοχή Γ από 15.000 ευρώ-5.000.000 ευρώ*

- Να αποτελούν μικρομεσαία επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό που ισχύει
- Να έχουν την δυνατότητα να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται για να αποδείξουν την νόμιμη λειτουργία τους
- Να είναι υφιστάμενες επιχειρήσεις που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια και να προτίθενται να υλοποιήσουν επένδυση σε μία από τις τρεις παραπάνω γεωγραφικές περιοχές
- Να λειτουργούν με την μορφή ατομικής επιχείρησης η ανωνύμου εταιρείας ή ετερορρυθμού ή περιορισμένης ευθύνης ή ομορρυθμού και να τηρούν βιβλία Β και Γ κατηγορίας

*Η επιχορήγηση με την οποία μπορεί να ενισχυθεί μια επένδυση καθορίζεται από τη γεωγραφική περιοχή στην οποία ανήκει. Έτσι:*

- Για τη γεωγραφική περιοχή Α: η επιχορήγηση ορίζεται στο 50% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 30.000 ευρώ – 150.000 ευρώ
- Για τη γεωγραφική περιοχή Β: η επιχορήγηση ορίζεται στο 55% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 30.000 ευρώ – 150.000 ευρώ
- Για τη γεωγραφική περιοχή Γ: η επιχορήγηση ορίζεται στο 60% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 20.000 ευρώ – 150.000 ευρώ

*Το υπόλοιπο ποσοστό αποτελεί ιδιωτική συμμετοχή.*

**Πίνακας 9:** Ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής ανά γεωγραφική περιοχή για την περίοδο 2000-2006

Γεωγραφική Περιοχή	Επιχορήγηση	Ιδιωτική Συμμετοχή	
		Ελάχιστο Ποσοστό Ίδιας Συμμετοχής	Μέγιστο Ποσοστό τραπεζικού δανεισμού
<b>A</b>	50%	25%	25%
<b>B</b>	55%	25%	20%
<b>Γ</b>	60%	25%	15%

*Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν τις εξής παρακάτω κατηγορίες:*

- κτίρια και εγκαταστάσεις
- εξοπλισμός
- εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος
- εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας αποκλειστικά για τις ανάγκες της μονάδας
- συστήματα αυτοματοποίησης
- δικαιώματα τεχνογνωσίας
- πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας
- δαπάνες προώθησης»

*(ΠΗΓΗ: Οδηγός Προγράμματος Εμπόριο-Υπηρεσίες, Ενθαρρύνουμε την Επιχειρηματικότητα-Ενισχύουμε τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Ιούνιος 2007)*

**Γ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ 2000-2006» ΤΟΥ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια 2000-2006, του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αποτελούσε μια μορφή παρέμβασης με βαρύνουσα σημασία τόσο για την εφαρμογή των επιμέρους επιχειρησιακών προγραμμάτων όσο και για την συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης συνολικά.

Στόχος αυτού του προγράμματος ήταν η βελτίωση των διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων των εμπλεκομένων στο σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης, διαχείρισης, επιλογής, παρακολούθησης, εφαρμογής και ελέγχου.

*«Το ύψος του προγράμματος αρχικά ήταν 84.971.613 € για το σύνολο της περιόδου και η συνολική συμμετοχή των διαρθρωτικών Ταμείων 63.728.709 €. Το ύψος του αναθεωρημένου Προγράμματος ανήλθε σε 100.440.851,00 € για το σύνολο της περιόδου και η συνολική συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων στο ποσό των 75.330.639 €. Το συνολικό ύψος του Προγράμματος, σύμφωνα με την υποβληθείσα πρόταση ανήλθε σε 117.669.612 για το σύνολο της περιόδου και η συνολική συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων στο ποσό των 88.252.209 €.*

*Οι κύριοι στόχοι των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια 2000-2006» είναι οι εξής:*

- Ø Η υποστήριξη των απαραίτητων λειτουργιών για τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος διοίκησης και διαχείρισης του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των παρεμβάσεων του*
- Ø Η διασφάλιση ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων και των ποιοτικών*
- Ø Η συμβουλευτική υποστήριξη της εφαρμογής του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, συμπεριλαμβανομένης και της αξιολόγησής του καθώς και του σχεδιασμού των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στρατηγικών της χώρας*
- Ø διασφάλιση της προβολής και δημοσιότητας των παρεμβάσεων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης»*  
*(<http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>)*

## 2.2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ

## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

### «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2000-2006

Στο πλαίσιο των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης εντάχθηκε και το πρόγραμμα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα(Ε.Π.ΑΝ).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα αποτέλεσε ένα νέο κύκλο ενισχύσεων για την περίοδο 2000-2006, συνολικού ύψους 403,7 εκατομμυρίων ευρώ και επρόκειτο να φτάσει έως και 499 εκατομμύρια ευρώ. Περιλάμβανε μία δέσμη δράσεων και ενισχύσεων με στρατηγικό στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την επίτευξη της κοινωνικής και οικονομικής σύγκλισης της χώρας με τις άλλες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την βελτίωση και την επιτάχυνση υλοποίησης του Προγράμματος αναλήφθηκαν κατά το 2005 και 2006, συγκεκριμένες ενέργειες, οι οποίες ενδεικτικά είναι:

- Ø Η δεύτερη αναθεώρηση του ΕΠΑΝ με βασική κατεύθυνση τη μεταφορά πόρων προς δράσεις Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας
- Ø Απλοποίηση των όρων υλοποίησης και των διαδικασιών του προγράμματος όπως, απλοποίηση των οδηγιών εφαρμογής, ηλεκτρονική υποβολή και αξιολόγηση των προτάσεων, προδημοσίευση των προσκλήσεων προς τις επιχειρήσεις και ηλεκτρονική υποβολή των μηνιαίων δελτίων δαπανών
- Ø Ενίσχυση της δημοσιότητας του προγράμματος
- Ø Επιτάχυνση υλοποίησης των έργων με περεταίρω ενεργοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων με την ταυτόχρονη διασφάλιση της εφαρμογής του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και τον έγκαιρο εντοπισμό κινδύνων

Ø Εκπαιδευτική υποστήριξη τόσο του προσωπικού που έρχεται σε επαφή με τους τελικούς δικαιούχους όσο και του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος

*«Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα περιλάμβανε εννιά(9) άξονες προτεραιότητας, τους οποίους συνέθεταν σαράντα δύο(42) μέτρα. Οι άξονες προτεραιότητας ήταν οι εξής:*

- *βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος*
- *στήριξη και ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας*
- *προώθηση της επιχειρηματικής αριστείας*
- *τεχνολογική καινοτομία και έρευνα*
- *διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος-προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού*
- *ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και προώθηση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας*
- *ενέργεια και αειφόρος ανάπτυξη*
- *ανθρώπινοι πόροι*
- *τεχνική βοήθεια»*

*([http://www.gsrt.gr/default.asp?V\\_ITEM\\_ID=151](http://www.gsrt.gr/default.asp?V_ITEM_ID=151))*

*«Το Υπουργείο Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα προώθησε επίσης έργα αναβάθμισης:*

1. *των βιομηχανικών περιοχών*
2. *του εθνικού συστήματος ποιότητας*
3. *των ενεργειακών υποδομών*
4. *των περιφερειακών δομών πληροφόρησης, εκπαίδευσης, διαχείρισης και υποστήριξης των επιχειρήσεων.*

*Επίσης δρομολόγησε μια σειρά από μεταρρυθμίσεις δομών και θεσμών που σχετίζονταν με την απλοποίηση του επιχειρησιακού περιβάλλοντος, τη μακροχρόνια ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και της ενέργειας.*

Οι διαθέσιμοι πόροι που αντιστοιχούσαν στο πρόγραμμα αυτό ανήλθαν στα 6.392,3 εκατομμύρια ευρώ. Η κοινοτική συνεισφορά ανήλθε σε 1,98 δις εκατομμύρια ευρώ και προήλθε από:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης 1,83 δις εκατομμύρια ευρώ
- το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο 151 εκατομμύρια ευρώ

Η εθνική δημόσια δαπάνη ανήλθε σε 3217,4 εκατομμύρια ευρώ και η ιδιωτική χρηματοδότηση σε 3,174,9 εκατομμύρια ευρώ.»

([http://www.antagonistikotita.gr/epan/site/Programm/AtAGlance/t\\_section](http://www.antagonistikotita.gr/epan/site/Programm/AtAGlance/t_section))

**Πίνακας 10:** Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ΕΠΑΝ 2000-2006 κατά άξονα προτεραιότητας σε εκ ECU

<b>ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ</b>	<b>ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ</b>	<b>ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ</b>	<b>ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ</b>
ΑΞΟΝΑΣ 1	271,3	220,9	50,3
ΑΞΟΝΑΣ 2	3423,1	1364,4	2058,7
ΑΞΟΝΑΣ 3	43,9	27,9	16,0
ΑΞΟΝΑΣ 4	497,1	301,5	195,6
ΑΞΟΝΑΣ 5	186,4	105,5	81,0
ΑΞΟΝΑΣ 6	1139,0	661,6	477,5
ΑΞΟΝΑΣ 7	465,1	217,2	247,9
ΑΞΟΝΑΣ 8	240,8	193,0	47,8
ΑΞΟΝΑΣ 9	125,5	125,5	0,0
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>6392,3</b>	<b>3217,4</b>	<b>3174,9</b>

ΠΗΓΗ: (<http://www.oke.gr/greek/gnomi65.htm>)

## 2.3 ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013

Η τέταρτη προγραμματική περίοδος 2007-2013 χαρακτηρίζεται από το διαχωρισμό της χρηματοδότησης σε Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και Εθνικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τα ταμεία που χρηματοδοτούν την πρώτη μορφή είναι:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο
- Ταμείο Συνοχής

Την δεύτερη μορφή χρηματοδότησης ενισχύουν δύο ταμεία, τα οποία είναι:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

Οι βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί για αυτή την περίοδο είναι τρεις:

- ο στόχος σύγκλιση που αναφέρεται σε 11 περιφέρειες
- ο στόχος περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα που αναφέρεται στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου
- ο στόχος εδαφική συνεργασία



### **2.3.1 ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2007-2013**

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013.

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 αποτελεί την συνέχεια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Πρόκειται για το βασικό πλαίσιο που θα ορίσει και θα χρηματοδοτήσει τις κυριότερες αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας. Αυτό θα γίνει μέσα από προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, προσκλήσεις συμμετοχής σε διαγωνισμούς, κλπ. Κάθε πρόσκληση εμπίπτει σε ένα από τα Τομεακά ή Περιφερειακά Προγράμματα.

*«Η στοχοθεσία του ΕΣΠΑ διατυπώθηκε σε 4 επίπεδα:*

- *Στο επίπεδο των στρατηγικών στόχων του ΕΣΠΑ,*
- *Στο επίπεδο των θεματικών (5) και χωρικών (3) προτεραιοτήτων, όπως απαιτείται από το Γενικό Κανονισμό των Ταμείων,*
- *Στο επίπεδο των Γενικών Στόχων (17), στους οποίους αναλύεται κάθε θεματική προτεραιότητα,*
- *Στο επίπεδο των ειδικών στόχων και των κύριων μέσων επίτευξης.*

*Επίσης η στρατηγική αυτή ανάπτυξης διαμορφώθηκε και με γνώμονα εθνικές πολιτικές όπως:*

- *η εθνική έκθεση στρατηγικής για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη 2006-2008*
- *η ψηφιακή στρατηγική 2006-2013*
- *το σχέδιο ανάπτυξης μεταφορών 2007-2013 και εικοσαετίας*
- *η εθνική λιμενική πολιτική*

- *το εθνικό σχέδιο στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013*

*Το νέο σχήμα χαρακτηρίζεται από μικρότερο αριθμό Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο 2000-2006. Ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας για την περίοδο 2007-2013 θα υλοποιηθεί μέσα από:*

- *οκτώ (8) Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα,*
- *πέντε (5) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και*
- *δώδεκα (12) Επιχειρησιακά Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας.*

*Έτσι, στην περίοδο 2007-2013 το σύνολο των υποδομών προσπελασιμότητας θα υλοποιηθεί πλέον στο πλαίσιο ενός Τομεακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, ενώ για τους τομείς της υγείας και του πολιτισμού δεν θα υπάρχει πλέον διακριτό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και οι σχετικές δράσεις θα υλοποιηθούν από Περιφερειακά και Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.» (<http://www.espa.gr/espa.asp>)*

Ακόμη, ένα βασικό στοιχείο της νέας αρχιτεκτονικής περιόδου είναι ο διαφορετικός ρόλος των πέντε περιφερειών μεταβατικής στήριξης (Αττική, Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία και Κεντρική Μακεδονία). Το Πρόγραμμα καλύπτει μεν τις Περιφέρειες αυτές σε στρατηγικό επίπεδο, αλλά όχι σε χρηματοδοτικό. Οι δύο (Στερεάς Ελλάδος, Νοτίου Αιγαίου) από τις πέντε αποτελούν τις Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου στο στόχο 2, ενώ οι υπόλοιπες τρεις (Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας), αποτελούν τις Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης, δηλαδή σταδιακή έξοδο από το στόχο 1.

Οι πέντε περιφέρειες που ξεπέρασαν προκαθορισμένα επίπεδα ανάπτυξης θα εισέλθουν σε καθεστώς σταδιακής ανεξάρτησης από τους κοινοτικούς πόρους, ενώ οι περιφέρειες σταδιακής εισόδου προβλέπεται να ενισχυθούν με πρόσθετους πόρους.

Έτσι, στα νέα επιχειρησιακά προγράμματα θα υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση για τις δύο κατηγορίες περιφερειών και η διαφοροποίηση αυτή θα

αποτυπώνεται τόσο στη χρηματοδοτική κατανομή των πόρων όσο και στο είδος των δράσεων που θα υλοποιηθούν από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Όσο αφορά το πλαίσιο κατανομής των κοινοτικών κονδυλίων για την περίοδο 2007-2013 με σκοπό την χρηματοδότηση της Κοινοτικής Πολιτικής, η Ελλάδα εξασφάλισε 20,4 δις εκατομμύρια ευρώ με τα οποία θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής.

Το συνολικό ύψος των πιστώσεων αλλά και η ετήσια κατανομή τους ορίζεται με διακριτό τρόπο για κάθε τύπο Περιφερειών. Έτσι:

- στις 8 Περιφέρειες του αμιγούς στόχου 1 (Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης) κατανέμονται συνολικά 9,4 δισεκατομμύρια ευρώ
- στις 3 Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης (Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας) κατανέμονται 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ
- στις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου (Στερεάς Ελλάδας, Νοτίου Αιγαίου) αντιστοιχούν 0,63 δισεκατομμύρια ευρώ
- για τα προγράμματα του στόχου 3 διατίθενται κοινοτικά κονδύλια ύψους 0,21 δισεκατομμυρίων ευρώ

Από τα ανωτέρω ποσά συνολικού ύψους 16,7 δισεκατομμυρίων ευρώ τα 12,26 θα διατεθούν μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και θα κατευθυνθούν στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, ενώ τα υπόλοιπα 4,36 μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου. Επιπλέον μέσω του Ταμείου Συνοχής θα διατεθούν στη χώρα κοινοτικά κονδύλια ύψους 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ.

### **2.3.1.1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**

Η αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007–2013 διαμορφώθηκε έτσι ώστε να υλοποιηθούν με το βέλτιστο τρόπο οι στρατηγικές επιλογές της χώρας, ενώ λήφθηκαν υπόψη και τα νέα δεδομένα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (63% του πληθυσμού της χώρας σε καθεστώς μεταβατικής στήριξης). Παράλληλα, η επιλογή αυτή στοχεύει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των δυσχερειών σχεδιασμού και υλοποίησης που εντοπίστηκαν στην προγραμματική περίοδο 2000-2006.

#### **Α) ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:**

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας, κατά την προγραμματική περίοδο 2007–2013, σε εθνικό επίπεδο σχεδιάζονται οκτώ(8) τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Παρακάτω γίνεται μία σύντομη περιγραφή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, της ενδεικτικής τους διάρθρωσης σε Άξονες Προτεραιότητας καθώς και ενδεικτικών τους παρεμβάσεων:

Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη: το οποίο έχει ως κύρια αναπτυξιακή επιδίωξη την προστασία, αναβάθμιση και αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος ώστε να αποτελέσει το υπόβαθρο για την προστασία της δημόσιας υγείας, την άνοδο της ποιότητας ζωής των πολιτών καθώς και παράγοντα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας.

Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής επιδίωξης διαμορφώνονται πέντε Άξονες Προτεραιότητας, οι οποίοι επιδιώκουν:

1. τη διαχείριση των αποβλήτων και την προστασία των εδαφικών συστημάτων.
2. τη διαχείριση των Υδατικών Πόρων.
3. την προστασία της βιοποικιλότητας.
4. την πολιτική προστασία.

5. θεσμούς, μηχανισμούς και μέσα άσκησης αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Μερικές από τις κυριότερες παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων και η προστασία των εδαφών, η ολοκληρωμένη εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60 και η διαχείριση αστικών λυμάτων, η διαμόρφωση συστημάτων μέτρησης και ελέγχου στο σύνολο των πηγών ατμοσφαιρικής ρύπανσης και η εφαρμογή σχεδίων δράσης για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επίσης θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις που αφορούν στη διαμόρφωση εργαλείων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή χωροταξικών ρυθμίσεων για τη διάδοση των ΑΠΕ, στην ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση βιοτόπων, στις υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας μεγάλης κλίμακας, στην πρόληψη και την αποτελεσματική αντιμετώπιση των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών μέσω μηχανισμών και ορθών πρακτικών και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας: το οποίο έχει ως κύρια αναπτυξιακή επιδίωξη την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας.

Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής επιδίωξης διαμορφώνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα άξονες προτεραιότητας ως εξής:

Ø Χρηματοδότηση Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης  
(Περιφέρειες στόχου 1)

1. Ο 1ος άξονας αφορά στις οδικές μεταφορές-οδικό δίκτυο
2. Ο 2ος άξονας αφορά στις σιδηροδρομικές και συνδυασμένες μεταφορές
3. Ο 3ος άξονας αφορά στις θαλάσσιες μεταφορές και λιμάνια
4. Ο 4ος άξονας αφορά στις αεροπορικές μεταφορές.
5. Ο 5ος άξονας αφορά σε οριζόντιες δράσεις
6. Ο 6ος άξονας αφορά σε τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

## Ø Χρηματοδότηση Ταμείο Συνοχής (όλη η χώρα)

Οι τέσσερις πρώτοι άξονες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης επαναλαμβάνονται και στο Ταμείο Συνοχής το οποίο περιλαμβάνει δύο επιπλέον άξονες (αστική ανάπτυξη-κατασκευή μετρό, αστικές συγκοινωνίες).

Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα: έχει ως κύρια αναπτυξιακή επιδίωξη τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη διάσταση της καινοτομίας.

Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποσκοπούν στην προώθηση του συστήματος Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΑΚ) της χώρας και στη διασύνδεση του συστήματος με τον παραγωγικό ιστό, καθώς και στην ενίσχυση του επιχειρηματικού ιστού και την ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικής δικτύωσης. Επίσης αποσκοπούν στην ενίσχυση των δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, στη βελτίωση των μηχανισμών εποπτείας της αγοράς, στην υποστήριξη δομών υποδοχής επιχειρηματικών και καινοτόμων δράσεων κ.λπ. καθώς και στην εξασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας της χώρας και μέσω των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής επιδίωξης διαμορφώνονται πέντε(5) Άξονες Προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας επιδιώκει τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης
- Ο 2ος άξονας επιδιώκει την αναβάθμιση και ενδυνάμωση του παραγωγικού ιστού της χώρας με έμφαση στην επιχειρηματικότητα με εξωστρεφή χαρακτηριστικά.
- Ο 3ος άξονας αφορά στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ο 4ος άξονας στοχεύει στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην προστασία του καταναλωτή.
- Ο 5ος άξονας επιδιώκει μέσω του πλέγματος παρεμβάσεων του, την εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την ένταξη

της χώρας στα διεθνή δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρισμού, πετρελαίου και φυσικού αερίου, την υποστήριξη της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ψηφιακή Σύγκλιση: επικεντρώνεται στο στρατηγικό στόχο «Ψηφιακό Άλμα στην παραγωγικότητα, Ψηφιακό Άλμα στην ποιότητα ζωής». Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος στοχεύουν στην προώθηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε επιχειρήσεις, στον ανασχεδιασμό διαδικασιών του Δημόσιου Τομέα, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς που χρησιμοποιούν τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης για τον πολίτη και στη βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Για την υλοποίηση της στρατηγικής διαμορφώνονται δύο Άξονες Προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας αφορά στη βελτίωση της παραγωγικότητας με αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Ο 2ος άξονας επιδιώκει τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού: θέτει ως στρατηγικούς στόχους τη δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης, τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας και της παραγωγικότητας, καθώς και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού και των τεχνολογικών και παραγωγικών εξελίξεων. Στοχεύει επίσης στην ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών, των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ευάλωτων ομάδων και στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εξειδικεύεται επιχειρησιακά σε τέσσερις(4) βασικούς άξονες προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας αφορά στην ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων
- Ο 2ος άξονας επιδιώκει τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση,
- Ο 3ος άξονας στοχεύει στην πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών.
- Ο 4ος άξονας επιδιώκει την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Μερικές από τις κυριότερες παρεμβάσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνουν την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση, τον εκσυγχρονισμό των δομών και συστημάτων της αγοράς εργασίας, ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, μέτρα καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας, την εξατομικευμένη υποστήριξη των ανέργων και την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων και των γυναικών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα χρηματοδοτεί επίσης την προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις επιχειρήσεις, μέτρα για την ενεργό γήρανση του εργατικού δυναμικού, στοχευμένες και ολοκληρωμένου χαρακτήρα παρεμβάσεις για την εργασιακή και κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων, την ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας.

Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση: επικεντρώνεται σε τρεις(3) στρατηγικούς στόχους: επένδυση στο μέλλον – βελτίωση του επιπέδου των βασικών δεξιοτήτων όλων-μεταρρυθμίσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα ώστε η δια βίου μάθηση να καταστεί πραγματικότητα για όλους και αύξηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε τέσσερις(4) θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας αφορά στην αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος.



- Ο 2ος άξονας στοχεύει στην αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.
- Ο 3ος άξονας αφορά στην ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης, διευκόλυνση της πρόσβασης και μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού στην εκπαίδευση.
- Ο 4ος άξονας επιδιώκει την προαγωγή της κοινωνίας της γνώσης με ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στις μεταπτυχιακές σπουδές, στην έρευνα και καινοτομία.

Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης: στοχεύει στη δημιουργία μιας πολτό-κεντρικής, αποτελεσματικής, ανοιχτής και ευέλικτης διακυβέρνησης για τη μετάβαση από τη διαχείριση αρμοδιοτήτων και διαδικασιών στη διοίκηση πολιτικών, αποτελεσμάτων και υπηρεσιών. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες καλύπτουν τα δύο βασικά πεδία της δημόσιας δράσης, που είναι το πεδίο διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων και το πεδίο εφαρμογής των πολιτικών και προγραμμάτων.

Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής: αποσκοπεί στην κάλυψη της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, πληροφόρησης, δημοσιότητας και ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των δράσεων των Ταμείων.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και περιλαμβάνει έναν(1) άξονα προτεραιότητας «Υποστήριξη επιτελικών δομών και λειτουργιών», στον οποίο περιέχονται κατηγορίες πράξεων που εμπίπτουν στα δύο πεδία παρέμβασης της τεχνικής βοήθειας:

- 1ο πεδίο παρέμβασης: Υποστήριξη των επιτελικών φορέων του συστήματος διοίκησης και συντονισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την προπαρασκευή, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο.

- 2ο πεδίο παρέμβασης: Υποστήριξη των επιτελικών φορέων του συστήματος διοίκησης και συντονισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για παρεμβάσεις εκπόνησης μελετών και αξιολογήσεων, καθώς και για παρεμβάσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας.

Η συνάφεια της αρχιτεκτονικής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007–2013 με τις θεματικές και χωρικές προτεραιότητες της αναπτυξιακής στρατηγικής είναι εκτεταμένη και οι διασυνδέσεις μεταξύ των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των γενικών στόχων που εξειδικεύουν κάθε προτεραιότητα είναι εμφανείς.

Στον ακόλουθο πίνακα γίνεται μία ενδεικτική αναφορά στους πόρους που πρόκειται να διατεθούν για τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της Δ' προγραμματικής περιόδου 2007-2013 ανα έτος:

**Πίνακας 11** Προϋπολογιζόμενοι Πόροι Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013

<b>ΤΟΜΕΑΚΑ Ε.Π</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>	<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	242.121.521	246.963.950	251.903.229	256.941.294	262.080.121	267.321.724	272.668.161	<b>1.800.000.000</b>
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΟΣΠ/ΤΗΤΑΣ	497.715.875	507.670.194	517.823.597	528.180.069	538.743.669	549.518.543	560.508.917	<b>3.700.160.864</b>
ΑΝΤ/ΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧ/ΤΗΤΑ	173.654.935	177.128.034	180.670.594	184.284.008	187.969.686	191.729.080	195.563.663	<b>1.291.000.000</b>
ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	115.680.282	117.993.887	120.353.765	122.760.840	125.216.060	127.720.380	130.274.786	<b>860.000.000</b>
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡ. ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	348.650.828	340.015.809	330.895.935	321.275.253	311.137.390	306.490.830	301.533.955	<b>2.260.000.000</b>
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	222.149.202	216.647.243	210.836.346	204.706.354	198.246.830	195.286.194	192.127.831	<b>1.440.000.000</b>
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ	77.906.490	75.976.984	73.939.135	71.789.380	69.524.064	68.485.786	67.378.161	<b>505.000.000</b>

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜ.Δ/ΣΗΣ								
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	25.826.295	26.342.821	26.869.677	27.407.075	27.955.212	28.514.317	29.084.603	<b>192.000.000</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>963868032</b>	<b>954104778</b>	<b>943565452</b>	<b>932222910</b>	<b>920049242</b>	<b>918226587</b>	<b>915962999</b>	<b>6548000000</b>

## Β) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, η Ελλάδα χωρίστηκε σε πέντε χωρικές ενότητες, στις οποίες αντιστοιχούν πέντε(5) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ). Παρακάτω παρουσιάζονται τα πιο βασικά στοιχεία του κάθε επιχειρησιακού προγράμματος:

### Ø ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Η ασθενής ανταγωνιστικότητα που χαρακτηρίζει γενικά την οικονομία της Μακεδονίας - Θράκης έχει ως αποτέλεσμα την περιορισμένη συμβολή της στην αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και πόσο μάλλον στη μετεξέλιξη της ευρωπαϊκής στην πλέον ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο.

Στην ειδική περίπτωση της Μακεδονίας - Θράκης το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας αναδεικνύει, μεταξύ των άλλων, και τις δυσκολίες που συναντά η εξεύρεση ενός νέου προσανατολισμού της αναπτυξιακής στρατηγικής ικανού να απελευθερώσει δυνάμεις από παραδοσιακές δομές προς ένα σύστημα προσανατολισμένο στις νέες τεχνολογίες, στις νέες μεθόδους οργάνωσης της παραγωγής.

Το αναπτυξιακό όραμα της Μακεδονίας - Θράκης για την περίοδο 2007 – 2013 συμπυκνώνεται στη δημιουργία μιας βιώσιμης ανταγωνιστικής περιφερειακής οικονομίας με έντονο εξωστρεφή προσανατολισμό και εσωτερική οικονομική, κοινωνική, χωρική και διοικητική συνοχή.

*«Οι στρατηγικοί και γενικοί στόχοι είναι οι παρακάτω και ιεραρχούνται ως εξής:*

- *Η διατηρήσιμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τριών τομέων της οικονομίας (γεωργία, μεταποίηση, υπηρεσίες) ιδιαίτερα μέσω της αξιοποίησης των πολλαπλών δυνατοτήτων που παρέχει η μετάβαση στην*

οικονομία της γνώσης. Η ενιαία προσέγγιση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της βιωσιμότητας της ανάπτυξης συντελεί στην υποστήριξη της καινοτομικής επιχειρηματικότητας, ώστε να αναπτυχθούν ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και να δοθεί μια σημαντική ώθηση στην αύξηση της απασχόλησης. Στα ίδια πλαίσια εντάσσεται η ανάπτυξη και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η συγκρότηση της περιφερειακής αγοράς εργασίας σύμφωνα με τις ανάγκες μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής αναβάθμισης των γνώσεων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων και της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας της εργασίας.

- Η ενίσχυση της εξωστρέφειας του παραγωγικού της συστήματος και κυρίως η αξιοποίηση της θέσης της στο χώρο της Νοτιανατολικής Ευρώπης και ειδικότερα των Βαλκανίων, καθώς και της εγγύτητας στις αναδυόμενες αγορές της Μαύρης Θάλασσας και της Ανατολικής Μεσογείου. Η δυναμικότερη συμμετοχή των τοπικών επιχειρήσεων στη διεθνή οικονομία θα συμβάλλει στην αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της παγκοσμιοποίησης και στην άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεών της.

- Η ισόροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στο πλαίσιο της αειφορίας με στόχο την μείωση των ανισοτήτων και μεγαλύτερη συμμετοχή όλων στα αποτελέσματα της ανάπτυξης. Η άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων θα συμβάλλει στη συνοχή του βορειοελλαδικού χώρου, στη δημιουργία περιφερειακής συνείδησης, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των περιφερειακών πολιτικών και δράσεων, στη δημιουργία λειτουργικών δικτύσεων, σε κοινές δράσεις και στη δημιουργία μιας συμπαγούς χωρικής ενότητας.

Η θεματική διάρθρωση των Αξόνων Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονίας - Θράκης είναι:

- Άξονας Προτεραιότητας 1: Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Άξονας Προτεραιότητας 2: Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Άξονας Προτεραιότητας 3: Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
- Άξονας Προτεραιότητας 4: Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Άξονας Προτεραιότητας 5: Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- Άξονας Προτεραιότητας 6: Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
- Άξονας Προτεραιότητας 7: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Άξονας Προτεραιότητας 8: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- Άξονας Προτεραιότητας 9: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
- Άξονας Προτεραιότητας 10: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής» (<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

**Ø ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**

Ο βασικός στόχος της συγκεκριμένης χωρικής ενότητας είναι η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της, η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης και η αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της περιοχής προγραμματισμού.

**«Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες θα χρηματοδοτηθούν τουλάχιστον από τρεις κατηγορίες κονδυλίων, οι οποίες είναι:**

1. Από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων, 2007-2013, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί μόνο από το ΕΤΠΑ, με δεδομένο το μονοταμειακό

*χαρακτήρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της νέας Προγραμματικής Περιόδου.*

*2. Από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την περίοδο 2007-2013, τα οποία είναι:*

- 1. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)*
- 2. Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.)*
- 3. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)*
- 4. Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)*
- 5. Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)*

*3. Από αμιγώς εθνικούς πόρους στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2007 - 2013.*

*Οι δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας- Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων συστηματοποιούνται σε τρεις Γενικούς Στόχους προκειμένου να επιτευχθεί η συνεργία τόσο μεταξύ τους όσο με τις παρεμβάσεις άλλων προγραμμάτων και να εξυπηρετηθεί ο Γενικός Αναπτυξιακός στόχος του προγράμματος. Οι Γενικοί Στόχοι είναι οι παρακάτω:*

- Γενικός Στόχος 1: Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υποδομών προσπελασιμότητας*
- Γενικός Στόχος 2: Ψηφιακή σύγκλιση με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και τόνωση της επιχειρηματικότητας*
- Γενικός Στόχος 3: Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής*

*Οι τρεις γενικοί στόχοι θα υποστηρίζονται από δράσεις τεχνικής υποστήριξης εφαρμογής.»*

*(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)*

Ø ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στον νέο αναπτυξιακό προγραμματισμό, η Χωρική Ενότητα Κρήτης –Νήσων Αιγαίου θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα έντονα προβλήματα προσπελασιμότητας, να διαφυλάξει και να αξιοποιήσει με βιώσιμο τρόπο τους σημαντικούς περιβαλλοντικούς, πολιτισμικούς και τουριστικούς πόρους, ο μοναδικός συνδυασμός των οποίων αποτελεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των υπό αναφορά Περιφερειών. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να αυξήσει την ελκυστικότητά της ως τόπου επενδύσεων, επιχειρηματικότητας, αλλά και ως τουριστικού προορισμού.

Οι τρεις νησιωτικές Περιφέρειες αντιμετωπίζουν στην 4η προγραμματική περίοδο δύο στρατηγικές κοινές προκλήσεις:

- την αξιοποίηση του μεταβαλλόμενου διεθνούς περιβάλλοντος (τεχνολογικές αλλαγές ιδιαίτερα στους τομείς των πληροφοριών και των επικοινωνιών, τη βαρύτητα των υπηρεσιών στο σχηματισμό του εθνικού πλούτου, στη στροφή των επιδιώξεων των ανθρώπων υπέρ ποιοτικών στόχων, κλπ) ώστε να μετατραπούν οι νησιωτικές ιδιαιτερότητες από μειονεκτήματα σε πλεονεκτήματα.
- την εφαρμογή της έννοιας της αειφορίας, δηλαδή της σταθερής και βιώσιμης αναπτυξιακής πορείας που να επιτρέπει τη διατήρηση της φυσιογνωμίας τους και των χαρακτηριστικών τους σε βάθος χρόνου, βελτιώνοντας την ελκυστικότητά τους.

*«Το αναπτυξιακό όραμα της Χωρικής Ενότητας εξυπηρετείται από τους παρακάτω*

*Στρατηγικούς Στόχους:*

- 1. Βελτίωση της επιχειρηματικότητας και προσέλκυση επενδύσεων στις περιοχές της Χωρικής Ενότητας*
- 2. Προώθηση της καινοτομίας και της έρευνας και σύνδεσή τους με την επιχειρηματικότητα*
- 3. Διασφάλιση της βιωσιμότητας και λειτουργικότητας των περιφερειακών υποδομών, έμφαση στην ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας*
- 4. Βελτίωση του επιπέδου της ποιότητας ζωής*

5. *Ενίσχυση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και αύξηση της ελκυστικότητας της Χωρικής Ενότητας, ως τόπου διαβίωσης και άσκησης επιχειρηματικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων*
6. *Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού για την αποτελεσματική ενίσχυση της απασχόλησης, της παραγωγικότητας και της κοινωνικής συνοχής.*

*Οι ανωτέρω στρατηγικοί στόχοι αντιστοιχίζονται ευθέως με τους αντίστοιχους του ΕΣΠΑ.*

*Αντίστοιχα, η στρατηγική του ΠΕΠ Κρήτης - Νήσων Αιγαίου διαμορφώνει διακριτή χωρική διάσταση, η οποία σε επίπεδο χωρικής ενότητας ολοκληρώνεται μέσα από τους ακόλουθους στόχους:*

- Την ανάπτυξη ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού συστήματος οικισμών και μιας νέας σχέσης πόλης – υπαίθρου, με έμφαση αφενός στην αξιοποίηση των διαχυτικών επιδράσεων των πόλων ανάπτυξης (υφιστάμενων και αναδιδόμενων) και, αφετέρου, στην υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στις νησιωτικές και στις ορεινές περιοχές της Χωρικής Ενότητας,*
- Την εξασφάλιση της ισότητας πρόσβασης στις υποδομές και στη γνώση και την αειφόρο ανάπτυξη και την ορθολογική διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Χωρικής Ενότητας»*  
*(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)*

#### **Ø ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ**

Ο Στρατηγικός Στόχος της χωρικής ενότητας Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου για την περίοδο 2007-2013 συνίσταται στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας με τη βελτίωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής και την υιοθέτηση αειφορικών μεθόδων ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και διαχείρισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.



Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με την δυναμική αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Χωρικής Ενότητας σε ένα νέο περιβάλλον όπου διαχρονικά αυξανόμενο ρόλο διαδραματίζει η επένδυση στην γνώση, την ποιότητα, την καινοτομία και τα δίκτυα. Τα αστικά κέντρα αποτελούν τα δυναμικά σημεία στα οποία θα στηριχθεί η συνολική αναπτυξιακή προσπάθεια.

*«Οι κοινοί αναπτυξιακοί στόχοι για τις τρεις περιφέρειες παρουσιάζονται παρακάτω:*

- *Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας, της ποιότητας και της καινοτομικής ικανότητας των επιχειρήσεων.*
- *Βελτίωση της προσπελασιμότητας μέσω της δημιουργίας και αναβάθμισης υποδομών και ενδο-περιφερειακών και δια-περιφερειακών μεταφορικών δικτύων.*
- *Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.*
- *Αειφορική διαχείριση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.*
- *Ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής οικονομικής και κοινωνικής συνοχής*
- *Ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας*
- *Αξιοποίηση του τουρισμού και του πολιτισμού για τη βιώσιμη ανάπτυξη*
- *Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και προώθηση της ψηφιακής σύγκλισης»*

*(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)*

Η συγκεκριμένη χωρική ενότητα διαθέτει οκτώ κοινούς στόχους ανάπτυξης οι οποίοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς του, τις υποδομές, την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, το περιβάλλον, την οικονομική και χωρική συνοχή, την διαπεριφερειακή συνεργασία και ολοκλήρωση, την ανάπτυξη του τουρισμού και τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης. Οι στόχοι αυτοί διαμορφώνουν ένα ευρύ

φάσμα παρεμβάσεων οι οποίες είναι κρίσιμες για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Φυσικά, η κάθε μια επιμέρους Περιφέρεια είναι δυνατόν να δίνει μεγαλύτερη έμφαση σε κάποιους από τους κοινούς στόχους ανάλογα με τη διάταξη των αδύνατων και των ισχυρών σημείων της. Για παράδειγμα, ο στόχος της προσπελασιμότητας είναι πολύ πιο κρίσιμης σημασίας για την Ήπειρο από ότι για τις άλλες δύο Περιφέρειες, ενώ ο στόχος της χωρικής συνοχής είναι υψηλότερης προτεραιότητας στην Στερεά, η οποία παρουσιάζει σαφώς πιο έντονο δυϊσμό.

Για τη χωρική ενότητα που καλύπτει το παρόν Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ήδη το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς έχει οριοθετήσει τις βασικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τόσο στο επίπεδο κοινών για όλες τις περιφέρειες της χώρας στρατηγικών επιλογών (Γενικοί στόχοι 7,8,9 του ΕΣΠΑ) όσο και με εξειδικευμένες κατευθύνσεις ανά περιφέρεια:

**Περιφέρεια Θεσσαλίας:** Η Θεσσαλία βρίσκεται σε ότι αφορά τα κριτήρια απασχόλησης, αγοράς εργασίας, φτώχειας και κοινωνικής ενσωμάτωσης σε ενδιάμεση κατάσταση στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Ειδικότερα, η Περιφέρεια κατατάσσεται σύμφωνα με τα κριτήρια της απασχόλησης, της ανεργίας και της φτώχειας στην έκτη, έβδομη και όγδοη θέση στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας. Η κατάσταση αυτή συνδέεται με την μεγάλη σημασία του πρωτογενή τομέα στην διαμόρφωση του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης, με τις περιορισμένες σχετικά συνέπειες της αποβιομηχανοποίησης (εκτός από το Βόλο και εκτός από ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους στο σύνολο της Περιφέρειας που συνδέονται με την μεταποίηση αγροτικών προϊόντων) καθώς και με την αυξανόμενη σημασία των υπηρεσιών.

Κύριος στόχος της στρατηγικής του Ευρωπαϊκού Κεντρικού Ταμείου είναι ο μετασχηματισμός του προτύπου απασχόλησης από την σημερινή του μορφή σε μια πλέον σύγχρονη, το οποίο σταδιακά θα αποσυνδεθεί από τον τρόπο οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας του παρελθόντος, προσανατολιζόμενο στην ανταγωνιστική αγορά καθώς και στον δυναμισμό και τη δικτύωση των αστικών της κέντρων.

Η στρατηγική του Ευρωπαϊκού Κεντρικού Ταμείου στοχεύει στην διευκόλυνση της απασχόλησης και στην αύξηση της απασχολησιμότητας του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού, στην ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, στην δια βίου μάθηση με έμφαση στην προώθηση του αγροτικού μετασχηματισμού και

της απασχόλησης στους λοιπούς τομείς της τοπικής οικονομίας, στην αξιοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης για την κατάρτιση των αγροτών στην διαχείριση σύγχρονων αγροτικών εκμεταλλεύσεων και την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας, στην προώθηση της αυτοαπασχόλησης μέσω κινήτρων, στην κατάρτιση τοπικών συμφωνιών απασχόλησης σε περιοχές – θύλακες ανεργίας, καθώς και στην κατάρτιση και κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών και ειδικών ομάδων πληθυσμού.

**Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας:** Η Στερεά Ελλάδα αποτελεί ως προς το αναπτυξιακό της πρότυπο και την απασχόληση μια ιδιαίτερη Περιφέρεια της χώρας. Η ιδιαιτερότητά αυτή προκύπτει από την στενή της σχέση με την Αθήνα – Αττική και την εγκατάσταση σε αυτή σημαντικών μεταποιητικών μονάδων, από το γεωγραφικό της ανάγλυφο και την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στις ορεινές της περιοχές, από την έκταση των περισσότερων αστικών της κέντρων στο ημερήσιο σύστημα της Αθήνας, από τον περιορισμό της κατοίκησης στα ορεινά, από τη δυναμική αγροτική περιοχή της Βοιωτίας, η οποία όμως είναι ακόμα προσανατολισμένη σε παραδοσιακά παραγωγικά σχήματα και από τις νησιωτικές περιοχές της Βόρειας και Νότιας Εύβοιας.

Η κατάσταση αυτή διαμορφώνει την εικόνα μιας εισοδηματικά εύρωστης Περιφέρειας η οποία, όμως, αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα σε ότι αφορά την ανεργία και την απασχόληση. Ως προς την πρώτη ομάδα κριτηρίων η Περιφέρεια βρίσκεται στην τρίτη θέση από το τέλος στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας, ενώ ως προς την απασχόληση βρίσκεται στην ενδιάμεση ομάδα Περιφερειών αντίστοιχα. Ο κίνδυνος έκθεσης στη φτώχεια, κατά συνέπεια, παρουσιάζεται ιδιαίτερα έντονος στην Περιφέρεια με αποτέλεσμα αυτή να κατατάσσεται στην δέκατη θέση κατά αύξουσα έκταση του προβλήματος.

Η πολιτική στην Περιφέρεια στοχεύει ταυτόχρονα στην πληρέστερη ενσωμάτωση της στο ημερήσιο σύστημα της Αττικής, στην ανάπτυξη συμπληρωματικότητας μεταξύ των αστικών κέντρων της, στον σταδιακό εκσυγχρονισμό και την ανασυγκρότηση της μεταποίησης σε ανταγωνιστική βάση αλλά και των δραστηριοτήτων στην ορεινή ενδοχώρα και τα νησιά της Περιφέρειας (Εύβοια).

**Περιφέρεια Ηπείρου:** Η Περιφέρεια Ηπείρου αποτελεί μαζί με την γειτονική της Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την πλέον προβληματική Περιφέρεια σε θέματα απασχόλησης, ανεργίας και φτώχειας. Σε αυτό συντείνει η συνοριακή και

απομακρυσμένη θέση της ως προς τους άξονες ανάπτυξης και τις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της χώρας, ο αγροτικός της χαρακτήρας και το παραδοσιακό και αργά μετασχηματιζόμενο παραγωγικό της πρότυπο και στις ανύπαρκτες, μέχρι σχετικά πρόσφατα, σχέσεις της με την άλλη πλευρά των εξωτερικών συνόρων της χώρας.

Ειδικότερα, το πρότυπο της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται από ένα διπλό δυισμό, μεταξύ των αστικών περιοχών και των αγροτικών περιοχών και μεταξύ των παραλίων και της ενδοχώρας.

Η συγκεκριμένη κατάσταση σε συνδυασμό με τον παραδοσιακό χαρακτήρα του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας διαμορφώνουν το πρότυπο, αλλά και τα προβλήματα της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας.

Η Ήπειρος βρίσκεται στην τέταρτη από το τέλος θέση σε ότι αφορά την απασχόληση, γεγονός που συνδυάζεται με τον αγροτικό της χαρακτήρα και την ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού της, στην δεύτερη από το τέλος θέση σε ότι αφορά την ανεργία, ενώ αποτελεί την πιο φτωχή Περιφέρεια της χώρας.

Κύριο στόχο της στρατηγικής αποτελεί η συγκρότηση ενός παραγωγικού προτύπου το οποίο να στηρίζεται στον δυναμισμό των αστικών της κέντρων και κυρίως των Ιωαννίνων, στον εκσυγχρονισμό του πρωτογενή τομέα και στην ενδυνάμωση της κτηνοτροφίας, στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και στην αξιοποίηση και την ενδυνάμωση των υπηρεσιών του τουρισμού οι διάφορες μορφές του οποίου αποτελούν δυναμικό αναπτυξιακό παράγοντα στην Περιφέρεια.

Η οικονομία τέλος της Περιφέρειας σταδιακά θα προσαρμοστεί στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνουν οι σχέσεις με την άλλη πλευρά των συνόρων και του Ιονίου καθώς και με την δυναμική που διαμορφώνεται από την αύξηση της προσβασιμότητας της Περιφέρειας από τις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της χώρας.

**«Ανάλογα με την ένταση των προβλημάτων και σε συνεργία με τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, οι στοχευμένες παρεμβάσεις θα εστιάσουν:**

- στη βελτίωση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και της ποιότητας ζωής σε αυτά με παρεμβάσεις στις υποδομές, στο περιβάλλον, στη διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων,

στους δημόσιους χώρους και στους χώρους πρασίνου, στην ασφάλεια, στις κοινωνικές υποδομές και στις υποδομές υγείας,

- στις υποδομές εγκατάστασης επιχειρήσεων (περιοχές εγκατάστασης επιχειρήσεων, δίκτυα, υποδομές βελτίωσης της προσπελασιμότητας),
- στην κατάρτιση του εργατικού δυναμικού σύμφωνα με την ανάγκες και τη δυναμική του προτύπου απασχόλησης και της αγοράς εργασίας των συγκεκριμένων αστικών κέντρων,
- στην προώθηση των επιχειρηματικών συσπειρώσεων, της καινοτομίας της επιχειρηματικότητας και των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, προβλήματα (αστική επέκταση, αστική διάχυση, υποβάθμιση και αναπλάσεις),
- στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ειδικές ομάδες πληθυσμού (κοινωνικός αποκλεισμός, φτώχεια, ΑΜΕΑ κ.αλ.),
- στην προώθηση των λειτουργικών δικτύων μεταξύ γειτονικών αστικών κέντρων στο πλαίσιο του ιεραρχημένου αστικού συστήματος της χώρας (ημερήσια συστήματα μετακινήσεων, ακτίνες επιρροής κλπ.),
- στην προώθηση λειτουργικών σχέσεων ανάμεσα στα αστικά κέντρα και την ύπαιθρο που τα περιβάλλει.»

*(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)*

Στη συγκεκριμένη διαδικασία, σημαντικός είναι ο ρόλος, εκτός από τις κεντρικές και περιφερειακές αρμόδιες υπηρεσίες, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων, ενώ πρέπει να αξιοποιηθούν τα νέα πρόσφορα μέσα JESSICA και JEREMIE.

## Ø ΑΤΤΙΚΗΣ

Με δεδομένο τον προωθητικό ρόλο που έχουν τα αστικά κέντρα για την οικονομική ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού χώρου, η Περιφέρεια Αττικής θα πρέπει να αξιοποιήσει όλα τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη

γεωγραφική της θέση στη Μεσόγειο ως πύλη εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σημείο έναρξης και απόληξης των Διευρωπαϊκών δικτύων, για να διατηρήσει αλλά και για να ενισχύσει περαιτέρω το ρόλο της συμβάλλοντας κατά προτεραιότητα στην επίτευξη του Εθνικού στόχου για την ανάδειξη της χώρας σε διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Η υπέρβαση αυτών των αρνητικών διαρθρωτικών προβλημάτων και η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας σε συνδυασμό με τις προτεραιότητες της πολιτικής συνοχής και την Εθνική Αναπτυξιακή πολιτική αποτελούν την πρώτη παράμετρο για το πλαίσιο της στοχοθέτησης της τέταρτης προγραμματικής περιόδου.

Η δεύτερη παράμετρος για την κατάρτιση της αναπτυξιακής στρατηγικής και της στοχοθέτησης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 είναι η εξυπηρέτηση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειας, όπως αναδείχθηκε στο Αναπτυξιακό της Συνέδριο, όπως αυτός αποτυπώνεται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, που είναι η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της περιφέρειας Αττικής ως ευρωπαϊκής μητρόπολης στο χώρο της νοτιοανατολικής Ευρώπης και της μεσογείου και το οποίο αποτελεί και το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Αττικής για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Είναι δεδομένο ότι η επίτευξη του αναπτυξιακού αυτού οράματος υπερβαίνει την χρονική περίοδο αναφοράς της Δ΄ προγραμματικής περιόδου και εκτείνεται χρονικά μέχρι το πρώτο τέταρτο του 21ου αιώνα.

***«Η επιλογή των γενικών στόχων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007 – 20013 γίνεται με γνώμονα:***

- *Την εξυπηρέτηση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειας Αττικής.*
- *Τις κατευθυντήριες γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση της Ε.Ε*
- *Την Εθνική Αναπτυξιακή πολιτική, όπως αποτυπώνεται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013*
- *Τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2005 – 2008*

- *Τις κατευθύνσεις της Ε.Ε για το ρόλο των πόλεων στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση.*

*Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής οι κατευθύνσεις αυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικές, με δεδομένο ότι σε πολύ μεγάλο βαθμό θέτουν προτεραιότητες σε επιμέρους τομείς όπου η Περιφέρεια παρουσιάζει υστέρηση, ενώ σε μεγάλο βαθμό αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθιστούν μια πόλη ελκυστική, προσδιορίζοντας και το πλαίσιο των παρεμβάσεων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά την τέταρτη προγραμματική περίοδο.*

*Οι τομείς αυτοί είναι :*

- *Μεταφορές για τη διασφάλιση της κινητικότητας και της προσβασιμότητας του πληθυσμού στο εσωτερικό των πόλεων, την καλύτερη διασύνδεση με τα αεροδρόμια, τα λιμάνια και τους μεγάλους οδικούς διαπεριφερειακούς άξονες.*
- *Εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες που αναβαθμίζουν την ποιότητα διαβίωσης (υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, φροντίδα των παιδιών,)*
- *Βελτίωση του φυσικού, ανθρωπογενούς και οικιστικού περιβάλλοντος, με την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης που επιφέρει η αστική διάχυση, την αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών και την προστασία των ελεύθερων χώρων, το συντονισμό μεταξύ των επιπέδων της διοίκησης για τις χρήσεις γης και τις λοιπές πολιτικές που επηρεάζουν και επιδρούν στον αστικό χώρο, την επένδυση σε φυσικές υποδομές και την ενεργή διαχείριση των μεταφορών και την προώθηση δράσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.*
- *Αναβάθμιση της πολιτιστικής κίνησης και των πολιτιστικών εκδηλώσεων, αφού η πολιτιστική ζωή (κίνηση) μιας πόλης επηρεάζει τις ιδιωτικές επενδύσεις ως επιλογή του τόπου εγκατάστασης παραγωγικών ή διοικητικών εγκαταστάσεων*

*όπως επίσης και την απόφαση εγκατάστασης του μετακινούμενου υψηλών δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.*

- *Προώθηση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας της γνώσης, η οποία αποτελεί εθνικό στόχο. Το σύνολο των αναγκαίων παρεμβάσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων στον τομέα αυτό, όπως η υποβοήθηση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, η αναγκαιότητα διασύνδεσης των επιχειρήσεων με τα Ερευνητικά Κέντρα, η προώθηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την Κοινωνία της Πληροφορίας είναι τομείς που, όπως αναλύθηκε και στην υφιστάμενη κατάσταση, η Αττική υπολείπεται σημαντικά των μέσων όρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των στόχων που θέτει η αναθεωρημένη στρατηγική της Λισσαβόνας.»*

*(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)*

Με βάση τα ανωτέρω οι Γενικοί Στόχοι του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007 -2013 είναι:

- Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας σαν Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, μέσω της ενθάρρυνσης της Καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας, της έρευνας και τεχνολογίας και της διάδοσης και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προστασία του περιβάλλοντος
- Η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα θα συμβάλλουν στην κάλυψη των εθνικών στρατηγικών στόχων, συμπληρωματικά με τα τομεακά προγράμματα και με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε χωρικής



ενότητας / περιφέρειας, όπως αυτά εξειδικεύονται στο σχετικό τμήμα της περιφερειακής στρατηγικής.

Σε κάθε περίπτωση, θα καλύψουν έναν κοινό κορμό παρεμβάσεων για όλες τις Περιφέρειες ως εξής:

- κοινωνικές υποδομές,
- υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη (υποδομές νοσοκομείων και δομών κοινωνικής φροντίδας, ειδικών μονάδων, κέντρων υγείας και ανοιχτής φροντίδας, εξειδικευμένος εξοπλισμός, μέτρα ανάπτυξης και προστασίας της Δημόσιας Υγείας),
- πολιτισμός (ενίσχυση των βασικών πολιτιστικών υποδομών, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς),
- έργα προσπελασιμότητας και περιβάλλοντος τοπικής κλίμακας,
- πολιτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης,
- πολιτικές ενίσχυσης ορεινών, μειονεκτικών, νησιωτικών περιοχών

Ακολουθεί πίνακας στον οποίο παρουσιάζονται ενδεικτικά οι ετήσιες κατανομές πόρων για τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013:

**Πίνακας 12** Προϋπολογιζόμενοι Πόροι Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	430161700	415463615	400005543	383762961	366710676	348822792	330072713	<b>267500000</b>
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	122943932	125402806	127910860	130469081	133078461	135740029	138454831	<b>914000000</b>
ΚΡΗΤΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	146446064	138022627	129203671	119976747	110329064	112535646	114786359	<b>871300178</b>
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤ.ΕΛΛΑΔΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ	225137389	199944406	173653649	146231279	117642556	119955406	122395315	<b>1104960000</b>

ΑΤΤΙΚΗΣ	406069681	388310157	369677825	350144875	329682735	308262057	285852670	<b>2438000000</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>1330758766</b>	<b>1267143611</b>	<b>1200451548</b>	<b>1130584943</b>	<b>1057443492</b>	<b>1025315930</b>	<b>991561888</b>	<b>8003260178</b>

### Γ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στη νέα προγραμματική περίοδο, τα Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας αντικαθίστανται από τα Προγράμματα του Στόχου ΙΙΙ «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία». Στο πλαίσιο του Στόχου αυτού, η Ελλάδα συμμετέχει στην υλοποίηση των κάτωθι 12 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τα οποία:

- 6 είναι διασυνοριακά προγράμματα και 3 πολυμερούς διασυνοριακής συνεργασίας
- 2 είναι διακρατικά προγράμματα και
- 1 διαπεριφερειακό πρόγραμμα

#### Ø Διασυνοριακά Προγράμματα

*Στο πλαίσιο αυτό και όσον αφορά στα Προγράμματα Διασυνοριακής Συνεργασίας, η Ελλάδα συμμετέχει σε έξι Προγράμματα, συνολικού προϋπολογισμού, που ξεπερνά τα 320.000.000 Ευρώ, τη Διαχειριστική Αρχή των οποίων εξακολουθεί να διατηρεί.*

*Τα προγράμματα είναι τα εξής:*

- *Πρόγραμμα «Ελλάδα-Βουλγαρία», προϋπολογισμού 110.735.958 Ευρώ*
- *Πρόγραμμα «Ελλάδα-Ιταλία», προϋπολογισμού 88.955.170 Ευρώ*
- *Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος», προϋπολογισμού 41.633.290 Ευρώ*
- *Πρόγραμμα «Ελλάδα-Αλβανία», που συγχρηματοδοτείται από το Όργανο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA) με 22.143.015 Ευρώ*

- Πρόγραμμα «Ελλάδα-ΠΓΔΜ», που συγχρηματοδοτείται από το IPA με 24.810.005 Ευρώ
- Πρόγραμμα «Ελλάδα-Τουρκία»\*, που συγχρηματοδοτείται από το IPA, 34.088.992 Ευρώ

*Η Ελλάδα συμμετέχει και σε 3 Προγράμματα πολυμερούς διασυνοριακής συνεργασίας:*

- Πρόγραμμα Αδριατικής
- Θάλασσα Λεκάνη της Μεσογείου,
- Μαύρη Θάλασσα

**Ø Διακρατικά Προγράμματα**

*Η Ελλάδα συμμετέχει σε δύο διακρατικά προγράμματα. Συγκεκριμένα:*

- Μεσογειακός Χώρος
- Χώρος Νοτιοανατολικής Ευρώπης

**Ø Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα**

*Η Ελλάδα συμμετέχει στο διαπεριφερειακό πρόγραμμα INTERREG IV C, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ –πλην της Γερμανίας-, καθώς και η Νορβηγία και η Ελβετία.»*

*(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)*

### **2.3.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ**

### **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

## **ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013**

Στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, το Υπουργείο Ανάπτυξης, μέσω του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», πρόκειται να συνεχίσει την ενίσχυση καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων και έργων υποδομής εθνικής εμβέλειας.

Κεντρικός αναπτυξιακός στόχος του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της Χώρας, με έμφαση στη διάσταση της καινοτομικότητας της Ελληνικής Οικονομίας στο πλαίσιο της γενικότερης εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής για τη νέα περίοδο 2007-2013.

Η Στρατηγική αναφέρεται στους τομείς μεταποίηση, υπηρεσίες, εμπόριο, προστασία καταναλωτή, έρευνα - τεχνολογία, ενέργεια, τουρισμός και πολιτισμός, καλύπτοντας επομένως τα αντικείμενα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η κατάρτιση του Προγράμματος ακολούθησε μια μακρόχρονη και επίπονη διαδικασία στο πλαίσιο της Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος και απαιτήσε σειρά διαβουλεύσεων τόσο μεταξύ των Υπουργείων και των Γενικών Γραμματειών που είναι αρμόδιες για τη χάραξη και την υλοποίηση πολιτικής κατά τομέα, όσο και με τους εμπλεκόμενους φορείς και το ευρύτερο κοινό. Η διαδικασία διαβούλευσης και σχεδιασμού συνεχίζεται μέχρι την οριστικοποίηση της τελικής μορφής του Προγράμματος.

Λόγω των ειδικών νέων διατάξεων για τις Περιφέρειες «μεταβατικής στήριξης» (Αττική, Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία και Κεντρική Μακεδονία) καλύπτει μεν και αυτές στο στρατηγικό επίπεδο, όχι όμως στο χρηματοδοτικό: δηλαδή οι διαθέσιμοι πόροι για το Πρόγραμμα μπορούν να επενδυθούν μόνο στις 8 Περιφέρειες αμιγούς Στόχου 1 "Σύγκλιση" και κατά συνέπεια το κονδύλι των πόρων των διαρθρωτικών Ταμείων που διατίθενται για την ανταγωνιστικότητα εμφανίζεται μεν μειωμένο, αλλά σ' αυτό πρέπει να

συμπεριληφθούν και οι πόροι των πέντε περιφερειών μεταβατικής στήριξης που θα κατευθυνθούν σε δράσεις Ανταγωνιστικότητας.

Αυτό φαίνεται και στο χρηματοδοτικό πίνακα που ακολουθεί, στον οποίο παρουσιάζονται οι πόροι (σε εκατομ. €) που θα διατεθούν για την περίοδο 2007-2013 τόσο για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς όσο και για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα:

**Πίνακας 13** Χρηματοδοτικοί Πίνακες ΕΣΠΑ και ΕΠΑΕ-Κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ΕΤΠΑ ανά τομέα σε εκ. €

ΤΟΜΕΙΣ	5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	%	8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	352	23,5	480	27,9	832	25,8
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	359	24,0	400	23,2	759	23,6
ΕΡΕΥΝΑ	461	30,8	271	15,7	732	22,7
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	244	16,3	320	18,6	564	17,5
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	-	-	150	8,7	150	4,7
ΕΜΠΟΡΙΟ	74	4,9	59	3,4	133	4,1
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ	8	0,5	7	0,4	15	0,5
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>1.498</b>		<b>1.721</b>		<b>3.219</b>	

*ΠΗΓΗ: [www.antagonistikotita.gr](http://www.antagonistikotita.gr)*

Οι γεωγραφικές περιοχές παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα είναι οι εξής:

- ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ
- ΘΕΣΣΑΛΙΑ
- ΗΠΕΙΡΟΣ
- ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ
- ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ
- ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
- ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
- ΚΡΗΤΗ

Το Πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο του Δευτερογενή Τομέα της Οικονομίας, πλην του κλάδου Κατασκευές, και τον Τριτογενή Τομέα πλην των κλάδων Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας, Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Εκπαίδευση, Απασχόληση Οικιακού Προσωπικού, καθώς και επιμέρους δραστηριοτήτων των κλάδων Μεταφορές και αποθήκευση, Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καλείται να παρέμβει σε τομείς στους οποίους απασχολούνται τα 2/3 των ανθρώπινων πόρων της χώρας, και μάλιστα με σταθερή αύξηση (64,65% το 1998 -67,55% το 2005). Οι ίδιοι τομείς "παράγουν" περισσότερο από 45% της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας, επίσης με αύξηση 45,7% το 1998 - 46,6% το 2004).

Οι Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογίας και της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως Βασικού Παράγοντα για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής οικονομίας και τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης
- Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας – Αναβάθμιση του παραγωγικού Ιστού της χώρας – Αύξηση των παραγωγικών Επενδύσεων και των Εισροών ξένων άμεσων επενδύσεων και γενική ποιοτική Αναβάθμιση των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών σε όλους τους τομείς και κλάδους της Ελληνικής οικονομίας
- Βελτίωση του θεσμικού περιβάλλοντος και των υποστηρικτικών δομών, υποδομών, μηχανισμών και εργαλείων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας– Ενδυνάμωση του ανταγωνισμού – Προστασία του καταναλωτή
- Ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της χώρας και ενίσχυση της Αειφορίας
- Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής του Προγράμματος (ΕΤΠΑ)

Το συνολικό κόστος ανέρχεται περίπου στο 2% της συνολικής κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος.

### **2.3.3 ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013**

Η νέα περίοδος προγραμματισμού 2007-2013 πρόκειται να είναι ιδιαίτερα σημαντική και για την εφαρμογή της Πολιτικής Αγροτικής Ανάπτυξης και της Πολιτικής Αλιείας στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΛ) αποτελούν τα δύο προγραμματικά κείμενα όπου περιγράφεται η στρατηγική της χώρας για την ανάπτυξη του τομέα γεωργίας και των αγροτικών περιοχών, όπως επίσης και του τομέα της αλιείας και των αλιευτικών περιοχών.

Περιγράφοντας τους άξονες χρηματοδότησης, το κοινοτικό ενδιαφέρον εστιάζεται στην προώθηση της επιχειρηματικότητας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων, την αναδιάρθρωση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της γεωργίας, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.

Τα δύο προγραμματικά έγγραφα και τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα σε επίπεδο στρατηγικής και στόχων είναι απόλυτα συνεκτικά και συμπληρωματικά με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά τη Δ΄ Προγραμματική Περίοδο.

#### **A) ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης καθορίζει τις προτεραιότητες της Ελλάδας για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, στον οποίο ορίζεται ότι η εθνική στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης θα εφαρμοστεί μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

***«Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης 2007-2013 για την Ελλάδα εστιάζεται σε τρεις βασικούς άξονες:***

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας
- Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας

*συνεπικουρούμενους από ένα τέταρτο οριζόντιο άξονα LEADER, που βασίζεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε από τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες Leader των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων.» (<http://www.espa.gr/essaa.asp>)*

#### B) ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΛ) της περιόδου 2007-2013 καλύπτει τον τομέα της αλιείας της χώρας μας, περιγράφει συνοπτικά όλες τις πτυχές της κοινής αλιευτικής πολιτικής και καθορίζει προτεραιότητες, στόχους, τους απαιτούμενους δημόσιους πόρους και προθεσμίες για την εφαρμογή τους.

*«Οι στόχοι και προτεραιότητες του αφορούν τους παρακάτω τομείς:*

1. Την βιώσιμη ανάπτυξη των αλιευτικών δραστηριοτήτων
2. Την βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας
3. Την βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων
4. Την βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας εσωτερικών υδάτων
5. Την βιώσιμη ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών
6. Την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού τομέα
7. Την διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού στον αλιευτικό τομέα και την εξασφάλιση βιώσιμης απασχόλησης
8. Την προστασία και την βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος που σχετίζεται με τον αλιευτικό τομέα
9. Την τήρηση των απαιτήσεων επιθεώρησης και ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων και την συλλογή δεδομένων-πληροφοριών για την κοινή αλιευτική πολιτική
10. Την ανάπτυξη αλιευτικών δραστηριοτήτων εκτός κοινοτικών υδάτων



*Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας(ΕΣΣΑΑΑ) της περιόδου 2007-2013 έχει εκπονηθεί στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης σε στενή συνεργασία με τους εταίρους, δηλαδή, τις αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές και άλλες Δημόσιες αρχές, τους συλλογικούς φορείς του τομέα της αλιείας, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους λοιπούς εταίρους.»*  
(<http://www.espa.gr/essaal.asp>)

### **2.3.4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013**

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνοντας υπόψη την φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την μετάβαση από τις εφάπαξ επιδοτήσεις στην παροχή δανεισμού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, αλλά και έχοντας την ανάγκη προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων και σε συνεργασία με τον όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, προωθεί τη δημιουργία μοντέρνων χρηματοδοτικών μηχανισμών. Κύριο χαρακτηριστικό αυτών είναι ο πολλαπλασιαστικός χαρακτήρας των διατιθέμενων κεφαλαίων, η αποπληρωμή των οποίων θα οδηγήσει σε επανεπένδυση τους σε νέες δράσεις.

*«Τα κύρια χαρακτηριστικά των νέων χρηματοδοτικών πρακτικών συνοψίζονται παρακάτω:*

- *ανακύκλωση: χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους και μέσω της αποπληρωμής τους θα επαναχρηματοδοτούνται νέα έργα*
- *μόγλευση: δυνατότητα συνδυασμού δανείων με ιδιωτικούς πόρους*
- *πηγές κεφαλαίων: διάθεση κεφαλαίων από τα επιχειρησιακά προγράμματα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και συνδυασμός τους με πρόσθετη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων*
- *διαχείριση κεφαλαίων: κεντρική μονάδα διαχείρισης περισσότερων του ενός ταμείων. »* (<http://www.espa.gr/xs.asp>)

Τα χρηματοδοτικά αυτά εργαλεία είναι δύο το JESSICA και το JEREMIE και αναλύονται παρακάτω:

1. JESSICA: αφορά κοινούς Ευρωπαϊκούς πόρους για αειφόρες επενδύσεις στα αστικά κέντρα. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών έχει ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την ανάθεση μελετών και την υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας στη συνέχεια. Η πρωτοβουλία του στοχεύει στην στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης. Στόχο έχει την κινητοποίηση κεφαλαίων για την χρηματοδότηση ολοκληρωμένων δράσεων αστικής ανάπτυξης με πιλοτικά προγράμματα. Για την πρώτη περίοδο προβλέπονται να αφορούν του ΟΤΑ. Απώτερος στόχος είναι η ανάπτυξη των αστικών κέντρων και η παροχή νέων θέσεων εργασίας.

2. JEREMIE: στο πλαίσιο του JEREMIE που αφορά κοινούς Ευρωπαϊκούς Πόρους για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών υπέγραψε την πρώτη μεταξύ των 27 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμβαση χρηματοδότησης για την οργάνωση των δομών υλοποίησης και χρηματοδότησης του στην Ελλάδα. Πιστοποιήθηκε με αυτό τον τρόπο ο πρωτοποριακός του ρόλος και η αποφασιστικότητα της Ελλάδας για την υιοθέτηση και προώθηση σύγχρονων χρηματοοικονομικών μέσων που θα βοηθήσουν στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η χρηματοδότηση καλύπτει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων όπως για παράδειγμα πιστώσεις μέσω τραπεζών, συμμετοχή σε κεφάλαιο επιχειρήσεων, κεφάλαια ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου, παροχή εγγυήσεων και άλλα. Αναμένεται ότι τα μέσα αυτά θα έχουν ισχυρό πολλαπλασιαστικό συντελεστή με στόχο την επένδυση ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων.

Παρακάτω ακολουθεί αναλυτική περιγραφή του JEREMIE καθώς και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων.

## 2.4 ΝΕΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η δυσκολία ορισμένων επιχειρήσεων να αποκτήσουν πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και κατά συνέπεια, η αδυναμία τους να εκσυγχρονιστούν ώστε να ανταποκριθούν στο απαιτητικό νέο περιβάλλον, είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Για την ακρίβεια το πρόβλημα αγγίζει συνολικά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τουλάχιστον διαπιστώθηκε στο πρόσφατο άτυπο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Άλλωστε ένα από τα βασικά συμπεράσματα του Συμβουλίου ήταν ότι η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από μια ολοκληρωμένη και ανταγωνιστική χρηματοδοτική αγορά που να επιτρέπει νέες επιχειρηματικές ιδέες να εισαχθούν γρήγορα στην αγορά.

Σύμφωνα λοιπόν με τις νέες κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής για καινοτόμες λύσεις στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα πρέπει να υιοθετηθούν νέα και ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, έναντι των "παραδοσιακών" επιχειρηματικών δανείων. Τέτοια χρηματοδοτικά εργαλεία είναι σύμφωνα με τις κατευθύνσεις αυτές:

- Τα επιχειρηματικά κεφάλαια (Venture Capital), που μπορούν να παρέχουν κεφάλαια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ιδιαίτερα στις νέες με υψηλές δυνατότητες ανάπτυξης και κερδοφορίας. Τα Ταμεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων χρειάζονται ένα ευνοϊκό και σταθερό περιβάλλον για να λειτουργούν. Θα πρέπει να εξαλειφθούν τα εμπόδια κανονιστικού και φορολογικού χαρακτήρα στις επενδύσεις αυτών των Ταμείων, και να διευκολύνονται οι διασυνοριακές τους επενδύσεις.
- Τα μικροδάνεια (Microcredits), που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, κυρίως με τη διευκόλυνση πρόσβασης στη χρηματοδότηση των πολύ μικρών επιχειρήσεων, νέων ή υφισταμένων, καθώς και των αυτοαπασχολουμένων. Τα κράτη-μέλη

θα πρέπει να έχουν μια νομοθεσία που να διευκολύνει την παροχή μικροδανείων.

- Υβριδικές μορφές χρηματοδότησης (Mezzanine finance), που συνδυάζουν τα δάνεια με τα συμμετοχικά κεφάλαια, που μπορούν να είναι ένας συμπληρωματικός τρόπος χρηματοδότησης για την ίδρυση, την ανάπτυξη ή τη μεταβίβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την εισαγωγή καινοτομίας. Αυτή η μορφή χρηματοδότησης αρχίζει να αναπτύσσεται αλλά παραμένει περιορισμένη σε σύγκριση με τη δανειοδότηση. Αυτό συμβαίνει σε ορισμένα κράτη που χρειάζεται να κάνουν περισσότερη πρόοδο σ' αυτό το τομέα.
- Τιτλοποίηση δανείων (Securitisation of loans), ούτως ώστε οι Τράπεζες να διαθέτουν πρόσθετα κεφάλαια για τη παροχή δανείων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι κυβερνήσεις έχουν ένα σημαντικό ρόλο για την ενθάρρυνση ανάπτυξης τέτοιων μηχανισμών.

Προκειμένου λοιπόν να κινητοποιηθούν και στη χώρα μας, τόσο το τραπεζικό σύστημα όσο και οι ίδιοι οι επαγγελματικοί φορείς, έχει ήδη ξεκινήσει προσπάθεια από το υπουργείο ανάπτυξης και τη γενική γραμματεία βιομηχανίας, ώστε να υπάρξει ενημέρωση για τις αλλαγές που προωθούνται. Σκοπός της προσπάθειας τους είναι να αποκτήσουν και οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρόσβαση στα καινοτόμα χρηματοδοτικά εργαλεία.

#### **2.4.1 JEREMIE**

JEREMIE σημαίνει **J**oin **E**uropean **R**Esources for **M**icro to medium **E**nterprises, δηλαδή Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Κοινοί πόροι γιατί η πρωτοβουλία JEREMIE συνδυάζει πόρους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, εθνικούς πόρους, πόρους από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, από άλλους διεθνείς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, τράπεζες και επενδυτές.

Τον Ιούλιο του 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωση της για τις κατευθυντήριες γραμμές για την συνοχή, την ανάπτυξη και την απασχόληση τόνισε τη σημασία της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο την ανάπτυξη.

Η νέα πρωτοβουλία JEREMIE όπως παρουσιάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει στόχο να καλύψει την ανάγκη αυτή αναπτύσσοντας μια σειρά δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο ώστε να προωθηθεί η πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην χρηματοδότηση.

Οι περιοχές της Ένωσης που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ανάπτυξης λόγω φυσικών μειονεκτημάτων θα είναι επιλέξιμες για υποστήριξη στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων κατά την περίοδο 2007-2013.

Η πρωτοβουλία JEREMIE αναμένεται να οδηγήσει σε κατάλληλες συνθήκες και κατάλληλα επίπεδα χρηματοδοτήσεων για την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων, όπως υπό την μορφή δανείων, μικροπιστώσεων, ιδίων πόρων, κεφαλαίων επιχειρησιακού κινδύνου και εγγυήσεων, όπως επίσης και οργανωτική και τεχνική υποστήριξη όπου κρίνεται αναγκαία.

Η πρωτοβουλία JEREMIE προβλέπει τρία κυρίως είδη χρηματοδοτικών μέσων:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική υποστήριξη
- Ίδιοι πόροι και κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου
- Εγγυήσεις για μικροπιστώσεις και δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Τα κονδύλια που θα διατεθούν θα χρησιμοποιηθούν για την χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε επενδύσεις που θα περιλαμβάνουν νέα σχέδια για τον εκσυγχρονισμό ή την επέκταση υπαρχουσών επιχειρήσεων σε τομείς όπως η βιομηχανία, το περιβάλλον, οι υπηρεσίες, οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας κ.τ.λ.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων θα μπορεί να διαχειριστεί το JEREMIE αφού ορίστηκε ως διαχειριστής των κονδυλίων εκ μέρους των διαχειριστικών αρχών. Ο ρόλος του θα είναι να απλοποιήσει τις διοικητικές διαδικασίες των εκταμιευμένων κονδυλίων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος των διαρθρωτικών ταμείων.

Είναι ειδικευμένο στη διαχείριση των χρηματοδοτικών προϊόντων, τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και έτσι ως διαχειριστής θα είναι σε θέση να προσφέρει ένα πλήρες πακέτο εργαλείων καθώς και την απαραίτητη τεχνογνωσία.

Οι φάσεις μέσα από τις οποίες θα διεξαχθεί η πρωτοβουλία JEREMIE είναι τρεις:

1. προπαρασκευαστικό στάδιο, προετοιμασία και προγραμματισμός
2. συστήματα εφαρμογής
3. υλοποίηση και χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και χορήγηση μικροπιστώσεων

Κατά το πρώτο στάδιο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων σε συνεργασία με την Επιτροπή και σε συνεργασία με τις εθνικές και τοπικές αρχές θα πραγματοποιήσουν αξιολογήσεις στις περιφέρειες σχετικά με την διαφορά μεταξύ προσφοράς και ζήτησης από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για χρηματοοικονομικά προϊόντα. Η συνεισφορά θα είναι 25% για τους απαραίτητους πόρους για την διεξαγωγή των αξιολογήσεων και το υπόλοιπο θα προέλθει από τον προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης για τεχνική υποστήριξη.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης θα γίνει αρχικά επιλογή του ταμείου συμμετοχών που θα διαχειρίζεται το JEREMIE. Στη συνέχεια θα γίνει επιλογή χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων το οποίο σημαίνει ότι το Ταμείο Συμμετοχών σε συνεργασία με τις διαχειριστικές αρχές θα ξεκινήσει την διαδικασία για την υποβολή ενδιαφέροντος ώστε να επιλεγούν χρηματοπιστωτικοί ενδιάμεσοι φορείς οι οποίοι θα διαθέσουν τα κονδύλια του JEREMIE σε τοπικό επίπεδο. Πιθανοί ενδιάμεσοι φορείς μπορεί να είναι τοπικά ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, τράπεζες, ταμεία εγγυήσεων, χορηγοί μικροπιστώσεων κ.α.

Η Τρίτη φάση του JEREMIE σχετίζεται με την διάθεση των κονδυλίων από του ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς φορείς στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις υπό ανταγωνιστικούς όρους που θα συμφωνούνται ανάμεσα στη διαχειριστική αρχή και το ταμείο συμμετοχής.

## **2.4.2 ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΤΕΜΠΜΕ)**

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.) είναι ένα χρηματοδοτικό ίδρυμα και σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο Ν.3066/02, όπως ισχύει σήμερα, δύναται να παρέχει εγγυήσεις και αντεγγυήσεις σε πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα (Τράπεζες, εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing), εταιρίες ανάληψης επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring), εταιρίες επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capital), υπέρ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Με απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» του Υπουργείου Ανάπτυξης, η πράξη «Ίδρυση και Λειτουργία του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων» έχει ενταχθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Αποστολή της εταιρίας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 3066/2002, είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

Ο σκοπός αυτός πραγματοποιείται:

- α) με την παροχή εγγυήσεων - αντεγγυήσεων υπέρ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την κάλυψη υποχρεώσεων τους έναντι πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή εταιριών επιχειρηματικών συμμετοχών, οι οποίες απορρέουν από πάσης μορφής χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις,
- β) με την παροχή συναφών προς την ως άνω δραστηριότητα υπηρεσιών, πλην της απευθείας παροχής πιστώσεων. Οι εγγυήσεις και οι υπηρεσίες παρέχονται από την Εταιρεία σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και απασχολούν μέχρι 49 εργαζόμενους.

Αγορά – στόχος για την TEMΠΙΜΕ Α.Ε. είναι κυρίως οι επιχειρήσεις με δυσκολία πρόσβασης στην χρηματοδότηση λόγω έλλειψης επαρκών εξασφαλίσεων (π.χ. επιχειρήσεις που καλύπτουν με εξασφαλίσεις μικρότερο ποσοστό του 100% ενός δανείου) και οι επιχειρήσεις που ενέχουν υψηλότερο, του μέσου όρου της αγοράς, κίνδυνο όπως οι νεοϊδρυόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις «νέας οικονομίας», οι επιχειρήσεις «ερευνητικής κουλτούρας», οι επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, οι κοινωνικές επιχειρήσεις κ.λ.π..

Η κοινοτική συμμετοχή ανέρχεται σε 67% του μετοχικού κεφαλαίου και έχει καλυφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση/Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η εθνική συμμετοχή ανέρχεται σε 33% του μετοχικού κεφαλαίου. Ακόμη, η TEMΠΙΜΕ Α.Ε. αποτελεί χρηματοδοτικό ίδρυμα και εποπτεύεται, μεταξύ άλλων και από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ακόμη, η TEMΠΙΜΕ Α.Ε. υλοποίησε έργο στα πλαίσια του προγράμματος JEREMIE για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων με ανώτατο προϋπολογισμό € 20.000,00 που αφορούσε την εκτίμηση των κενών της χρηματοπιστωτικής και χρηματοδοτικής αγοράς στη χώρα μας.

Βασική αρχή λειτουργίας της TEMΠΙΜΕ Α.Ε. είναι η κατανομή των κινδύνων μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (επιχειρήσεις, πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και TEMΠΙΜΕ ΑΕ).

Με βάση την αρχή αυτή η Φιλοσοφία της εταιρίας εστιάζεται στην :

- Ενθάρρυνση-προτροπή, όλων των κοινωνικοοικονομικών ομάδων στο δικαίωμα του Επιχειρείν με περιορισμό των κοινωνικών συνεπειών στην περίπτωση μιας επιχειρηματικής αποτυχίας. Γι' αυτό το λόγο ο Κανονισμός Παροχής Εγγυήσεων και Λειτουργίας της TEMΠΙΜΕ ΑΕ απαγορεύει να βαρύνεται με προσημείωση ή υποθήκη η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία, όταν η TEMΠΙΜΕ ΑΕ παρέχει υπέρ αυτού εγγύηση (υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η κατοικία αυτή δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη)
- Κάλυψη των κενών της χρηματοοικονομικής αγοράς και ικανοποίηση των αναγκών των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων με χαμηλό κόστος και με στόχο τον περιορισμό της τοκογλυφίας και της



παραοικονομίας εις βάρος των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων

*«Βασικές επιδιώξεις της εταιρίας είναι :*

- *Η υποστήριξη χιλιάδων, νεοϊδρυόμενων και υφιστάμενων, υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας, σε όλα τα στάδια του επιχειρηματικού κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, μεταβίβαση, διαδοχή)*
- *Η υποστήριξη των επιχειρήσεων που έχουν δυσκολία ή αδυναμία πρόσβασης στην χρηματοδότηση (π.χ. νεοϊδρυόμενες Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις, επιχειρήσεις νέας οικονομίας, επιχειρήσεις ερευνητικής κουλτούρας, επιχειρήσεις με ανεπαρκείς εξασφαλίσεις, επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κοινωνικές επιχειρήσεις)*
- *Η υποστήριξη δραστηριοτήτων με υψηλότερο, του μέσου όρου της αγοράς, κίνδυνο και κάλυψη, κυρίως, μεσομακροπρόθεσμων οικονομικών κινδύνων*

*και όλα αυτά με γνώμονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων και ταυτόχρονα την διαχρονική οικονομική βιωσιμότητα της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.*

*Επίσης, σε ότι αφορά τις βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. αυτές αποσκοπούν:*

- *στην συγκράτηση των καταπτώσεων των εγγυήσεων σε χαμηλά επίπεδα, με σκοπό την αποφυγή απομείωσης του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της*
- *στην δημιουργία ορθολογικής διασποράς των κινδύνων (ανά μέγεθος, ανά τράπεζα, ανά περιφέρεια, ανά διάρκεια, ανά ΜΕ) με σκοπό την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και τον περιορισμό των οικονομικών και περιφερειακών ανισοτήτων*

- στην προώθηση συνεργασιών με παρεμφερή συστήματα (Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων κ.λπ.) με σκοπό την απορρόφηση σχετικών προγραμμάτων και την εισαγωγή ειδικής τεχνογνωσίας.
- στην μείωση του συνολικού κόστους δανεισμού» ([http://www.tempme.gr/gr/company/pdf/annual\\_2007site.pdf](http://www.tempme.gr/gr/company/pdf/annual_2007site.pdf))

Η TEMΠΜΕ Α.Ε. από την εκκίνησή της, δημιούργησε πέντε (5) αρχικά προγράμματα με σκοπό να υπαχθούν σ' αυτά χιλιάδες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Έτσι, στα πέντε (5) προγράμματα / προϊόντα δίδονται εγγυήσεις σε όλες τις μορφές δανείων που έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης και συγκεκριμένο ποσό (τόσο σε μεσομακροπρόθεσμα όσο και σε βραχυπρόθεσμα δάνεια / κεφάλαια κίνησης), και αφορούν νέες ή υφιστάμενες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΕΕ, ΟΕ, ΕΠΕ, ΑΕ).

Τον Σεπτέμβριο του 2006 και μετά τις υπογραφές συμβάσεων με εταιρείες Leasing η TEMΠΜΕ Α.Ε. εμπλούτισε τα προγράμματά της δημιουργώντας το έκτο (6) πρόγραμμά της που αφορά τις δραστηριότητες της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

**«Τα έξι (6) προγράμματα της TEMΠΜΕ Α.Ε. δίνουν κυρίως έμφαση:**

- σε πολύ μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν κάτω από 10 άτομα (προγράμματα 2 και 4)
- σε νεοσύστατες και νέες σε ηλικία επιχειρήσεις (κυρίως πρόγραμμα 1 και 4) και
- καλύπτουν μεγάλο μέρος του κινδύνου (στα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια ή χρηματοδοτικές μισθώσεις η κάλυψη ανέρχεται στο 70% σε όλα τα προγράμματα, πλην του προγράμματος 5)

**Η TEMΠΜΕ Α.Ε. δημιούργησε τα έξι (6) προγράμματα με σκοπό να μπορεί να δεχτεί ει δυνατόν όλα τα αιτήματα των δυνητικών πελατών της (βραχυπρόθεσμοι ή μεσομακροπρόθεσμοι χαρακτήρα), σε όλα τα στάδια του οικονομικού τους κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, διαδοχή) και με απώτερο στόχο να δημιουργήσει χαρτοφυλάκιο εγγυήσεων ορθολογικό και ισορροπημένο, με διασπορά των κινδύνων σε νέες και**

*υφιστάμενες επιχειρήσεις, σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, σε μικρού και μεσαίου μεγέθους ποσά δανείων, σε βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διάρκειας εγγυήσεις, σε πολλούς κλάδους γεωγραφικά διασπαρμένους ανά την επικράτεια και με γνώμονα να βοηθήσει υγιείς, δυναμικές, ελπιδοφόρες, κερδοφόρες επιχειρήσεις.*

*Τα προγράμματα αυτά είναι τα εξής:*

- 1. **ΤΕΜΠΜΕ 1ο4:**Εγγυοδοσία για την ίδρυση μικρών ή την ανάπτυξη νέων μικρών επιχειρήσεων*
- 2. **ΤΕΜΠΜΕ 2ο4:**Εγγυοδοσία για πολύ μικρές επιχειρήσεις*
- 3. **ΤΕΜΠΜΕ 3ο4:**Εγγυοδοσία για μικρές επιχειρήσεις*
- 4. **ΤΕΜΠΜΕ 4ο4:**Εγγυοδοσία μικροδανείων πολύ μικρών επιχειρήσεων*
- 5. **ΤΕΜΠΜΕ 5ο4:**Εγγυοδοσία για εξαγορές, συγχωνεύσεις, μεταβιβάσεις μικρών επιχειρήσεων*
- 6. **ΤΕΜΠΜΕ 6ο6:**Εγγυοδοσία χρηματοδοτικής μίσθωσης (*Leasing*) μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων» (<http://www.tempme.gr/gr/products>)*

Η διαδικασία που ακολουθείται για την παροχή εγγύησης από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. είναι συνοπτικά η ακόλουθη:

- Η μικρομεσαία επιχείρηση απευθύνεται στη Τράπεζα ή στις Τράπεζες της επιλογής της. Η Τράπεζα εξετάζει και αξιολογεί το αίτημα της μικρομεσαίας επιχείρησης, το Επιχειρηματικό - Επενδυτικό σχέδιο και την πιστοληπτική ικανότητα των υποψηφίων επενδυτών, σύμφωνα με τους ισχύοντες εσωτερικούς κανονισμούς της και τα κριτήρια πιστοδότησης που εκάστοτε εφαρμόζει.
- Σε περίπτωση που η Τράπεζα θεωρεί ότι το Επιχειρηματικό - Επενδυτικό σχέδιο είναι οικονομικά βιώσιμο, αλλά παράλληλα επιθυμεί για ένα μέρος του δανείου την εγγύηση της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., ενημερώνει την μικρομεσαία επιχείρηση για τα προγράμματα της ΤΕΜΠΜΕ και κυρίως για το κόστος, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς ένταξης της μικρομεσαίας επιχείρησης σε ένα από αυτά.

Στη συνέχεια η τράπεζα από την πλευρά της ακολουθεί κάποιες διαδικασίες ενημέρωσης προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα ότι:

- η ΤΕΜΠΕ Α.Ε. έχει συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ως εκ τούτου το έργο «Ίδρυση και λειτουργία της ΤΕΜΠΕ Α.Ε.» έχει ενταχθεί στο Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
- σε περίπτωση παροχής της εγγύησης και υπογραφής της σχετικής σύμβασης πίστωσης, η ΤΕΜΠΕ Α.Ε., όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν δικαίωμα διεξαγωγής λογιστικού ελέγχου της μικρομεσαίας επιχείρησης για την οποία έχει εγγυηθεί η ΤΕΜΠΕ Α.Ε. ή ανάθεσης του εν λόγω έργου σε τρίτους.
- η μικρομεσαία επιχείρηση πρέπει να συμπληρώσει το έντυπο «Δελτίο Πληροφοριακών Στοιχείων Επιχείρησης», να το υποβάλει στην Τράπεζα με την οποία θα συνεργαστεί και να δηλώσει μέσω του νομίμου εκπροσώπου της ότι τα παραπάνω στοιχεία είναι αληθή
- η Τράπεζα πρέπει να συμπληρώσει το έντυπο «Αίτηση για Παροχή Εγγύησης Πιστοδότησης» με στοιχεία και πληροφορίες που ζητούνται από την ΤΕΜΠΕ Α.Ε. και κυρίως να αναφέρει τους όρους του δανείου (επιτόκιο, διάρκεια) αναλυτικά τις εξασφαλίσεις που παρέχει η μικρομεσαία επιχείρηση καθώς και να εκτιμήσει / σχολιάσει την οικονομική βιωσιμότητα του επενδυτικού προγράμματος και της επιχείρησης.
- η ΤΕΜΠΕ ΑΕ αποφασίζει με διάφορα κριτήρια όπως το ύψος των κινδύνων, τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της κλπ. για την παροχή εγγύησης και απαντά θετικά ή αρνητικά εγγράφως το αργότερο εντός 4-5 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης

### **2.4.3 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΑΝΕΟ)**

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας είναι η πρώτη και μόνη εταιρεία στο χώρο της ανταγωνιστικής ανάπτυξης ταμείων επιχειρηματικού κινδύνου με προσανατολισμό τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε. συστάθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 2843/2000. Σκοπός της εταιρείας είναι η συγχρηματοδότηση σχημάτων παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων, τα οποία θα αναλαμβάνουν να επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια ανάπτυξης.

Τα επενδυτικά σχήματα στα οποία θα συμμετάσχει το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας θα πρέπει να επενδύουν σε εταιρικά μερίδια περιορισμένης ευθύνης ή σε μετοχές ή σε μετατρέψιμες ομολογίες μικρών ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες κατά προτίμηση βρίσκονται στα αρχικά στάδια ανάπτυξής τους και η πραγματική και καταστατική τους έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα.

Στόχος της εταιρίας είναι η στήριξη της αγοράς κεφαλαίου ώστε αυτή να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική, καθώς και η ανάπτυξη και εδραίωση της επιχειρηματικής κουλτούρας στη χώρα μας. Συνεπώς, κύρια κριτήρια για τη συμμετοχή του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας στις εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών είναι η αξιοπιστία και η φερεγγυότητα τους καθώς και η συμβολή των χρηματοδοτούμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη τομέων νέας οικονομίας.

Πιο αναλυτικά η επενδυτική του πολιτική αναφέρεται σε επενδυτικά σχήματα στα οποία για να συμμετέχει το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας θα πρέπει να επενδύουν σε καινοτόμες εταιρείες, κατά προτίμηση σε εταιρείες που θα δραστηριοποιούνται στους κατεξοχήν τομείς της νέας οικονομίας (ενδεικτικά: τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, ηλεκτρονικό εμπόριο, βιοτεχνολογία, νέα υλικά) αλλά και σε εταιρείες που θα στηρίζουν την ανταγωνιστικότητά τους σε εφαρμογές τεχνολογιών που προέρχονται από τη νέα οικονομία. Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας δεν θα συμμετάσχει σε σχήματα που επενδύουν σε επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ήδη πρόσβαση σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίων.

Τα επενδυτικά σχήματα στα οποία θα συμμετέχει το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας θα πρέπει να επενδύουν σε μετοχές ή εταιρικά μερίδια ή μετατρέψιμες ομολογίες ή σε ομολογίες που παρέχουν δικαίωμα προς απόληψη, πέραν του τόκου, και ορισμένου ποσοστού επί των κερδών του εκδότη ή προς λήψη οποιασδήποτε άλλης πρόσθετης παροχής εξαρτώμενης από το ύψος της παραγωγής ή του εν γένει επιπέδου δραστηριότητας του εκδότη, οι οποίες εκδίδονται από μικρές ή μικρομεσαίες επιχειρήσεις που βρίσκονται, κατά προτίμηση, στο στάδιο της εκκίνησης ή στο αρχικό στάδιο λειτουργίας και των οποίων η πραγματική και καταστατική έδρα βρίσκονται στην Ελλάδα.

Τα επενδυτικά αυτά σχήματα θα πρέπει να επενδύουν κατ' ανώτατο ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000) ανά εταιρεία ανά γύρο χρηματοδότησης. Χωριστές εισφορές κεφαλαίου που πραγματοποιούνται εντός του ιδίου εξάμηνου διαστήματος θα θεωρούνται ότι αποτελούν τμήμα της αυτής εισφοράς κεφαλαίου, όπως άλλωστε και οι διαφορετικές δόσεις, που καταβάλλονται σε ακόμη μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, για τις οποίες η σχετική δέσμευση αναλήφθηκε ως μέρος μιας ενιαίας πράξης.

Τα επενδυτικά αυτά σχήματα θα πρέπει επίσης να επενδύουν κατ' ανώτατο όριο τρία εκατομμύρια ευρώ (€3.000.000) συνολικά ανά εταιρεία, εφόσον πρόκειται για μικρομεσαία εταιρεία σε στάδιο μεταγενέστερο από το στάδιο της εκκίνησης ή το αρχικό στάδιο λειτουργίας σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό.

Σε κάθε περίπτωση τα επενδυτικά σχήματα δε θα επιτρέπεται να επενδύσουν:

- σε εταιρίες που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας, του άνθρακα και του χάλυβα, των συνθετικών ινών, των αυτοκινήτων και εξαρτημάτων τους, των ακινήτων, καθώς και των τυχερών παιχνιδιών
- σε εταιρείες που έχουν αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία τους για οικονομικούς λόγους, βρίσκονται σε έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής των οφειλών, σε κατάσταση παύσης πληρωμών ή έχουν τεθεί υπό τη διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών ή υπό προσωρινή διαχείριση ή υπό οιασδήποτε άλλης μορφής εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας επιλέγει δυναμικούς και έμπειρους συνεργάτες που πιστεύουν στη δυναμική της επιχειρηματικότητας. Συνδράμει στην αποτίμηση φιλοδοξιών και αναδεικνύει κρυφές αξίες. Διαθέτει κεφάλαια για να επιταχύνει την ανάπτυξη των εταιριών. Συμβάλλει στη διαχείριση των επιχειρήσεων παρέχοντας όλη την εμπειρία και τη γνώση μας.

Δημιουργεί νέα επιχειρηματικά κεφάλαια με τη συνεργασία ιδιωτών επενδυτών και πιστωτικών ιδρυμάτων για την ενίσχυση οικογενειακών επιχειρήσεων και φιλόδοξα εγχειρήματα. Θεμελιώνει τη νέα εταιρική διακυβέρνηση στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας εστιάζει σε κλάδους όπου η χώρα μας παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως μεταποίηση επωνύμων αγροτικών προϊόντων, ή σε κλάδους που έχουν να κάνουν με το περιβάλλον και την ένταση τεχνολογίας, ανακύκλωση, καινοτόμες εφαρμογές στην ιατρική και στην τεχνολογία υπολογιστών, και άλλες,

Η συμβολή των Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών δεν αφορά μόνο στην παροχή χρηματοδοτικών κεφαλαίων, αλλά και στη μεταφορά τεχνογνωσίας σε θέματα σχετικά με την ορθολογική χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας λειτουργεί με την κινητοποίηση κεφαλαίων και στελεχών προκειμένου να ενθαρρύνουν όσους θεωρούν την επιχειρηματική συνεργασία αναγκαία προϋπόθεση για εξέλιξη και επιτυχία. Έτσι συνεργάζεται με φιλόδοξους επιχειρηματίες που ανιχνεύουν τις ευκαιρίες και πιστεύουν ότι το αύριο τους ανήκει.

Επίσης στηρίζει πρωτοπόρους ερευνητές νέων προϊόντων και υπηρεσιών καθώς θεωρεί σημαντικό να πλησιάζουν και οι ίδιοι τις επενδύσεις καθώς η ειλκρινής συνεργασία απαιτεί την άρση των εμποδίων που χωρίζουν τους επενδυτές από τους επιχειρηματίες.

Για το λόγο αυτό δημιουργούνται επενδυτικά σχήματα και επεκτείνεται η δράση του ταμείου σε όλους τους χώρους καθώς θεωρεί ότι δεν υπάρχουν δυναμικοί κλάδοι αλλά δυναμικοί επιχειρηματίες.

Στόχος του ταμείου λοιπόν είναι η επιλογή των δυναμικών επιχειρήσεων οι οποίες θα εξελιχθούν με γοργούς ρυθμούς και θα αποτελέσουν τη δομή μιας σύγχρονης ανταγωνιστικής αγοράς.

*«Πιο αναλυτικά τα επιχειρηματικά κεφάλαια (ή αλλιώς *venture capital funds*), αποτελούν μία εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης για νέες ή και υπάρχουσες επιχειρήσεις που διαθέτουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης στην αγορά που δραστηριοποιούνται. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι συνήθως μικρομεσαίες εταιρείες με ικανό *management* που βρίσκονται συνήθως σε αρχικά στάδια ανάπτυξης και έχουν ανάγκη χρηματοδότησης, συμβουλευτικής υποστήριξης και δημιουργίας συμμαχιών στην αγορά προκειμένου να αναπτυχθούν περαιτέρω.*

*Η συνεργασία με μία εταιρία *venture capital* εξασφαλίζει όλα αυτά με αντάλλαγμα τη συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης. Ως εκ τούτου, αναλαμβάνει και αυτή μέρος του επιχειρηματικού ρίσκου επιδιώκοντας οφέλη σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.*

*Η μέθοδος αυτή είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στο εξωτερικό έχοντας καταγράψει σημαντικές επιτυχίες. Στην Ελλάδα πολλές επιχειρήσεις έχουν ωφεληθεί από παρόμοιες συνεργασίες αλλά παρόλα αυτά γνωρίζουμε καλά ότι απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια στην ενημέρωση και την κατανόηση του σύγχρονου αυτού τρόπου στήριξης της επιχειρηματικότητας.»([http://www.taneo.gr/about-venture-capital\\_gr\\_107.htm](http://www.taneo.gr/about-venture-capital_gr_107.htm))*

Ως προς την διαδικασία επιλογής τα κριτήρια είναι η αξιοπιστία των επενδυτικών προτάσεων και των διαχειριστών καθώς και η συμβολή των χρηματοδοτούμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη τομέων νέας οικονομίας. Τα κριτήρια αυτά εξειδικεύονται ως εξής:

- Ομάδα διαχείρισης: σχετική εμπειρία στο αντικείμενο, μέγεθος ομάδας και σύνθεση δεξιοτήτων, δυνατότητα δημιουργίας προστιθέμενης αξίας, δέσμευση καθ' όλο το χρόνο ζωής του επενδυτικού σχήματος
- Αγορά: προσδιορισμός της αγοράς-στόχου, μέγεθος αγοράς και προοπτικές ανάπτυξης, προοπτικές ανάπτυξης μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αγορά-στόχο
- Προσδοκώμενες επενδύσεις: εμπειρία σε ανεύρεση επενδυτικών ευκαιριών, ποιότητα επενδυτικών προτάσεων, αξιοπιστία σχεδίων για την προσέλκυση επενδυτικών προτάσεων



- Επενδυτική στρατηγική: καταλληλότητα επενδυτικής στρατηγικής για τη συγκεκριμένη αγορά-στόχο, συμβατότητα με τους στόχους του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας, προσδιορισμός καταλλήλων και επιτεύξιμων στρατηγικών αποεπένδυσης/ρευστοποίησης των επενδύσεων
- Μέγεθος του επενδυτικού σχήματος: σχέση μεταξύ μεγέθους και προσδοκώμενων επενδυτικών ευκαιριών, πρόβλεψη για συμμετοχή σε μελλοντικές αυξήσεις κεφαλαίου
- Ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια: το επενδυτικό σχήμα να λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και να αναμένεται να είναι οικονομικά βιώσιμο
- Προτεινόμενοι όροι: σύμφωνοι με τη διεθνή πρακτική, με επεξήγηση για κάθε παρέκκλιση. Η αμοιβή επιτυχίας να συνδέεται με τη συνολική απόδοση του επενδυτικού σχήματος
- Λοιποί επενδυτές: συμμετοχή λοιπών επενδυτών από τον ιδιωτικό τομέα. Ο βαθμός στον οποίο η συμμετοχή του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας παίζει καταλυτικό ρόλο στην προσέλκυση επενδυτών»

## **2.5 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΕΟΜΜΕΧ)**

### **Α) ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ**

Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας(ΕΟΜΜΕΧ) δημιουργήθηκε το 1977 ως Ν.Π.Δ.Δ από την ένωση των οργανισμών χειροτεχνίας και βιομηχανίας και είχε στόχο να προωθήσει και να στηρίξει με κάθε τρόπο τη βιοτεχνία και τη χειροτεχνία, στα πλαίσια της ασκούμενης κυβερνητικής πολιτικής.

Έως το 1984 παρείχε δωρεάν υπηρεσίες τεχνικοοικονομικού συμβούλου, εισάγοντας την ιδέα της συστηματικής διοίκησης των επιχειρήσεων και της οργάνωσης εργασίας στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Από το 1983 άρχισε η ενασχόλησή του με χρηματοπιστωτικά θέματα όπως δάνεια, οικονομικές ενισχύσεις, εγγυητικές επιστολές και η συμμετοχή του στην εφαρμογή των αναπτυξιακών νόμων, διευρύνοντας έτσι τους ορίζοντες στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το αναπτυξιακό του έργο, που μπορεί να θεωρηθεί πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα αποτελούν ενέργειες όπως:

- Εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη του θεσμού της υπεργολαβίας
- Αξιολόγηση και ενίσχυση καινοτομιών
- Προώθηση της συνεταιριστικής και κοινοπρακτικής οργάνωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Εισαγωγή της ιδέας του βιομηχανικού σχεδιασμού
- Η λειτουργία του μάρκετινγκ
- Οργάνωση εκθέσεων προϊόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Παράλληλα εισέρχεται δυναμικά σε δραστηριότητες που αποτελούν κοινοτικά χρηματοδοτικά προγράμματα όπως τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Επιχειρησιακά Προγράμματα και άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 1999 αναδιαρθρώνεται συνολικά στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας, εξυγιαίνεται οικονομικά και αναπροσαρμόζει το ρόλο του και τη στρατηγική του ώστε να συνεχίσει να συμβάλλει οικονομικά και αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην εποχή της νέας οικονομίας.

## B) ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ

Με την πολυετή εμπειρία του έχει αποκτήσει ειδική γνώση των προβλημάτων και των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διαθέτει ισχυρό δίκτυο συνεργασιών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, κατέχει σημαντική τεχνογνωσία στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο της αποστολής του προσαρμόζει τις λειτουργίες και τις δομές του με τρόπο ώστε να είναι σε θέση να δρα με όρους αποτελεσματικότητας, για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής που έχει ορίσει το Υπουργείο Ανάπτυξης. Αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που παρέχει η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ο ρόλος του για την στήριξη των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι εξαιρετικά σημαντικός αφού είναι ο μοναδικός κρατικός φορέας που είναι επιφορτισμένος με την υποστήριξη της πολιτικής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και την υλοποίηση προγραμμάτων στήριξής τους.

Οι κύριοι επιχειρησιακοί στόχοι βελτίωσης και ανάπτυξης του οργανισμού για να είναι αποδοτικότερη η λειτουργία του, έχουν δομηθεί κάτω από τις ακόλουθες βασικές ενότητες:

- Στρατηγική σχεδίαση
- Βελτίωση παροχής υπηρεσιών
- Βελτίωση λειτουργικότητας-Αύξηση αποτελεσματικότητας
- Βέλτιστη αξιοποίηση ανθρωπίνου δυναμικού
- Τεχνολογικός εξοπλισμός
- Βελτίωση χρηματοοικονομικής κατάστασης

Ο οργανισμός θα συνεχίσει να μελετά, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει καινοτόμα προγράμματα και ειδικές δράσεις συμβάλλοντας ενεργητικά στην υλοποίηση των στόχων της εθνικής πολιτικής με στόχο:

- την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος,
- την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και της επιχειρηματικότητας
- τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων

## **2.6 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει μια τεράστια σειρά ευκαιριών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τον κορμό της Ευρωπαϊκής οικονομίας και είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης.

Η προώθηση της ανάπτυξης και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στην Ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκεται στο επίκεντρο των βασικών προγραμμάτων χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παίζουν το μεγαλύτερο ρόλο στην επίτευξη αυτών των φιλοδοξιών.

Στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών υπάρχουν πολλές διαθέσιμες ευκαιρίες. Υπάρχει όμως και η δυνατότητα χρηματοδότησης και από άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δεν αναφέρονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι ειδικές υπηρεσίες υποστήριξης που στελεχώνονται από έμπειρους ειδικούς με επαφές σε όλη την Ευρώπη βοηθούν σημαντικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εξελιχθούν και να αναπτύξουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο επίκεντρο των πολιτικών που χαράζει βάζει τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ώστε να βελτιωθεί το χρηματοοικονομικό τους περιβάλλον σε ολόκληρη την Ευρώπη. Είναι απόλυτα δεσμευμένη για καλύτερη ρύθμιση και να σκέφτεται πάντα τους μικρούς και γι' αυτό ακριβώς το λόγω ελέγχονται ως προς την φιλικότητα τους προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι κανόνες έχουν ζωτική σημασία για την καλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, αλλά ένα υγιές ρυθμιστικό περιβάλλον θα πρέπει επίσης να ενισχύει την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και να βοηθά τις επιχειρήσεις να γίνουν πιο ανταγωνιστικές.

***«Οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι οι εξής:***

### ***1. Διγότερη και καλύτερη νομοθεσία***

*Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βελτιώνει την ευρωπαϊκή νομοθεσία και ενθαρρύνει τις εθνικές και περιφερειακές αρχές να κάνουν το ίδιο απ' τη δική τους πλευρά. Κάποιοι νόμοι που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο με θέματα όπως η κοινωνική και περιβαλλοντική προστασία και η απασχόληση, έχουν αντίκτυπο στις επιχειρήσεις. Έτσι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βεβαιώνεται ότι κάθε νέα νομοθεσία είναι σωστή και ότι δεν προσθέτει βάρη στους μικρομεσαίους.*

## **2. Βελτίωση του χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος**

*Για την επίτευξη αυτού του στόχου υλοποιούνται ειδικά προγράμματα. Έτσι μέσω των χρηματοδοτικών μέσων που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Ένωση διευκολύνει την χορήγηση δανείων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και την επένδυση κεφαλαίων επιχειρησιακού κινδύνου. Επίσης συνεργάζεται με τις εθνικές αρχές, οργανώνοντας την ανταλλαγή εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κυβερνήσεων. Έχει δραστηριοποιηθεί και στην προώθηση της επικοινωνίας ανάμεσα σε τραπεζίτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να εντοπίσει και να μειώσει τα σημαντικότερα εμπόδια στην αναζήτηση χρηματοδότησης.*

## **3. Αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων**

*Τέτοιες προκλήσεις είναι οι κλιματολογικές αλλαγές, η έλλειψη αποθεμάτων ενέργειας και αειφόρου ανάπτυξης. Έτσι η Ευρωπαϊκή Ένωση αναζητά φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και υπηρεσίες από υπεύθυνες επιχειρήσεις, ανοίγοντας το δρόμο για νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Επίσης παρέχονται συμβουλές μέσω των Ευρωπαϊκών Κέντρων Πληροφορίας, ώστε οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να ενημερώνονται σχετικά με τα εργαλεία που διατίθενται για την περιβαλλοντική διαχείριση, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για οικολογικές τεχνολογίες, τις βέλτιστες πρακτικές.*

## **4. Εκπαίδευση και δεξιότητες επιχειρηματικότητας**

*Μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι να εμφυσήσει στους νέους την έντονη επιθυμία για να γίνουν επιχειρηματίες. Κάθε επιχειρηματίας που παίρνει μια καλή ιδέα και τη μετατρέπει σε κερδοφόρο επιχείρηση είναι η ψυχή κάθε ευημερούσας οικονομίας. Είναι το κλειδί για την δημιουργία θέσεων εργασίας και την*

*ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας για τα επόμενα χρόνια. Έτσι η πρόσβαση σε επίκαιρες πληροφορίες και γνώση έχει κρίσιμη σημασία για την ανταγωνιστικότητα και την εξασφάλιση απασχόλησης. Προωθείται η δια βίου εκμάθηση, δηλαδή την πρόσβαση όλων των Ευρωπαίων σε επιμόρφωση και κατάρτιση σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους.*

##### **5. Βοήθεια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ώστε να διεθνοποιηθούν**

*Η δημιουργία μιας τεράστιας ενιαίας αγοράς αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διευκολύνει με αυτό τον τρόπο τις διασυνοριακές συναλλαγές και παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να εμπορεύονται ένα προϊόν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς να χρειάζεται να το προσαρμόζουν στους εθνικούς κανόνες. Προσφέρονται τεράστιες ευκαιρίες ανάπτυξης και οι πρόσφατες διευρύνσεις έχουν πολλαπλασιάσει όλες τις επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Για να εκμεταλλευτούν στο έπαρκο την ενιαία αυτή αγορά θα χρειαστούν υποστήριξη και συμβουλές από τα κέντρα υποστήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.» (<http://www.europa.eu/enterprise/sme>)*

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει αντίκτυπο σε όλες τις επιχειρήσεις και θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουν οι επιχειρηματίες όλες τις πολιτικές και τα όργανα της, αλλά και να τους παρέχει η ίδια βοήθεια σε ευρωπαϊκά θέματα μέσω των κέντρων υποστήριξης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχει ιδρύσει σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

## 2.7 ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

### ΟΙΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Πέρα από τους κύριους στόχους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέλαβε την ιδέα των κοινοτικών πρωτοβουλιών. Πρόκειται για τέσσερα ειδικά προγράμματα που προτίθενται να επισημάνουν κοινές λύσεις για εκείνες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Αυτές οι πρωτοβουλίες ευνοούνται με το 5,35% των διαρθρωτικών ταμείων και χρηματοδοτούνται η κάθε μία από ένα και μοναδικό ταμείο:

- INTERREG: ενθαρρύνει τις διασυνοριακές, διακρατικές και διαπεριφερειακές συνεργασίες, διαμέσου συνεργασιών που υπερβαίνουν τα σύνορα, για να ευνοήσουν έναν ισορροπημένο προγραμματισμό πολλαπλών περιφερειών. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.
- LEADER +: έχει στόχο τη συνένωση των κοινωνικό-οικονομικών φορέων των αγροτικών περιφερειών για να ενθαρρύνει νέες τοπικές στρατηγικές αειφόρου ανάπτυξης. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το FEOGA Προσανατολισμός.
- URBAN II: υποστηρίζει κυρίως τις καινοτόμες στρατηγικές αναβάθμισης αστικών περιοχών ή πόλεων που βρίσκονται σε κρίση. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.
- EQUAL: προτίθεται να αντιμετωπίσει τις ανισότητες και τις διακρίσεις στην πρόσβαση στην αγορά της εργασίας. Η πρωτοβουλία χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ.

Οι «Ανανεωτικές πρωτοβουλίες» τέλος δημιουργήθηκαν για να διευκολύνουν το δυναμισμό και την καινοτομία στις ευρωπαϊκές περιφέρειες. Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στη δημιουργία νέων στρατηγικών και στην πειραματική φάση των έργων.



Το INTERREG III είναι μια Κοινοτική Πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προωθήσει τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία στην ευρωπαϊκή ένωση για την περίοδο 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής ανάπτυξης(ΕΤΠΑ)

Αυτή η νέα φάση της Πρωτοβουλίας INTERREG σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της ηπείρου. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενσωμάτωση απομακρυσμένων περιοχών και των περιοχών που συνορεύουν με τις υποψήφιες χώρες.

Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις για τα διαρθρωτικά ταμεία για την περίοδο 2000-2006, το πρόγραμμα INTERREG (που ξεκίνησε το 1990) διατηρείται. Η τρίτη φάση αυτής της κοινοτικής πρωτοβουλίας έρχεται μετά από τα προηγούμενα προγράμματα INTERREG I (1991-1993) και INTERREG II (1994-1999).

Οι βασικοί στόχοι του INTERREG είναι:

- η ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας
- η χορήγηση ενίσχυσης στις περιφέρειες που βρίσκονται κατά μήκος των εσωτερικών και εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που απορρέουν από την απομόνωσή τους.

Για την περίοδο 2000-2006, το πρόγραμμα INTERREG III αποσκοπεί επίσης στη στήριξη για τη διαπεριφερειακή και διακρατική συνεργασία.

Η συνεργασία στο πλαίσιο του INTERREG III διέπεται από τις παρακάτω αρχές:

- προγραμματισμός: οι περιφέρειες ή τα εδάφη που επιθυμούν να συνεργαστούν υποβάλλουν στην Επιτροπή ένα πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας (ΠΚΠ). Το έγγραφο αυτό καθορίζει την κοινή στρατηγική τους για την ανάπτυξη και υπογραμμίζει την προστιθέμενη αξία των προβλεπόμενων παρεμβάσεων

- εταιρική σχέση: καθιερώνεται μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και των κοινωνικοοικονομικών εταίρων. Ευνοεί την "εκ των κάτω προς τα άνω" (bottom up) ανάπτυξη.

Τρία σκέλη παρέμβασης επιτρέπουν την εφαρμογή του INTERREG III:

- Σκέλος Α: διασυνοριακή συνεργασία.
- Σκέλος Β: διακρατική συνεργασία.
- Σκέλος Γ: διαπεριφερειακή συνεργασία.

#### Σκέλος Α: διασυνοριακή συνεργασία

Η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ όμορων εδαφών αποσκοπεί στην ανάπτυξη των οικονομικών και κοινοτικών διασυνοριακών πόλων και κοινών στρατηγικών για την χωροταξική ανάπτυξη.

Για το σκέλος Α, οι κατά προτεραιότητα τομείς δράσης είναι οι ακόλουθοι:

- η προώθηση της διασυνοριακής αστικής, αγροτικής και παράκτιας ανάπτυξης.
- η ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), του τουρισμού και των τοπικών πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- η δημιουργία ενοποιημένης αγοράς εργασίας και η κοινωνική ένταξη.
- η συνεργασία στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, των επικοινωνιών, της υγείας και της πολιτικής προστασίας.
- η προστασία του περιβάλλοντος, ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- η βασική υποδομή με διασυνοριακή διάσταση.
- οι συνεργασίες στο νομικό και διοικητικό τομέα.
- η συνεργασία μεταξύ πολιτών και θεσμών.
- η τεχνική βοήθεια.

### Σκέλος Β: διακρατική συνεργασία

Η διακρατική συνεργασία μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών αποσκοπεί στην προώθηση υψηλότερου βαθμού χωροταξικής ενοποίησης σε μεγάλα συγκροτήματα ευρωπαϊκών περιφερειών. Έχει ως στόχο να πετύχει αειφόρο, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη στην Κοινότητα καθώς και ικανοποιητικότερη χωροταξική ενοποίηση με τις υποψήφιες και άλλες γειτονικές χώρες.

Ενθαρρύνεται ιδιαίτερα η συνεργασία στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και μεταξύ ομάδων περιφερειών που παρουσιάζουν κοινά μειονεκτήματα (νησιωτικές και θαλάσσιες περιοχές). Στην περίπτωση των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η καλύτερη οικονομική ενοποίηση μεταξύ τους, με τα κράτη μέλη και με τις γειτονικές τρίτες χώρες.

Οι τομείς συνεργασίας για το σκέλος Β είναι οι ακόλουθοι:

- στρατηγικές χωροταξικής ανάπτυξης·
- η ανάπτυξη αποτελεσματικών και βιώσιμων συστημάτων μεταφορών και βελτιωμένη πρόσβαση στην κοινωνία των πληροφοριών·
- η προώθηση του περιβάλλοντος, η ορθή διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των φυσικών πόρων, ιδίως των υδάτινων·
- η τεχνική βοήθεια για τη δημιουργία υπερεθνικών εταιρικών σχέσεων.

### Σκέλος Γ: διαπεριφερειακή συνεργασία

Η διαπεριφερειακή συνεργασία έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των μέσων περιφερειακής ανάπτυξης και συνοχής, μέσω της δικτύωσης των μειονεκτικών περιφερειών ή των περιφερειών που πλήττονται από την παρακμή της βιομηχανίας. Οι κατά προτεραιότητα τομείς συνεργασίας αποτελούν αντικείμενο μιας ιδιαίτερης ανακοίνωσης.

Οι περιοχές που είναι επιλέξιμες για τη διασυνοριακή συνεργασία (σκέλος Α) ανήκουν όλες στο διοικητικό επίπεδο NUTS III. Το ίδιο ισχύει για ορισμένες παράκτιες περιοχές. Πρόκειται για όλες τις περιοχές κατά μήκος των εσωτερικών

και εξωτερικών χερσαίων συνόρων της Κοινότητας καθώς επίσης και κάποιων θαλάσσιων περιοχών, τις περιοχές που γειτνιάζουν ή που περιβάλλονται από τις εν λόγω επιλέξιμες περιοχές.

Το σύνολο της ΕΕ καθώς και οι γειτονικές περιφέρειες είναι επιλέξιμες για τη διακρατική συνεργασία (σκέλος Β). Οι επιλέξιμες περιοχές περιλαμβάνουν 13 ομάδες περιφερειών: Δυτική Μεσόγειος, Άλπεις, Νοτιοδυτική Ευρώπη, Βορειοδυτική Ευρώπη, Βόρεια Θάλασσα, Βαλτική Θάλασσα, Βόρεια Περιφέρεια, Κεντρική Ευρώπη, Αδριατική, Δούναβης και Νοτιοανατολική Ευρώπη, «Archimed», ατλαντικό τόξο, ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες. Όλη η επικράτεια της Κοινότητας είναι επιλέξιμη για το σκέλος Γ.

Οι αρμόδιες αρχές στον τομέα του προγραμματισμού είναι:

- οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές σε εταιρική σχέση με τις εθνικές κεντρικές αρχές (σκέλος Α).
- οι εθνικές αρχές σε στενή συνεργασία με τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές που βρίσκονται στο γεωγραφικό χώρο διακρατικής συνεργασίας (σκέλος Β).
- οι εθνικές αρχές (σκέλος Γ).

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2006, ο συνολικός προϋπολογισμός του INTERREG III ανέρχεται σε 4,875 δισεκατομμύρια ευρώ που επιβαρύνουν αποκλειστικά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η συμβολή του ανέρχεται κατά ανώτατο όριο σε 75% του συνολικού κόστους στις περιφέρειες του στόχου 1 και σε 50% στις άλλες επιλέξιμες περιφέρειες.

Τα κράτη μέλη πρέπει να αφιερώσουν, ενδεικτικά, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των κονδυλίων τους στη διασυνοριακή συνεργασία (σκέλος Α). Το σκέλος Α θα λάβει μεταξύ 50% και 80% του συνολικού προϋπολογισμού του INTERREG III, το σκέλος Β μεταξύ 14% και 44% και το σκέλος Γ 6% του συνόλου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για τα μέτρα τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο κάθε προγράμματος αντιπροσωπεύει κατά ανώτατο όριο 5% της συνολικής συνδρομής του ταμείου. Τα μέτρα τεχνικής βοήθειας αφορούν ιδίως τη δημιουργία και την ανάπτυξη κοινών δομών διαχείρισης.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**

### **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3908/2011**

## **Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3908/2011**

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΟΧΗ».

Ο νόμος του ελληνικού κράτους υπ' αριθμόν 3908/2011 είναι ο τρέχων νόμος για τις ιδιωτικές ενισχύσεις των επενδυτικών σχεδίων σε ολόκληρη την Ελλάδα, και για τον λόγο αυτό αποκαλείται συχνά ως ο "νέος επενδυτικός νόμος". Από την ένταξη της χώρας μας στην (τότε) Ε.Ο.Κ., έχουν εκδοθεί πέντε αναπτυξιακοί νόμοι, περίπου ένας ανά οκταετία. Στο μεσοδιάστημα μεταξύ των εκδόσεων νέων αναπτυξιακών νόμων ψηφίζονται τροποιοητικοί νόμοι.

Πρόκειται για ένα αναπόσπαστο τμήμα ενός ευρύτερου συστήματος θεσμικών παρεμβάσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Χαρακτηρίζεται από καινοτομία και αυτοτέλεια. Δεν τροποποιεί προηγούμενους νόμους, απεναντίας παρουσιάζει σημαντικές μεταβολές συγκριτικά με αυτούς.

### **Α. Τι είναι ο νέος επενδυτικός νόμος και ποιος ο σκοπός του**

Ο νέος επενδυτικός νόμος στηρίζει την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας στις επενδύσεις. Αξιοποιεί νέα επενδυτικά εργαλεία και ενισχύει τη ρευστότητα, προωθεί τη νέα και νεανική καινοτομική επιχειρηματικότητα, βελτιώνει το επιχειρησιακό περιβάλλον και γίνεται αποκατάσταση ενός υγιούς ανταγωνισμού. Κυρίως, εστιάζει στην ενίσχυση βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων υψηλής οικονομικής απόδοσης με φοροαπαλλαγές, ευνοϊκά δάνεια και ενισχύσεις κεφαλαίου σε επιλεγμένες παραγωγικές δραστηριότητες.

Σκοπός του νέου νόμου είναι να προωθηθεί η οικονομική ανάπτυξη της χώρας και να διαμορφωθούν καθεστώτα ενίσχυσης των επενδύσεων, με τα οποία βελτιώνεται η επιχειρηματικότητα, η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και η περιφερειακή συνοχή. Ακόμα, προωθούνται η πράσινη οικονομία, η αποτελεσματική λειτουργία των διαθέσιμων υποδομών και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

## **B. Είδη και ποσοστά ενισχύσεων**

*Για να επιτευχθούν οι στόχοι του αναπτυξιακού νόμου που έχει θέσει το κράτος, παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα παρακάτω είδη ενισχύσεων:*

- ▼ **Φορολογική απαλλαγή** γίνεται σύμφωνα με το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και έχουμε απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αφορολόγητο αποθεματικό
- ▼ **Επιχορήγηση** που δίνεται με δωρεάν παροχή ενός χρηματικού ποσού από το Δημόσιο για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.
- ▼ **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης** που δίνεται από το Δημόσιο για την κάλυψη καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και γίνεται για την απόκτηση καινούργιου εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, Η επιδότηση δεν γίνεται να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη.
- ▼ **Χρηματοδότηση δανείων με χαμηλό κόστος** από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συνεργάζονται με το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΙΜΕ Α.Ε).

*Τα ποσοστά ενισχύσεων του νέου νόμου είναι τα παρακάτω*

- i) Η επικράτεια σε σύγκριση με το μέσο όρο της χώρας και με κριτήριο το επίπεδο ανάπτυξης χωρίζεται σε τρεις ζώνες κινήτρων στην Α,Β,Γ
  - (1) Στην Α' ζώνη κινήτρων ανήκουν οι νομοί της Αττικής και της Βοιωτίας
  - (2) Στην Β' ζώνη κινήτρων ανήκουν οι νομοί που έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας.

(3) Στην Γ΄ ζώνη κινήτρων ανήκουν η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τα νησιά των Περιφερειών Νοτίου και Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, τα νησιά που ανήκουν διοικητικά σε νομούς της Ηπειρωτικής Ελλάδας, καθώς και οι παραμεθόριοι νομοί της χώρας οι οποίοι έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας.

ii) Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις.

Το ποσοστό ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου εξαρτάται από το νομό στον οποίο υλοποιείται και από το μέγεθος του φορέα της επένδυσης και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

iii) Ειδικότερα τα ποσοστά ενίσχυσης για κάθε ζώνη κινήτρων ανέρχονται

(1) Στην Α΄ ζώνη κινήτρων, σε 15% για Μεγάλες επιχειρήσεις, σε 20% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 25% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

(2) Στην Β΄ ζώνη κινήτρων, σε 30% για Μεγάλες επιχειρήσεις, σε 35% για Μεσαίες επιχειρήσεις και σε 40% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

(3) Στην Γ΄ ζώνη κινήτρων, σε 40% για Μεγάλες επιχειρήσεις. Σε 45% για Μεσαίες επιχειρήσεις και σε 50% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

### **C. Γενικά και ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων**

*Ο Αναπτυξιακός Νόμος προβλέπει παροχή ενισχύσεων με τα γενικά και ειδικά καθεστώτα.*

i) Γενικά Επενδυτικά Σχέδια που διακρίνονται στις εξής κατηγορίες

(1) *Γενικής Επιχειρηματικότητας* η οποία δεν εντάσσεται σε άλλη κατηγορία ή σε μία από τις κατηγορίες των Ειδικών Επενδυτικών Σχεδίων και περιλαμβάνει το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που



μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Επίσης, στην κατηγορία αυτή παρέχεται η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής.

- (2) *Τεχνολογικής Ανάπτυξης* στην οποία περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων με τη χρησιμοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών, όπως συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποίηση, τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας, έργα και προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης και αξιοποίηση εξειδικευμένου επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού. Στην κατηγορία αυτή παρέχεται η ενίσχυση της επιχορήγησης ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε ποσοστό 80% και για τις νέες επιχειρήσεις σε ποσοστό 90%. Το υπόλοιπο ποσοστό συμπληρώνεται με την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής.
- (3) *Περιφερειακής Συνοχής*, στην οποία περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια σε παραγωγικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τοπικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, αντιμετωπίζουν τοπικές ανάγκες και περιφερειακά προβλήματα με περιβαλλοντικά βιώσιμες τεχνολογικές εφαρμογές, εισάγουν τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης υδάτινων πόρων και συμβάλλουν στη φιλική προς το περιβάλλον ανασυγκρότηση, ανάπλαση και ανάπτυξη περιοχών οικονομικής δραστηριότητας.

Στην κατηγορία αυτή παρέχεται επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε ποσοστό 70% και για τις νέες επιχειρήσεις σε ποσοστό 80%. Το υπόλοιπο ποσοστό συμπληρώνεται με την ενίσχυση της φορολογική απαλλαγής.

ii) *Ειδικά Επενδυτικά Σχέδια* που διακρίνονται στις εξής κατηγορίες

- (1) *Νεανικής Επιχειρηματικότητας* στην οποία συναποτελούνται τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται για να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και συμμετέχουν φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους και ασκούν αποκλειστικά τη

διαχείριση της Εταιρείας με εταιρικό κεφάλαιο συμμετοχής άνω του 50%.

- (2) *Μεγάλα Επιχειρηματικά Σχέδια* στα οποία συναποτελούνται τα επενδυτικά σχέδια που έχουν ύψος τουλάχιστον πενήντα εκατομμυρίων ευρώ. Ο υπολογισμός του ποσού αυτού γίνεται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά το χρόνο έγκρισης της ενίσχυσης.
- (3) *Ολοκληρωμένα Πολυετή Επιχειρησιακά Σχέδια* στα οποία υπάγονται επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυετών (2–5 ετών) επιχειρηματικών σχεδίων επιχειρήσεων, για τις οποίες έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία από τη σύστασή τους, ελάχιστου συνολικού κόστους δύο εκατομμυρίων ευρώ, που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με έναν ή περισσότερους από τους επόμενους στόχους:
  - (a) Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους θέσης.
  - (b) Παραγωγή και προώθηση επώνυμων προϊόντων ή και υπηρεσιών.
  - (c) Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
  - (d) Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά βελτιωμένων ή τελείως διαφοροποιημένων, σε σχέση με τα υφιστάμενα βασικά προϊόντα ή υπηρεσίες της επιχείρησης.
- (4) *Συνέργειας και Δικτύωσης* στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται από σχήματα συνέργειας και δικτύωσης που αποσκοπούν στην υλοποίηση προγραμμάτων, τα οποία είτε αξιοποιούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των επιχειρήσεων είτε αξιοποιούν υποδομές που δημιουργούνται με εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση είτε συντελούν στην προσαρμογή στο σύγχρονο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον συγκεκριμένων και γεωγραφικά προσδιορισμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Τα σχήματα αυτά απαρτίζονται

από 10 τουλάχιστον επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Αττικής και στο Νομό Θεσσαλονίκης και από 5 τουλάχιστον επιχειρήσεις στους λοιπούς νομούς της Επικράτειας και λειτουργούν υπό μορφή Κοινοπραξίας, στην οποία δύναται να συμμετέχουν και επιχειρήσεις των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην κατηγορία αυτή μπορούν να συμμετέχουν με ποσοστό έως 20% Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικοί Φορείς και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

*Με τα καινούργια επενδυτικά σχέδια που θα εφαρμόσει ο νέος νόμος θα αντιμετωπιστούν οι δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν στα προηγούμενα επενδυτικά καθεστώτα. Θα έχουμε διατάξεις υπέρ συγκεκριμένων ομάδων έτσι ώστε να ευνοηθούν αυτές και μόνο αυτές, πέρα από την εισαγωγή αντικειμενικών κριτηρίων και των αδιάβλητων διαδικασιών θα υπάρξει μία γενικότερη αναδιάρθρωση των δημόσιων υπηρεσιών που σχετίζονται με την χορήγηση ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων. Ακόμα, θα δοθούν στις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις μελέτες και αμοιβές συμβούλων στο 5% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, από το 10% που ίσχυε μέχρι σήμερα και για τις συγκεκριμένες δαπάνες έχουμε ως ανώτατο όριο το ποσό των 50000 ευρώ.*

#### **D. Θετικά στοιχεία του νέου νόμου**

*Ο καινούργιος νόμος έχει αρκετά θετικά στοιχεία τα οποία θα βοηθήσουν στο να γίνουν οι επιχειρήσεις και οι αγορές ακόμα πιο ανταγωνιστικές αλλά και στο να καταφέρουν να «επιβιώσουν». Παρακάτω βλέπουμε τα θετικά στοιχεία του νέου νόμου.*

- ✓ Με το νέο νόμο επαναφέρεται η οικονομική αξία των δημόσιων δαπανών και έτσι ο επιχειρηματίας θα γνωρίζει τι και πότε θα εισπράξει και πώς θα

μπορεί να υπολογίσει την ενίσχυση στα επενδυτικά σχέδια εντός του εξαμήνου μετά που θα υποβάλλει το επενδυτικό σχέδιο. Έτσι εξασφαλίζει με τον τρόπο αυτό τη μέγιστη δυνατή απόδοση των διαθέσιμων κοινωνικών πόρων.

- ✓ Εισάγοντας ένα γενικό επενδυτικό καθεστώς για την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων εξυπηρετείται η κοινωνική και περιφερειακή συνοχή.
- ✓ Ισχυροποιούνται οι επενδύσεις στην υψηλή τεχνολογία και στην καινοτομία.
- ✓ Με μέτρα που παίρνονται ενισχύεται η επιχειρηματικότητα των νέων και το επιστημονικό δυναμικό και έτσι ενισχύεται και η κοινωνική δραστηριότητα.
- ✓ Η ελληνική οικονομία αναδεικνύει νέες αναπτυξιακές ευκαιρίες και συνδέει τις ενισχύσεις με συγκεκριμένες και μετρήσιμες αναπτυξιακές προτεραιότητες.
- ✓ Προωθείται η αντικειμενική αξιολόγηση και η διαφάνεια.
- ✓ Βασική προτεραιότητα είναι η βιώσιμη ανάπτυξη και η πράσινη οικονομία.
- ✓ Επιδρά ως προς την έξοδο από την ύφεση με βιώσιμα επενδυτικά σχέδια που δημιουργούν ποιοτικές θέσεις εργασίας.
- ✓ Θέτει καθαρούς κανόνες διαχείρισης. Υπάρχει ετήσιος προϋπολογισμός για κάθε πρόγραμμα και έχουμε ανταγωνιστικές προσφορές επενδυτικών σχεδίων.
- ✓ Μέσω των φοροαπαλλαγών που προβλέπονται για όλα τα καθεστώτα γίνονται επενδύσεις και έτσι αυξάνεται το ΑΕΠ και τα δημόσια αγαθά.

## **E. Καινοτομίες του νέου νόμου**

*Με το νέο νόμο έχουμε νέες καινοτομίες οι οποίες διευκολύνουν τα επενδυτικά σχέδια αλλά και τους επιχειρηματίες.*

- ▼ Το ποσοστό που αναλογεί στις διάφορες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων, τις κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες, την κατανομή των ενισχύσεων στις περιφέρειες αλλά και για κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια θα καθορίζεται από ένα συγκεκριμένο και ετήσιο προϋπολογισμό ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων.
- ▼ Ο επιχειρηματίας θα μπορεί να προχωρά τα επενδυτικά του σχέδια αφού κάθε εξάμηνο θα ολοκληρώνονται οι αξιολογήσεις και εντάσσονται μετρήσιμα και σαφή κριτήρια αξιολόγησης τα οποία διασφαλίζουν το αδιάβλητο της βαθμολογίας.
- ▼ Τα επενδυτικά σχέδια θα έχουν σταθερές ημερομηνίες και είναι δύο φορές το χρόνο κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο. Ακολουθείται αξιολόγηση, αρχική έγκριση, δανειακή σύμβαση, τελική σύμβαση και τέλος υλοποίησης της.
- ▼ Θα πραγματοποιούνται οι συμβάσεις του ΕΤΕΑΝ με τις Τράπεζες και οι φοροαπαλλαγές θα είναι πάντα τριπλάσιες από το άθροισμα επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων.

*Το Κράτος με το νέο επενδυτικό νόμο έχει θέσει προτεραιότητες με τις οποίες θα βοηθηθούν οι επιχειρηματίες και κατ' επέκταση η ελληνική οικονομία. Να ενισχυθούν οι επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας καθώς και η καινοτομία, να γίνει άμεση ενίσχυση βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων υψηλής οικονομικής απόδοσης και να ενισχυθεί και η ανταγωνιστικότητα στις επιχειρήσεις. Να ισχυροποιηθεί η κοινωνική συνοχή και να γίνει μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Ακόμα, να στραφεί το ενδιαφέρον στην προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων και δημιουργηθούν συνεργατικοί σχηματισμοί. Να στηριχθούν οι νέες επιχειρήσεις και να ενδυναμωθεί η επιχειρηματικότητα των νέων. Και τέλος να προωθηθούν σχέδια ριζικής αναδιάρθρωσης.*

## **ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Η κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να βελτιωθεί με δράσεις τόνωσης του επιχειρηματικού πνεύματος, με την αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων, και όταν απαιτείται, με το να καθίστανται αυτά φιλικά προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι τίθενται ως στόχοι:

- Η ενίσχυση του καινοτόμου και επιχειρηματικού πνεύματος που επιτρέπει στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις
- Η επιδίωξη ενός ρυθμιστικού, φορολογικού και διοικητικού πλαισίου για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τη βελτίωση της κατάστασης των επιχειρηματιών
- Η πρόσβαση σε βέλτιστες μεθόδους έρευνας και τεχνολογίας
- Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά μέσα στη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης

Τα κράτη-μέλη κλήθηκαν να λάβουν μέτρα σε δέκα βασικούς τομείς για να υποστηριχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις:

1. Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα, με στόχο να παρέχονται σε όλα τα σχολικά επίπεδα γενικές γνώσεις σχετικά με τις επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα. Επίσης ειδικές ενότητες σχετικές με τις επιχειρήσεις θα πρέπει να αποτελούν ουσιαστικό συστατικό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων
2. Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση, με την έννοια το κόστος εκκίνησης των επιχειρήσεων να συγκαταλέγεται μεταξύ των ανταγωνιστικότερων στον κόσμο

3. Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις, ώστε σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο να εξεταστούν προσεκτικά και να αξιολογηθεί ο αντίκτυπός τους στις μικρές επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες
4. Διαθεσιμότητα των ικανοτήτων, γίνεται προσπάθεια να εξασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα επιμόρφωσης, τα οποία συμπληρώνονται από προγράμματα επιμόρφωσης εντός των επιχειρήσεων, θα παρέχουν κατάλληλες ικανότητες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και θα παρέχουν διά βίου επιμόρφωση και παροχή συμβουλών
5. Βελτίωση της πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση, μεταξύ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών, ώστε να γίνεται ταχύτερη λήψη πληροφοριών και εντύπων
6. Περισσότερα οφέλη από την Ενιαία Αγορά, μέσω των μεταρρυθμίσεων, ώστε να διαμορφωθεί μια φιλική προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις εσωτερική αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την ανάπτυξή τους
7. Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα, θα πρέπει να διαμορφωθούν φορολογικά συστήματα ώστε να επιβραβεύεται η επιτυχία, να ενθαρρύνεται η έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, να ευνοείται η επέκταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να δημιουργούνται θέσεις απασχόλησης. Επίσης όσον αφορά τη χρηματοδότηση είναι απαραίτητη σε όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να γίνουν οι φιλοδοξίες των επιχειρηματιών πραγματικότητα
8. Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων, μέσω της ενίσχυσης των υφιστάμενων προγραμμάτων που αποσκοπούν στην προώθηση της διάδοσης της τεχνολογίας προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη δυνατότητά τους να εντοπίζουν, να επιλέγουν και να προσαρμόζουν τις τεχνολογίες
9. Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επιχειρήσεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, για να εφαρμοστεί θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εφαρμόζουν τη βέλτιστη πρακτική και να υιοθετούν επιτυχημένα



επιχειρηματικά πρότυπα που θα τους παρέχουν τη δυνατότητα να ευδοκιμήσουν πραγματικά στη νέα οικονομία

10. Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί πολυετή προγράμματα για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα ως μηχανισμό ενίσχυσης των τομέων παρέμβασης του ευρωπαϊκού χάρτη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις., τα οποία μέσω των ενισχύσεων από τα Διορθωτικά Ταμεία, δίνουν τη δυνατότητα να εφαρμοστούν πολιτικές και να υλοποιηθούν παρεμβάσεις ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισσαβόνας.

Κάποιες από τις πρωτοβουλίες έργων και πολιτικών που εξελίχθηκαν σε καλές πρακτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε διάφορους τομείς, είναι χρήσιμες και στην χώρα μας. Έτσι:

- Θεωρείται αναγκαίο να στραφούν οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε τεχνολογίες που θα προσφέρουν λύσεις στα οργανικά και λειτουργικά προβλήματα
- Επίσης η χρήση ολοκληρωμένης προσέγγισης στα θέματα τεχνολογιών πληροφορικής ώστε ο εκσυγχρονισμός να ξεκινήσει από τις κρίσιμες περιοχές της οργάνωσης
- Ακόμη κάθε μια από τις εφαρμογές να ενοποιεί όλα τα τμήματα της επιχείρησης
- Επίσης θα πρέπει να υπάρχει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο ανανέωσης των εφαρμογών πληροφορικής που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση, άμεσα συνδεδεμένο με τη γενικότερη επιχειρηματική στρατηγική
- Επιτακτική ανάγκη, παράλληλα, αποτελεί το γεγονός οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να επενδύσουν σε εξειδικευμένο

εργατικό δυναμικό καθώς και στην επιμόρφωση και κατάρτιση του ήδη απασχολούμενου

- Τέλος, σημαντικό στοιχείο είναι και η ομογενοποίηση όλων των συστημάτων πληροφορικής που διαθέτει η επιχείρηση με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους

Τα παραπάνω δεν μπορούν να υλοποιηθούν μεμονωμένα και ανεξάρτητα, αλλά θα πρέπει να συνοδεύονται από τη στήριξη των αρμόδιων φορέων και του κράτους για την ενίσχυση και ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας μέσα από ένα σχέδιο δράσης που θα περιλαμβάνει πολιτικές, μέτρα, κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις, επιδοτήσεις, εργαλεία και σύγκλιση με τις ευρωπαϊκές πρακτικές.

**Το κύριο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων πηγάζει από την ευελιξία, λόγω μεγέθους, και την ικανότητά τους να προσαρμόζονται γρήγορα στις μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος, προσφέροντας καινοτόμα και ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες με σκοπό την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αυτών και, κατ' επέκταση, της εθνικής οικονομίας.**

Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις στην Ελλάδα χρειάζεται να αναζητήσουν νέα και ανεκμετάλλευτα τμήματα της αγοράς, να αναπτύξουν συνεργασίες και συμμαχίες και να πάντουν να είναι εσωστρεφείς. Οφείλουν να αναλάβουν επιχειρηματικά ρίσκα. Να τολμήσουν να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις, οι οποίες θα αυξηθούν την κερδοφορία τους. Να επιζητήσουν τη δικτύωση, το clustering, με την ανάδειξη ενός συγκεκριμένου κλάδου, γύρω από τον οποίο θα αναπτυχθούν πολλές Μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Διαπιστώθηκε, ότι οι συνδρομές των διαρθρωτικών ταμείων για το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης στην Ελλάδα συνέβαλλαν κατά μισή ποσοστιαία μονάδα στο μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος(ΑΕΠ), με αποτέλεσμα στο τέλος της περιόδου το ΑΕΠ να φτάσει 2,5%. Όπως εκτιμά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάτι τέτοιο δεν θα συνέβαινε εάν δεν υπήρχε το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Εκτιμάται παράλληλα ότι η εφαρμογή του Α' κοινοτικού Πλαισίου στήριξης συνέβαλε στην δημιουργία 50.000 περίπου θέσεων εργασίας πράγμα το οποίο βοήθησε την Ελλάδα να διατηρήσει την ανεργία σε χαμηλότερα επίπεδα από τον μέσο κοινοτικό όρο.

Επίσης για την περίοδο 1989-1993 παρόλο που οι μεταβιβάσεις πόρων ανήλθαν στο 2,8% και η εφαρμογή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είχε μια υπολογιζόμενη θετική επίπτωση στο ΑΕΠ, η ελληνική οικονομία παρουσίασε αργούς ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας, μηδενικούς ρυθμούς αύξησης της απασχόλησης.

## **Β' ΚΠΣ**

Κατά την κατάρτιση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, η αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων σχετικά με την προσδοκώμενη συνεισφορά των διαρθρωτικών ταμείων στην ελληνική οικονομία υπολογίστηκε ότι θα ήταν σημαντική.

Η μεταβίβαση κοινοτικών πόρων εκτιμήθηκε κατά μέσο όρο σε 2,67% του ετήσιου ΑΕΠ. Περίπου το 49,4% των κονδυλίων αυτών προορίζονταν για τα έργα υποδομής, το 21,1% για το ανθρώπινο δυναμικό και το 29% για την αναβάθμιση του παραγωγικού περιβάλλοντος μέσω ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων.

Η Ελληνική κυβέρνηση ήταν λιγότερο αισιόδοξη κατά την κατάθεση του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης και εκτιμούσε ότι οι μεταφορές διαρθρωτικών πόρων από μόνες τους, θα επηρεάσουν αυξητικά κατά μισή ποσοστιαία μονάδα τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης και το επίπεδο του ΑΕΠ.

Επίσης τα διαρθρωτικά κονδύλια αναμενόταν να συμβάλλουν μέχρι και 10,5% περίπου στην δημιουργία Ακαθάριστου Σχηματισμού Πάγιου κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και θα επιτρεπόταν η ανατροπή της τάσης που υπήρχε για πτώση των επενδύσεων.

Αναμενόταν να διατηρηθούν ή να δημιουργηθούν 55.000 θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα χάρη στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Το γεγονός αυτό αναμενόταν ακόμη μεγαλύτερο εάν λάβουμε υπόψη και την θετική επίδραση στην αυτοαπασχόληση, η οποία δεν μπορεί να προγνωστεί.

Τέλος ως αναμενόμενο αποτέλεσμα θεωρούταν το γεγονός ότι η μεγάλη εμπορική ροή που θα προέκυπτε από τα κονδύλια θα επηρέαζε με περιορισμένο τρόπο το εμπορικό ισοζύγιο, με σημαντική επίδραση στις εισαγωγές. Ένα μέρος των μεταφορών κοινοτικών πόρων θα εμφανιζόταν με την μορφή πρόσθετων εισαγωγών προερχόμενων από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμώντας ότι το 25% των κεφαλαίων θα μετατραπούν σε εισαγωγές.

Κατά την εφαρμογή του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μια σειρά από προβλήματα αποτέλεσαν εμπόδιο τόσο στην έγκαιρη απορρόφηση του όσο και στην αποτελεσματική χρήση των πόρων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις να μην χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά στον επιθυμητό βαθμό και κατά συνέπεια να έχουν περιορισμένα αποτελέσματα στην ανάπτυξη και στην απασχόληση και κατ' επέκταση στην διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης.

Μερικά από τα προβλήματα που χαρακτηρίζουν την υλοποίηση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είναι τα παρακάτω:

- Σοβαρές αδυναμίες της κρατικής μηχανής σε θέματα αναπτυξιακού σχεδιασμού και εφαρμογής του
- Δυσχέρειες ειδικότερα στην εφαρμογή των πιο καινοτόμων δράσεων
- Ανεπαρκή προετοιμασία της εφαρμογής των παρεμβάσεων, οι οποίες στερούνταν κατάλληλων μέτρων και πιλοτικών εφαρμογών, ενώ σε πολλές περιπτώσεις ο σχεδιασμός έγινε εκ των υστέρων
- Αδυναμία της Δημόσιας Διοίκησης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις και να φέρει εις πέρας την εφαρμογή, ακόμη και όταν γινόταν ικανοποιητική προετοιμασία
- Απουσία ολοκληρωμένων αξιολογήσεων και χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων τους για την βελτίωση των προγραμμάτων
- Μη βέλτιστη επιλογή των υπό χρηματοδότηση σχεδίων

*«Για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων τέθηκαν κάποιες βασικές προτεραιότητες ώστε να μην εμφανιστούν τα ίδια φαινόμενα και στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης:*

- Αρχικά θα πρέπει να τονιστεί ότι η απορροφητικότητα των πόρων δεν σημαίνει και αποτελεσματικότητα. Τα διαρθρωτικά ταμεία δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως μηχανισμός μεταφοράς των κοινοτικών πόρων, αλλά ως εργαλεία άμεσης πολιτικής διαρθρωτικής παρέμβασης*
- Επίσης εκτός από το θέμα της επάρκειας των πόρων, εθνικών και κοινοτικών, απαιτείται λεπτομερής προγραμματισμός αλλά και αναγκαίοι μηχανισμοί υλοποίησης, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αναπτυξιακή διαδικασία*
- Είναι επιτακτική η ενδυνάμωση της κρατικής μηχανής για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να έρθουν εις πέρας απαιτητικότερες παρεμβάσεις μέσα από αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και έγκαιρη εφαρμογή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης*
- Ενδυνάμωση και προσανατολισμός της συμβολής των διαρθρωτικών πόρων προς όφελος της απασχόλησης*
- Οι υποβαθμισμένες περιοχές και οι περιοχές με μεγάλο ποσοστό ανεργίας θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα στα επιμέρους προγράμματα*
- Ενέργειες που αφορούν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο του μηχανισμού της διαρθρωτικής παρέμβασης εξασφαλίζοντας παράλληλα την συνοχή και την συμπληρωματικότητα με τις εθνικές πολιτικές και μηχανισμούς στους τομείς αυτούς*
- Ενέργειες προς όφελος των ευπαθών ομάδων όπως νέων, γυναικών, μακροχρόνια άνεργων, ατόμων με ειδικές ανάγκες και κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων*

- *Παρεμβάσεις που στόχο έχουν την τοπική ανάπτυξη με εμπλοκή σε όλα τα επίπεδα τοπικών παραγόντων και ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές τις υπαίθρου*
- *Ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας απαραίτητα για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τα οποία θα πρέπει να προσαρμόζονται στις τοπικές ανάγκες» ( [www.inegsee.gr/MI-2000.htm](http://www.inegsee.gr/MI-2000.htm))*

Ως γενικά συμπεράσματα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης από τις συγχρηματοδοτούμενες ενέργειες του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου προκύπτουν τα παρακάτω:

- Δημιουργία κέντρων προώθησης της απασχόλησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- Ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης
- Εφαρμογή καινοτόμων δράσεων με στόχο την καλύτερη σύνδεση της κατάρτισης με την απασχόληση
- Προώθηση της ισότητας ευκαιριών απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων μέσω ειδικών κινήτρων και προγραμμάτων για την υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας και απασχόλησης
- Εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων για τις ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού που απειλούνταν περισσότερο από τη ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό»

*«Σύμφωνα με δελτίο τύπου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έκλεισε με απορρόφηση 104%. Η συνολική δημόσια δαπάνη του ανήλθε στα 7,1 τρισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή 20,8 εκατομμύρια ευρώ. Ολοκληρώθηκαν συνολικά 26.197 έργα και 69.189 υποέργα.*

*Ως συμπέρασμα προκύπτει ότι παρά τα προβλήματα που αναφέρθηκαν το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης κάλυψε με τα Επιχειρησιακά του προγράμματα πλήρως τους στόχους που είχαν τεθεί για την ολοκλήρωση τους και για τους οποίους είχαν δεσμευτεί απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»*

## Γ' ΚΠΣ

Το 2006 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες προετοιμασίας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ ενόψει της ολοκλήρωσης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Η αναθεώρηση του 2006 έθεσε τις βάσεις για το κλείσιμο των παρεμβάσεων με τους ευνοϊκότερους όρους για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Επιγραμματικά οι προκλήσεις που η αναθεώρηση κλήθηκε να αντιμετωπίσει συνοψίζονται στα εξής:

- Καθορισμός των κανόνων προετοιμασίας του κλεισίματος του Γ' ΚΠΣ και κανόνων μετάβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Επιτάχυνση των έργων που ξεκινούν ή έχουν ήδη ξεκινήσει και πρόκειται να ολοκληρωθούν κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Εκτίμηση της δυναμικής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και της δυνατότητας ολοκλήρωσης του οικονομικού τους προγραμματισμού και επίτευξης των αναπτυξιακών τους στόχων.

Η αναθεώρηση του 2006 συνολικά είχε σκοπό να διαμορφώσει συνθήκες διασφάλισης του συνόλου των Κοινοτικών πόρων που η χώρα είχε δεσμεύσει μέσω του Γ' ΚΠΣ διατηρώντας παράλληλα εκείνες τις κατευθύνσεις στον αναπτυξιακό σχεδιασμό που ήταν δυνατόν να επιτευχθούν στο χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης της τρίτης προγραμματικής περιόδου.

Η αναθεώρηση αντιμετώπισε παράλληλα ορισμένες διαχειριστικές εκκρεμότητες, τεχνικού αλλά ουσιώδους χαρακτήρα, οι οποίες επιγραμματικά αφορούν:

- Στην επικαιροποίηση και προσαρμογή των χρηματοδοτικών πινάκων των προγραμμάτων μέσα στο πλαίσιο που ορίζουν οι κοινοτικοί κανονισμοί (περιλαμβανομένων ανακατανομών πόρων

μεταξύ Μέτρων, Αξόνων, ή Ταμείων, εξορθολογισμό ποσοστού συγχρηματοδότησης σε έργα ή Μέτρα κλπ).

- Στην εναρμόνιση των ποσοτικοποιημένων στόχων με τα δεδομένα της υλοποίησης.
- Στην επικαιροποίηση του κειμένου του ΚΠΣ και των Προγραμμάτων.

Παράλληλα όμως με τα διαχειριστικά ζητήματα, η αναθεώρηση αντιμετώπισε μια σειρά στρατηγικών παρεμβάσεων στα κείμενα των Προγραμμάτων αυξάνοντας σημαντικά τόσο τις ευκαιρίες όσο και τις δυνατότητές τους να εκτελέσουν τις προγραμματικές τους υποχρεώσεις με την ελάχιστη δυνατή απόκλιση.

## **ΝΕΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ**

Με το νέο νόμο μειώνονται οι διαθέσιμοι πόροι και εισάγονται νέα εργαλεία χρηματοδότησης και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να ενισχύονται οι επενδύσεις. Στοχεύει στο να πάρουν οι επιχειρηματίες επενδυτικά ρίσκα και βοηθάει με τις φοροαπαλλαγές που τους δίνονται να αξιοποιηθούν τα επενδυτικά σχέδια και έτσι να καλυτερεύσουν τα πράγματα για τις επιχειρήσεις αλλά και για την αγορά και να υπάρξει ανταγωνιστικότητα.

Αντιμετωπίζει μακροχρόνιες στρεβλώσεις στην εγχώρια αγορά κεφαλαίων, από την οποία ήταν αποκλεισμένες πολλές δυναμικές κοινωνικές ομάδες της ελληνικής οικονομίας.

Θέτει συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους για το μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Αυτοί οι στόχοι κάθε φορά προσαρμόζονται και εξειδικεύονται ανάλογα με τις ανάγκες της οικονομικής συγκυρίας και με τους παραγωγικούς φορείς.

**Οικονομολόγος Μελετήτρια Μιχαλοπούλου Μαρία**



*Η υποβολή επενδυτικών προτάσεων στον Αναπτυξιακό νόμο για την Δυτική Ελλάδα ήταν, όπως αναμενόταν άλλωστε, απογοητευτική. Όμως, για όσους παρακολουθούσαν από κοντά την όλη διαδικασία το αποτέλεσμα ήταν αναμενόμενο και προδιαγεγραμμένο. Το αποτέλεσμα αυτό έχει την εξήγησή του που είναι πολυσήμαντη και σε αυτήν πρέπει να εστιάσουμε.*

*Το πρώτο και πολύ σημαντικό πρόβλημα με το νόμο ήταν η απογοήτευση των επενδυτών από την όλη διαδικασία μέχρι να φτάσουμε να υπάρξει νέος νόμος μετά τις εκλογές. Πρώτα η κ. Κατσέλη έφερε τον δικό της νόμο σχεδόν μέχρι τη Βουλή. Ήρθε μετά ο κ. Χρυσοχοϊδης, που δήλωσε ότι θα τα άλλαζε όλα, και έτσι από μήνα σε μήνα φτάσαμε ο νόμος να ψηφιστεί το Ιανουάριο του 2011 και οι εκτελεστικές του αποφάσεις να εκδοθούν στα μέσα Απριλίου οι πρώτες και οι τελευταίες το Μάιο. Όταν οι προτάσεις έπρεπε να έχουν κατατεθεί μέχρι τέλος Απριλίου.*

*Είναι προφανές ότι με τέτοιες παλινωδίες, οι επενδυτές δεν μπορούσαν να λάβουν σοβαρά υπόψη στον προγραμματισμό τους την πιθανότητα υποβολής προτάσεων στο νόμο. Και όσοι τελικώς αποφάσισαν να προσπαθήσουν να αξιοποιήσουν το νόμο, άσχετα με το γενικό οικονομικό κλίμα της χώρας, στις ασφυκτικές χρονικές του διαδικασίες, αντιμετώπισαν μια σειρά μεγάλων έως ανυπέρβλητων δυσκολιών. \* \**

*\*Η πρώτη\* αφορούσε την ίδια συμμετοχή που έπρεπε ο επενδυτής να διαθέτει σε λογαριασμό, τουλάχιστον τριών μηνών και αφορούσε το 25% τουλάχιστον του προϋπολογισμού της επένδυσής του. Είναι προφανές ότι στις μέρες μας με την οικονομική ασφυξία στην αγορά και τις κλειστές, στους επιχειρηματίες τράπεζες, αυτό φαντάζει εξωπραγματικό και έτσι αρκετοί εγκατέλειψαν την προσπάθεια σε αυτή τη φάση.*

*\*Η δεύτερη\* αφορούσε την έγκριση των δανείων των επενδύσεων από το τραπεζικό σύστημα. Οι απαντήσεις που έλαβαν οι επενδυτές από τις τράπεζες ήταν «φέρτε μας τον ολοκληρωμένο φάκελο της επένδυσής σας και θα σας απαντήσουμε σε ένα με δύο μήνες και μάλλον αρνητικά». Τότε βεβαίως και θετική απάντηση να είχαν θα είχε περάσει ο χρόνος υποβολής*

των προτάσεων. Αν λοιπόν οι επενδυτές δεν είχαν την έγκριση του δανείου θα έπρεπε να υποβάλλουν πρόταση με πάνω από το 50% της επένδυσης σε ίδια συμμετοχή. Πόσες όμως επιχειρήσεις είχαν αυτή τη δυνατότητα και από αυτές πόσες ήταν διατεθειμένες, στην δύσκολη αυτή περίοδο, να στερηθούν τη ρευστότητά τους για να επενδύσουν;

*Η απάντηση δόθηκε με την υποβολή μόλις ...τεσσάρων προτάσεων στη Δυτική Ελλάδα.*

*Ακόμη και αν κάποιος ξεπερνούσε αυτά τα βασικά εμπόδια θα έπρεπε στη συνέχεια να ξεπεράσει το εμπόδιο της ελάχιστης βαθμολογίας που όφειλε να συγκεντρώσει η πρότασή του (40 βαθμοί με άριστα το 100). Έτσι όμως όπως έχει δομηθεί, από πλευράς υπουργείου, η βαθμολόγηση των προτάσεων είναι πάρα πολύ δύσκολο, ακόμη και για πολύ καλές και εξαγωγικές επιχειρήσεις, οι μεταποιητικές να πετύχουν βαθμολογία έστω πάνω από τη βάση, αφού:*

*Μια εξαγωγική επιχείρηση με πάνω από 50% εξαγωγές παίρνει 4 βαθμούς, ενώ μια άλλη που κάνει επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας παίρνει 5 βαθμούς.*

*Επίσης παίρνει 5 βαθμούς αν χρησιμοποιεί στην παραγωγή κάθετες τεχνολογίες.*

*Με αυτή τη λογική και χωρίς προσανατολισμό είναι και τα άλλα κριτήρια και έτσι είναι πολύ δύσκολο να συγκεντρωθεί βαθμολογία πάνω από 40 βαθμούς. Αρκεί να σημειωθεί ότι όλες οι επενδύσεις (μεταποίηση, τουρισμός, υπηρεσίες) βαθμολογούνται με την ίδια κλίμακα κριτηρίων και την ίδια στάθμιση. Έτσι οι επενδύσεις σε ΒΙΠΕ βαθμολογούνται με δύο βαθμούς είτε υπάρχει ΒΙΠΕ στην περιοχή είτε όχι.*

*Στον τομέα του τουρισμού επίσης δεν ήταν δυνατόν να υπάρξουν επενδύσεις ίδρυσης ξενοδοχείων, αφού ο νόμος ορίζει ότι σε όλες τις επενδύσεις τα κτιριακά και ο περιβάλλον χώρος δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 40% της όλης επένδυσης. Έτσι στην ουσία είναι απαγορευτικός ο νόμος για νέες τουριστικές μονάδες.*

*Όλα αυτά, οι επενδυτές τα έχουν εντοπίσει και συμπεριφέρθηκαν ανάλογα, έχοντας τα αποτελέσματα που προαναφέρθηκαν.*

*Για το θέμα αυτό πρέπει να υπάρξει τροποποίηση συγκεκριμένων παραμέτρων, που θα συμβάλουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος υπαγωγής και στην εκδήλωση επενδυτικής κινητικότητας και ενδιαφέροντος, ως εξής:*

- Ο ελάχιστος προϋπολογισμός για την υποβολή ενός σχεδίου των πολύ μικρών επιχειρήσεων να μειωθεί στο ποσό των 100.000 ευρώ από το σημερινό των 200.000 ευρώ.*
- Η ποσόστωση στις κτιριακές εγκαταστάσεις ως μέγιστο ποσοστό να είναι το 70% και όχι το 40% επί του ενισχυόμενου προϋπολογισμού μιας επενδυτικής πρότασης.*
- Να καταργηθεί το όριο της βαθμολογίας των 40 βαθμών κατά ελάχιστο στην κατηγορία των Περιφερειακών Ενισχύσεων, καθώς πλέον ισχύει και το καθεστώς της συγκριτικής αξιολόγησης.*
- Να γίνεται εκτίμηση των ελάχιστων απαιτήσεων σε θέσεις εργασίας ενός προτεινόμενου σχεδίου και αυτές οι θέσεις εν τέλει να βαθμολογούνται.*
- Να υπάρξει βελτίωση των συνθηκών διασφάλισης διαφανούς αξιολόγησης.*
- Να υπάρξει μείωση του παραβόλου κατάθεσης του φακέλου της επένδυσης,*

*το οποίο σήμερα ανέρχεται έως και ένα τοις χιλίοις του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης.*

*Τέλος επισημαίνεται ο κίνδυνος:*

*α) μεγάλης καθυστέρησης στον προγραμματισμό και την διενέργεια του ελέγχου,*

*β) κατακόρυφης αύξησης του κόστους ελέγχου, ανάλογα με τον τρόπο αξιοποίησης του μητρώου αξιολογητών και ελεγκτών.*

*Πρέπει να σημειωθεί ότι ενώ η προθεσμία υποβολής των επενδυτικών προτάσεων έληξε την 31-5-2011, μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί (και δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί σύντομα) η διαδικασία σύνταξης :*

*A) Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών*

*B) Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών.*

*Αυτό θα έχει ως συνέπεια την καθυστέρηση αξιολόγησης και ελέγχου των επενδύσεων που υποβλήθηκαν .*

*«[http://www.iliaoikonomia.gr/news\\_details.php?id=3265](http://www.iliaoikonomia.gr/news_details.php?id=3265)>*

*άρθρα απόψεις Ηλεία Οικονομία <news.php?cat=21>».*

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

1. ΝΙΑΛΙΠΗ ΜΑΡΙΑ, ΤΣΟΥΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ: "Ο ρόλος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην οικονομική και κοινωνική ζωή του Νομού Αχαΐας" Πτυχιακή Εργασία, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Α.Τ.Ε.Ι Πατρών, 2000
2. ΚΟΥΡΚΟΥΛΙΩΤΗ ΜΑΡΙΑ: "Τα προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τρόποι αντιμετώπισης τους" Πτυχιακή Εργασία, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Α.Τ.Ε.Ι Πατρών, 2001
3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ: "Εμπόριο-Υπηρεσίες, Ενθαρρύνουμε την Επιχειρηματικότητα-Ενισχύουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις", Ενημερωτικός Οδηγός, Ιούνιος 2007

## ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. <http://www.disabled.gr/lib/?p=8085>
2. <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>
3. [http://62.103.39.56:8080/ketakemak\\_images/IKRISIMOTITADIAMORFOSISSTRATIGIKISGIATISELLINIKESMIKRESKAIMESAIESEPICHEIRISEIS\\_F12005.doc](http://62.103.39.56:8080/ketakemak_images/IKRISIMOTITADIAMORFOSISSTRATIGIKISGIATISELLINIKESMIKRESKAIMESAIESEPICHEIRISEIS_F12005.doc)
4. <http://www.disabled.gr/lib/?p=8085>
5. [http://www.keta.gr/docs/oris\\_mme.doc](http://www.keta.gr/docs/oris_mme.doc)
6. <http://www.sete.gr/files/Ebook/CSF.doc>
7. <http://www.eye-ekt.gr/StaticPage.aspx?mn=329>
8. <http://www.hellaskps.gr/1986-1999.htm>
9. <http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>
10. <http://news.pathfinder.gr/finance/news/408628.html>
11. [http://www.antonistatikotita.gr/epan/site/Programm/AtAGlance/t\\_section](http://www.antonistatikotita.gr/epan/site/Programm/AtAGlance/t_section)
12. <http://www.oke.gr/greek/gnomi65.htm>
13. <http://www.espa.gr/espa.asp>
14. <http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>
15. <http://www.espa.gr/essaa.asp>
16. <http://www.espa.gr/essaal.asp>
17. [www.et.gr](http://www.et.gr)
18. [www.plegma.gr](http://www.plegma.gr)

19. [http://www.ypan.gr/c\\_announce/45\\_4352\\_cms.htm](http://www.ypan.gr/c_announce/45_4352_cms.htm)
20. [http://www.ionianconsulting.gr/index.php?option=com\\_docman&task=doc\\_download&gid=4](http://www.ionianconsulting.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=4)
21. [http://www.crete-region.gr/greek/information/Teleutaia\\_nea/deltio\\_keno.asp?kodikos\\_deltiou=485](http://www.crete-region.gr/greek/information/Teleutaia_nea/deltio_keno.asp?kodikos_deltiou=485)
22. [http://www.taneo.gr/about-venture-capital\\_gr\\_107.htm](http://www.taneo.gr/about-venture-capital_gr_107.htm)
23. [www.et.gr](http://www.et.gr)
24. [www.plegma.gr](http://www.plegma.gr)
25. [www.capital.gr](http://www.capital.gr)
26. [www.inegsee.gr/M1-2000.htm](http://www.inegsee.gr/M1-2000.htm)
27. [www.mnec.gr/el/press\\_office/istoriko\\_arxeio/deltia\\_typou/DeltiaTypou/2001-12-17](http://www.mnec.gr/el/press_office/istoriko_arxeio/deltia_typou/DeltiaTypou/2001-12-17)
28. [www.hellaskps.gr/10eppa](http://www.hellaskps.gr/10eppa)
29. [http://www.eydamth.gr/CMS/lib/files/4KPS/NSRF\\_GR.pdf](http://www.eydamth.gr/CMS/lib/files/4KPS/NSRF_GR.pdf)
30. [http://www.antonistikotita.gr/epan/site/Press/Speech/t\\_docpage?doc=/docs/PressOffice/Speeches/2006/Omilia\\_Kastoria\\_261106](http://www.antonistikotita.gr/epan/site/Press/Speech/t_docpage?doc=/docs/PressOffice/Speeches/2006/Omilia_Kastoria_261106)
31. [http://www.ekt.gr/content/display?ses\\_mode=rnd&ses\\_lang-el&prnbr=73675](http://www.ekt.gr/content/display?ses_mode=rnd&ses_lang-el&prnbr=73675)
32. <http://www.europa.eu/enterprise/sme>
33. [http://www.gsrt.gr/default.aspx?V\\_ITEM\\_ID=151](http://www.gsrt.gr/default.aspx?V_ITEM_ID=151)

# **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**



## 1. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2011

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 8

1 Φεβρουαρίου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3908

Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Σκοπός – Πλαίσιο Εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας με τη διαμόρφωση καθεστώτων ενίσχυσης των επενδύσεων, με τα οποία βελτιώνεται η επιχειρηματικότητα, η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και η περιφερειακή συνοχή και προωθούνται η πράσινη οικονομία, η αποτελεσματική λειτουργία των διαθέσιμων υποδομών και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

2. Οι ενισχύσεις του παρόντος νόμου παρέχονται σε συμφωνία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σελ. 3), όπως εκάστοτε ισχύει, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) και ειδικότερα ως ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 του ως άνω Κανονισμού.

3. Στον παρόντα νόμο δύνανται επίσης να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια για ενισχύσεις άλλων κατηγοριών του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής και για ενισχύσεις με βάση άλλες νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατόπιν εξειδίκευσης των όρων και προϋποθέσεων με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή και των συναρμόδιων Υπουργών. Οι ενισχύσεις αυτές κοινοποιούνται προς έγκριση ή γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως κατά περίπτωση απαιτείται από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση, επανεξέταση ή τροποποίηση το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού εξειδικεύονται ως εθνικό καθεστώς ο παραπάνω εγκεκριμένος Χάρτης, καθώς και οι κατευθυντήριες Γραμμές και οι Κανονισμοί σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

## Άρθρο 2

### Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια σε όλους τους τομείς της Οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.
2. Δεν υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου, όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις, οι παρακάτω τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, ήτοι:
  - α. Ο τομέας του χάλυβα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 29 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.
  - β. Ο τομέας των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 30 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.
  - γ. Ο τομέας του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1407/2002 της 23ης Ιουλίου 2002 σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα.
  - δ. Ο τομέας της ναυπηγίας, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (2003/C317/06).

3. Επίσης, δεν υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου:

### ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Πρωτ. Από τα επίσημα Πρακτικά της Ξ Α΄, 25 Ιανουαρίου 2011, Αριθ. Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία Διεκπ. ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή

- α. Επενδυτικά σχέδια δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και των θυγατρικών εταιρειών τους, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν οι δημόσιοι αυτοί φορείς με ποσοστό μεγαλύτερο του 49%. Επίσης, επενδυτικά σχέδια εταιρειών, στις οποίες συμμετέχει το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου

δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου, ή λαμβάνουν τακτική ή έκτακτη επιχορήγηση από τους φορείς αυτούς που υπερβαίνει το 50% των ετήσιων εσόδων τους.

β. Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρίας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13 παράγραφος 1 περίπτωση δ' του παρόντος νόμου.

γ. Προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις μεγάλες επιχειρήσεις (2004/C 244 της 1ης Οκτωβρίου 2004, σ. 2) και από το Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (L 214 της 9.8.2008, σ. 3) για τις Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις.

δ. Επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου από ιδιώτη, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

ε. Επενδυτικά σχέδια φορέων, για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την Κοινή Αγορά.

στ. Οι ακόλουθοι τομείς και κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει της «Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων –

Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008», όπως τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ 1086/2009, ήτοι:

- 35.11.10.09 – Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα.
- 41 – Κατασκευές κτηρίων.
- 42 – Έργα πολιτικού μηχανικού. Εξαιρούνται η κατασκευή παράκτιων και λιμενικών έργων και οι κατασκευαστικές εργασίες για παράκτιες και λιμενικές κατασκευές.
- 43 – Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.
- 45 – Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.
- 46 – Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

- 47 – Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.
- 56 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.
- 60 – Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.
- 64 – Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
- 65 – Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 66 – Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.
- 68 – Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.
- 69 – Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.
- 70 – Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων – δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.
- 71 – Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών – τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.
- 73 – Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.
- 75 – Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
- 77 – Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
- 78 – Δραστηριότητες απασχόλησης.
- 79 – Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
- 80 – Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
- 81 – Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
- 84 – Δημόσια διοίκηση και άμυνα – υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 85 – Εκπαίδευση.
- 86 – Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας.
- 88 – Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.
- 90 – Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
- 92 – Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα.
- 93 – Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας.
- 94 – Δραστηριότητες οργανώσεων.
- 96 – Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών.
- 97 – Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.

- 98 – Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών – και υπηρεσιών – για ίδια χρήση.

-99 – Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

ζ. Οι επενδύσεις που αφορούν:

ζα. Την ίδρυση, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων. Εξαιρούνται οι επενδύσεις που αφορούν την ίδρυση, την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών αστερών, καθώς και οι επενδύσεις τουρισμού υγείας. Εξαιρούνται επίσης οι επενδύσεις μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον τριών (3\*) αστερών, καθώς και οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων που λειτουργούν σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια και ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3\*) αστερών.

ζβ. Τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων πριν παρέλθει εξαετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας.

Στην εξαετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας της παρούσας περίπτωσης περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχειακές μονάδες που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων.

ζγ. Την ανέγερση, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων, ανεξάρτητα από την τάξη.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, μπορούν να υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων ή να εξαιρούνται από αυτό ή να τί-

θενται περιορισμοί και σε άλλους τομείς και κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, λαμβανομένης υπόψη της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως ορίζεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων (2008/C84/06 της 3ης Απριλίου 2008) και στον τομέα της γεωργίας, όπως ορίζεται στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας (2006/C19/01 της 27ης Δεκεμβρίου 2006), μπορούν να υπαχθούν είδη

επενδυτικών σχεδίων με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι πρόσθετοι όροι, η νομική μορφή των ενισχυόμενων επιχειρήσεων, οι περιορισμοί και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια των τομέων αυτών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορούν να θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων τομέων ή κλάδων της Οικονομίας, για τους οποίους έχουν τεθεί ή θα τεθούν με νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), ειδικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζονται προδιαγραφές, πρόσθετοι όροι, περιορισμοί, προϋποθέσεις και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια της περίπτωσης αυτής, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς αυτούς.

### Άρθρο 3

#### Ενισχυόμενες δαπάνες

1. Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες:

α. Για υλικά περιουσιακά στοιχεία, όπως:

αα. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 40% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

αβ. Η αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με μία παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
- αποκτάται από ανεξάρτητο επενδυτή,
- η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,
- αφαιρούνται ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν την αγορά.

αγ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, εφόσον η χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνει την υποχρέωση αγοράς αυτών κατά τη λήξη της μίσθωσης.

β. Για άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως δαπάνες συστημάτων διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεις, προμήθειες και εγκατάστασης λογισμικού και συστήματος οργάνωσης της επιχείρησης, δαπάνες για τη μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων κ.ά.. Τα άυλα πάγια στοιχεία πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά. Επίσης θα πρέπει να εντάσσονται στα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και να παραμένουν στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης που λαμβάνει την περιφερειακή ενίσχυση για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

Το κόστος των ενισχυόμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Για έργα και προγράμματα Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας που σχετίζονται με τη δραστηριότητα και τα προϊόντα της επιχείρησης και τα οποία εκτελούνται από την επιχείρηση είτε μόνη της είτε σε συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα και φορείς και με Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας και της Ε.Ε..

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 13 παράγραφος 2, δεν ενισχύονται οι δαπάνες που αφορούν:

α. Τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.

β. Την αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

γ. Τα μέσα μεταφορών και ο εξοπλισμός μεταφορών για επενδυτικά σχέδια στον τομέα των μεταφορών.

δ. Την αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

ε. Τις εξαγόμενες ποσότητες και τη συγκρότηση ή τη λειτουργία δικτύου διανομής σύμφωνα με την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

στ. Την αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά

την αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

ζ. Την εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων.

η. Την ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών. Η δεκαπενταετής διάρκεια της μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης. Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεσή του, το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου. Από τη μεταγραφή η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

θ. Μελέτες και αμοιβές συμβούλων. Κατ' εξαίρεση, οι δαπάνες αυτές ενισχύονται για επενδυτικά σχέδια νέων Μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων μέχρι ποσοστού 5%

του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000,00) ευρώ.

3. Νέες, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, θεωρούνται οι επιχειρήσεις όταν, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες ίδρυσής τους, καθώς και αυτές που έχουν ιδρυθεί εντός των προηγούμενων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από το χρόνο υποβολής της αίτησης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζονται οι προϋποθέσεις ενίσχυσης των δαπανών των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, λαμβανομένης υπόψη της νομοθεσίας της



Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με όμοια απόφαση μπορούν επίσης να εξειδικεύονται ενισχυόμενες δαπάνες ανά είδος επένδυσης και να ορίζονται προϋποθέσεις ή περιορισμοί ενισχυόμενων δαπανών, καθώς και όρια συνολικού κόστους επένδυσης ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

#### Άρθρο 4

##### Είδη ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α. Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αφορολόγητο αποθεματικό.

β. Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.

γ. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη.

2. Οι ενισχύσεις των περιπτώσεων της προηγούμενης παραγράφου συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσοστού ενίσχυσης που χορηγείται στο επενδυτικό σχέδιο.

3. Όλες οι ανωτέρω μορφές ενισχύσεων μπορούν να παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά, μέχρι του ανώτατου ποσοστού του Πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5 του παρόντος.

4. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου για το ποσό που προβλέπεται να καλυφθεί με τραπεζικό δανεισμό, δύνανται να χρηματοδοτούνται με δάνεια χαμηλού κόστους, από τα χρηματοπιστωτικά

ιδρύματα που συνεργάζονται με το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.). Στην περίπτωση αυτή το όφελος από την ανωτέρω χρηματοδότηση συνυπολογίζεται στο συνολικό ποσοστό ενίσχυσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

#### Άρθρο 5

##### Ποσοστά ενισχύσεων

1. Για τον καθορισμό του ποσοστού των περιφερειακών ενισχύσεων:

α. Η Επικράτεια χωρίζεται σε τρεις ζώνες κινήτρων (Α', Β', Γ') με κριτήριο το επίπεδο ανάπτυξης, σε σύγκριση με το μέσο όρο της χώρας, ήτοι:

Στην Α' Ζώνη κινήτρων, στην οποία ανήκουν οι Νομοί της Αττικής και της Βοιωτίας.

Στη Β' Ζώνη κινήτρων, στην οποία ανήκουν οι νομοί με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας.

Στη Γ' Ζώνη κινήτρων, στην οποία ανήκουν οι νομοί με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τα νησιά των Περιφερειών Νοτίου και Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, τα νησιά που ανήκουν διοικητικά σε νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδας, καθώς και οι παραμεθόριοι νομοί της χώρας.

β. Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές, σύμφωνα με τη σχετική κατάταξη της Ε.Ε. [(Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, Παράρτημα Ι (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 38)].

2. Το ποσοστό ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου εξαρτάται από το μέγεθος του φορέα της επένδυσης και από το νομό στον οποίο υλοποιείται και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Ο καθορισμός των ποσοστών ενίσχυσης γίνεται, για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με βάση το κατά το έτος 2007 κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) κάθε νομού, σε σχέση με τον κατά το ίδιο έτος μέσο όρο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας.

3. Ειδικότερα τα ποσοστά ενίσχυσης, κατά ζώνη κινήτρων, ανέρχονται:

α. Στην Α' ζώνη, σε 15% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 20% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 25% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

β. Στη Β' ζώνη, σε 30% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 35% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 40% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

γ. Στη Γ' ζώνη, σε 40% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 45% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 50% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

4. Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται τα όρια του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013 (2006/C 286/04, 23.11.2006). Τα ανωτέρω ποσοστά εντός των Ζωνών Α', Β' και Γ' υπόκεινται στους περιορισμούς του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εάν κάποιος νομός δικαιούται με βάση τις τρεις Ζώνες ενισχύσεων σε κάποια κατηγορία (Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές επιχειρήσεις) ποσοστό υψηλότερο από αυτό που επιτρέπει ο Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων, όπως ισχύει, τότε η ενίσχυση περιορίζεται στα όρια του Χάρτη.

5. Με βάση τα προαναφερόμενα κριτήρια τα ποσοστά ενισχύσεων ανά νομό και μέγεθος επιχείρησης είναι τα εξής:

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να τροποποιούνται τα ποσοστά ενισχύσεων, με βάση τις διαφοροποιήσεις στο ΑΕΠ κάθε νομού και σύμφωνα με τα κριτήρια και τους περιορισμούς που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους. Με όμοια απόφαση μπορούν να τροποποιούνται τα όρια των ποσοστών ενισχύσεων με βάση τον εγκεκριμένο κάθε φορά από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

7. Οι ενισχύσεις του παρόντος νόμου δεν επιτρέπεται να σωρεύονται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης της Ε.Ε. ή με ενίσχυση de minimis που πληροί τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1998/2006 (ΕΕ L 379 της 28.12.2006), ούτε με άλλη κοινοτική ή εθνική χρηματοδότηση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που αλληλεπικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να επιτρέπεται η σόρευση των ενισχύσεων του παρόντος νόμου με συγκεκριμένα άλλα καθεστώτα, υπό την προϋπόθεση ότι η σόρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, βάσει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού. Με την παραπάνω υπουργική απόφαση ορίζονται οι όροι, περιορισμοί, προϋποθέσεις και ο τρόπος ελέγχου της σόρευσης.

8. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις του παρόντος νόμου, περιλαμβανομένων και των ενισχύσεων σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, όπως οι έννοιες αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα του

Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά κατά τη διάρκεια μιας τετραετίας το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων και για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται εντός της ίδιας Περιφέρειας. Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας τα προαναφερόμενα ποσά ορίζονται στο διπλάσιο.

9. Στα επενδυτικά σχέδια του τομέα μεταφορών και σε εκείνα που υπερβαίνουν τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις.

10. Οι παρεχόμενες ενισχύσεις δεν συνδέονται με την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων έναντι εισαγόμενων.

11. Στα μεγάλα επενδυτικά σχέδια παρέχονται ενισχύσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 13.

12. Στα επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που εγκαθίστανται σε Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.) και Ζώνες Καινοτομίας παρέχεται, κατ' εξαίρεση του ανώτατου ποσοστού της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ποσοστό ενίσχυσης πέντε (5) επιπλέον ποσοστιαίων μονάδων των ποσοστών του Πίνακα της παραγράφου 5 και μέχρι το ανώτατο όριο του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

13. Στα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα νησιά και στις περιφερειακές ενότητες νήσων που ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες της Ηπειρωτικής Ελλάδας παρέχονται τα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, κατά μέγεθος επιχείρησης και μέχρι το ποσοστό 50% του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

#### Άρθρο 6

##### Γενικά Επενδυτικά Σχέδια – Καθεστώς ενισχύσεων

Τα Γενικά Επενδυτικά Σχέδια διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α. Γενικής Επιχειρηματικότητας, στην οποία περιλαμβάνεται το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου και δεν εντάσσονται σε άλλη κατηγορία της παρούσας παραγράφου ή σε μία από τις κατηγορίες των Ειδικών Επενδυτικών Σχεδίων του άρθρου 13 του παρόντος. Στην κατηγορία αυτή παρέχεται η ενίσχυση της

φορολογικής απαλλαγής κατά το ποσοστό του Πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παράγραφος 2 του παρόντος.

β. Τεχνολογικής Ανάπτυξης, στην οποία περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων με τη χρησιμοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών, όπως συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποίηση, τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας, έργα και προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης και αξιοποίηση εξειδικευμένου επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού. Στην κατηγορία αυτή παρέχεται η ενίσχυση της επιχορήγησης ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε ποσοστό 80% και για τις νέες επιχειρήσεις σε ποσοστό 90% των ορίων του Πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5. Το υπόλοιπο ποσοστό μέχρι το όριο του Πίνακα συμπληρώνεται με την ενίσχυση φορολογικής απαλλαγής.

γ. Περιφερειακής Συνοχής, στην οποία περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια σε παραγωγικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τοπικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, αντιμετωπίζουν τοπικές ανάγκες και περιφερειακά προβλήματα με περιβαλλοντικά βιώσιμες τεχνολογικές εφαρμογές, εισάγουν τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης υδάτινων πόρων και συμβάλλουν στη φιλική προς το περιβάλλον ανασυγκρότηση, ανάπλαση και ανάπτυξη περιοχών οικονομικής δραστηριότητας. Στην κατηγορία αυτή παρέχεται επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε ποσοστό 70% και για τις νέες επιχειρήσεις σε ποσοστό 80% του Πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5. Το υπόλοιπο ποσοστό μέχρι το όριο του Πίνακα συμπληρώνεται με την ενίσχυση φορολογικής απαλλαγής.

## Άρθρο 7

Ετήσιος προγραμματισμός ενισχύσεων

1. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται το Δεκέμβριο κάθε έτους καθορίζεται το συνολικό ποσό της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για κάθε κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων των περιπτώσεων β' και γ' του άρθρου 6 του παρόντος που παρέχονται για τις δύο εξαμηνιαίες περιόδους του επόμενου έτους.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται το Δεκέμβριο κάθε έτους καθορίζονται τα είδη των επιχειρηματικών

δραστηριοτήτων που εντάσσονται στις κατηγορίες β' και γ' του άρθρου 6 του παρόντος, καθώς και η κατανομή των ενισχύσεων στις περιφέρειες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι πόροι που διατίθενται για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της κατηγορίας Περιφερειακής Συνοχής κατανέμονται ετησίως στις Περιφέρειες με τρόπο που να ενισχύουν περισσότερο τις περιοχές με τα μεγαλύτερα διαρθρωτικά και αναπτυξιακά προβλήματα.

3. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που αφορά τις φορολογικές απαλλαγές των δύο εξαμηνιαίων περιόδων του επόμενου έτους για τα επενδυτικά σχέδια του άρθρου 6 του παρόντος ορίζεται στο τριπλάσιο των συνολικών κονδυλίων των κατ' έτος οριζόμενων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης.

#### Άρθρο 8

##### Όροι υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων

##### 1. Χρόνος υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής

Οι αιτήσεις για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων στον παρόντα νόμο υποβάλλονται τους μήνες Απρίλιο και Οκτώβριο, πλην των Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων, τα οποία υποβάλλονται οποτεδήποτε.

##### 2. Έναρξη υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων – Χαρακτήρας κινήτρου

α. Η έναρξη της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου γίνεται μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος. Η έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης υπαγωγής μπορεί να γίνει, με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή, μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις αρμόδιες υπηρεσίες, ώστε να τεκμηριώνεται ότι η αιτούμενη ενίσχυση αποτελεί κίνητρο για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Η έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της ως άνω αίτησης επιφέρει απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.

β. Οι Μεγάλες επιχειρήσεις οφείλουν επιπρόσθετα, με την υποβολή της αίτησής τους, να προσκομίζουν έγγραφα από τα οποία να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας κινήτρου της αιτούμενης ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων τους, βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:

βα. ουσιαστικής αύξηση του μεγέθους του επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητάς τους ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

ββ. ουσιαστικής αύξηση του πεδίου εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητάς τους ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

βγ. ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το επενδυτικό σχέδιο ή τη δραστηριότητα, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

βδ. ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του υπόψη επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,

βε. το επενδυτικό σχέδιο καθ' εαυτό δεν θα είχε υλοποιηθεί στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιφέρεια εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση.

### 3. Περιεχόμενο επενδυτικών σχεδίων

Τα επενδυτικά σχέδια, στα οποία παρέχονται περιφερειακές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, πρέπει να αφορούν είτε τη δημιουργία νέας μονάδας είτε την επέκταση υπάρχουσας μονάδας είτε τη διαφοροποίηση της παραγωγής μίας μονάδας προς νέα πρόσθετα προϊόντα είτε τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας. Επιπλέον, σε κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης σε άτομα με αναπηρίες, εφόσον αυτό είναι εφικτό από το είδος του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

### 4. Ελάχιστο ύψος επένδυσης

α. Το ελάχιστο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου ορίζεται, με βάση το μέγεθος του φορέα, σύμφωνα με τη σχετική κατάταξη της Ε.Ε. [(Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, Παράρτημα Ι)], ως εξής:

- Για Μεγάλες επιχειρήσεις, στο ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ.

- Για Μεσαίες επιχειρήσεις, στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000,00) ευρώ.

- Για Μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ.

- Για Πολύ Μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000,00) ευρώ. Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας το ελάχιστο ύψος επένδυσης ορίζεται στο ήμισυ των προαναφερόμενων κατά περίπτωση ποσών.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ελάχιστα όρια της παρούσας παραγράφου, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος επενδύσεων για ορισμένους

κλάδους δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα ανάπτυξης και απασχόλησης.

#### 5. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

α. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου υπάγονται επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια και έχουν μία εκ των κατωτέρω μορφών:

αα. Ατομικής επιχείρησης

αβ. Εμπορικής εταιρίας

αγ. Συνεταιρισμού

β. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου δύναται να υπαχθούν και υπό ίδρυση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν συσταθεί εντός της προθεσμίας που τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής τους και πάντως πριν την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.

γ. Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου οφείλουν, από το χρόνο έναρξης της επένδυσης, να τηρούν Βιβλία Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

δ. Οι επιχειρήσεις, των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού, ή να λάβουν τη νομική αυτή μορφή εντός της προθεσμίας που τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής τους και πάντως πριν την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.

6. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

α. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι κατώτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των ενισχυόμενων δαπανών.

β. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση, το οποίο έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση της απόφασης αυτής.

γ. Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ο δικαιούχος πρέπει να συνεισφέρει τουλάχιστον το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του επενδυτικού κόστους, είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση.



δ. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος σύστασης και υπολογισμού της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή, αναλόγως της νομικής μορφής του φορέα της επένδυσης και του είδους της ενίσχυσης, καθώς και οι υποχρεώσεις αυτού ως προς την ίδια συμμετοχή.

ε. Η παράβαση της υποχρέωσης διατήρησης των αποθεματικών που συνιστούν ίδια συμμετοχή κατά τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου επιφέρει τις κυρώσεις του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

#### 7. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για επενδυτικό δάνειο

Αν στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, το δάνειο αυτό πρέπει:

α. να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,

β. να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου με δημόσια ή μη εγγραφή, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού,

γ. να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης και

δ. να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισής του πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησης του δανείου και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το σκοπό, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο. Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

#### 8. Πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορούν να καθορίζονται πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις για την ένταξη ή τη μη ένταξη επενδυτικών σχεδίων σε ορισμένους τομείς δραστηριοτήτων ή για ορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

#### Άρθρο 9

##### Προϋποθέσεις αξιολόγησης

1. Αναγκαίες προϋποθέσεις αξιολόγησης κάθε επενδυτικού σχεδίου, η μη πλήρωση των οποίων επιφέρει τον αποκλεισμό του, είναι:

α. Συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του επενδυτικού σχεδίου με τους όρους του παρόντος νόμου και του κανονιστικού πλαισίου, που εκδίδεται σε εφαρμογή του.

β. Φερεγγυότητα του επενδυτικού φορέα, για τη διαπίστωση της οποίας απαιτείται:

βα. φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα,

ββ. η μη ύπαρξη αποφάσεων ακούσιας ανάκλησης της υπαγωγής σε προηγούμενους Αναπτυξιακούς Νόμους ή Κοινοτικά Προγράμματα κατά την τελευταία δεκαετία,

βγ. πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση και

βδ. πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

γ. Δυνατότητα του επενδυτικού φορέα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής του στην επένδυση, όπως αυτή τεκμηριώνεται από την αξία των καταθέσεων του ή την αξία των κινητών του αξιών ή από τις τελευταίες διαθέσιμες λογιστικές του καταστάσεις.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και σε έντυπη μορφή, εντός της προθεσμίας του άρθρου 8 παράγραφος 1 και συνοδεύεται από αποδεικτικό Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας περί καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ανάλογα με το κόστος του επενδυτικού σχεδίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα δικαιολογητικά και τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, καθώς και το ειδικότερο περιεχόμενο αυτών.

4. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία εντός της τασσόμενης για το σκοπό αυτό προθεσμίας δεν εξετάζονται και απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου Οργάνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 11 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος.

5.α. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίες, για επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική μονάδα ή για επενδύσεις που έχουν τα ίδια βασικά χαρακτηριστικά

τους, έστω και αν εμφανίζουν διαφοροποιήσεις, είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα.

β. Εταιρία, της οποίας πολυετές επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή του ν. 3299/2004 ή του ν. 2601/1998, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία αίτηση υπαγωγής επένδυσης, η οποία να αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του υλοποιούμενου επιχειρηματικού σχεδίου.

γ. Εάν υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις υπαγωγής ή υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης η οποία, είτε στο σύνολό της είτε εν μέρει έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου ή του ν. 3299/2004 ή του ν. 2601/1998, οι αιτήσεις αυτές δεν αξιολογούνται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της, σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 11 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικό ποσό που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος.

## Άρθρο 10

### Κριτήρια αξιολόγησης

1. Κάθε επενδυτικό σχέδιο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος νόμου αξιολογείται και βαθμολογείται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

#### α. Κριτήρια Αξιολόγησης του Επενδυτικού Φορέα

αα. Χαρακτηριστικά του φορέα (Νομική μορφή – αριθμός απασχολούμενων).

αβ. Εμπειρία των μετόχων και της διοίκησης (Συμμετοχή των μετόχων και των στελεχών σε φορέα επιχειρηματικής δραστηριότητας).

αγ. Εμπειρία της εταιρίας (Χρόνος ενεργού λειτουργίας στην αγορά).

αδ. Επαγγελματική εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού μετά την υλοποίηση της επένδυσης (Τίτλοι επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού).

αε. Ίδια συμμετοχή στο συνολικό ή στο ενισχυόμενο κόστος του επενδυτικού σχεδίου (Ποσοστό ίδιας συμμετοχής).

β. Κριτήρια Βιωσιμότητας και Αποδοτικότητας του επενδυτικού σχεδίου και του επενδυτικού φορέα.

βα. Χρηματοοικονομική ανάλυση της επένδυσης (εισροές - εκροές της επένδυσης, εσωτερικός συντελεστής απόδοσης).

ββ. Χρηματοοικονομική ανάλυση του φορέα (δείκτης ικανότητας αποπληρωμής δανείων, δείκτης κερδοφορίας και δείκτης αποτελεσματικότητας).

- βγ. Προοπτικές κλάδου (ανερχόμενος, στάσιμος, φθίνων).
- γ. Κριτήρια Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Καινοτομίας και Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών.
- γα. Εφαρμογή προηγμένης τεχνολογίας και καινοτομία (δαπάνες για αγορά τεχνογνωσίας, για έρευνα και ανάπτυξη, για σχεδίαση προϊόντων και μάρκετινγκ, για συστήματα διασφάλισης ποιότητας και ελέγχου, για πιστοποίηση και για κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας για πιστοποίηση).
- γβ. Ανάπτυξη νέων προϊόντων και νέων δραστηριοτήτων.
- γγ. Εφαρμογή καθαρών τεχνολογιών και διαχείριση αποβλήτων.
- γδ. Ύψος της προστιθέμενης αξίας.
- δ. Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στην οικονομία και στην περιφερειακή ανάπτυξη
- δα. Αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας μετά την υλοποίηση της επένδυσης.
- δβ. Περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης.
- δγ. Συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος, στην εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων.
- δδ. Ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα η εξαγωγική επίδοση της επιχείρησης.
- δε. Ύψος του επενδυτικού σχεδίου και προέλευση ιδίων κεφαλαίων. δστ. Δημιουργία συνεργασιών - δικτύωσης (clusters).
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα επί μέρους στοιχεία αξιολόγησης, οι δείκτες βαθμολόγησης και η στάθμισή τους, καθώς και το ελάχιστο όριο βαθμολογίας που πρέπει να συγκεντρώνει το επενδυτικό σχέδιο προκειμένου να συμπεριληφθεί στους Πίνακες κατάταξης της επόμενης παραγράφου.
3. Με βάση τη βαθμολογία των κριτηρίων του παρόντος άρθρου καταρτίζονται Πίνακες κατά κατηγορία επενδυτικών σχεδίων, στους οποίους κατατάσσονται κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά τα αξιολογούμενα επενδυτικά σχέδια, πλην των Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων, τα οποία αξιολογούνται αυτοτελώς. Για τα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας Περιφερειακής Συνοχής, οι Πίνακες καταρτίζονται κατά Περιφέρεια. Με βάση τη σειρά κατάταξης στους εν λόγω Πίνακες, εντάσσονται στο καθεστώς ενισχύσεων τα υποβληθέντα επενδυτικά σχέδια μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων.

## Άρθρο 11

Διαδικασία αξιολόγησης, έγκρισης και ελέγχου υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

1. Αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του παρόντος νόμου υποβάλλονται ως εξής:

α. Στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων:

αα. Γενικής Επιχειρηματικότητας του άρθρου 6 περ. α' του παρόντος που πραγματοποιούνται σε όλη την Επικράτεια, πλην των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

αβ. Τεχνολογικής Ανάπτυξης του άρθρου 6 περ. β'. που πραγματοποιούνται σε όλη την Επικράτεια, πλην των περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

αγ. Περιφερειακής Συνοχής του άρθρου 6 περ. γ' του παρόντος, ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ που πραγματοποιούνται σ' όλη την Επικράτεια, πλην των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

β. Στην Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας και Περιφερειακής Συνοχής του άρθρου 6 περιπτώσεις α' και γ', ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας. Επίσης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων Τεχνολογικής Ανάπτυξης του άρθρου 6 περ. β' που πραγματοποιούνται στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

γ. Στις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων Περιφερειακής Συνοχής, ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Περιφέρειας. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται στο Νομό

Δωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Αιτήσεις που αφορούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας εκ των ως άνω Περιφερειών, ανεξαρτήτως ύψους επένδυσης, υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με την επιφύλαξη της διάταξης της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου.

2. Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

3. Στις ίδιες ως άνω υπηρεσίες υποβάλλονται αντίστοιχα και οι αιτήσεις τροποποίησης απόφασης υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης και μεταβίβασης επιχείρησης.

4. Τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου με βάση τη βαθμολογία τους και μέχρι εξαντλήσεως του συνολικού προϋπολογισμού κάθε κατηγορίας επενδυτικού καθεστώτος για κάθε εξαμηνιαία περίοδο. Οι αποφάσεις υπαγωγής εκδίδονται, ως εξής:

α. Από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων.

β. Από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στην Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, του Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

γ. Από τους Περιφερειάρχες, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:

α. τη διαδικασία υποβολής, εξέτασης και έγκρισης των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των λοιπών σταδίων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, με τρόπο που να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια των διοικητικών ενεργειών,

καθώς και το περιεχόμενο των εγκριτικών ή τροποποιητικών ή απορριπτικών ατομικών διοικητικών πράξεων, περίληψη των οποίων δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

β. την ιδιότητα, τα προσόντα και τον τρόπο επιλογής των στελεχών αξιολόγησης,

γ. τον τρόπο, το χρόνο, τη διαδικασία υποβολής ενστάσεων και τα όργανα εξέτασης αυτών,

δ. την προθεσμία υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, τις προϋποθέσεις και το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο παράτασης αυτής, το χρόνο και τους όρους για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης,

ε. τον τρόπο και τους φορείς παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων,

στ. τη σύσταση Οργάνων Ελέγχου, την ιδιότητα και τα προσόντα των μελών τους, καθώς και τα κριτήρια επιλογής τους,

ζ. τον τρόπο ανάπτυξης του Πληροφορικού Συστήματος που υποστηρίζει τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων, αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων και παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδύσεων, καθώς και της τήρησης των υποχρεώσεων των ενισχυόμενων επιχειρήσεων,

η. τη σύσταση Γραφείου Εξυπηρέτησης Επενδυτών στις υπηρεσίες υποβολής των αιτήσεων και τις αρμοδιότητες αυτών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την πραγματοποίηση των ελέγχων καθ' όλα τα στάδια της διαδικασίας υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

7. Τα μέλη των οργάνων αξιολόγησης και εξέτασης των επενδυτικών σχεδίων, ελέγχου επενδύσεων και εκταμίευσης των παρεχόμενων ενισχύσεων υποχρεούνται στην υποβολή δήλωσης για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασής τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3213/2003, όπως ισχύει.

## Άρθρο 12

### Καταβολή ενισχύσεων

1. Επιχορήγηση κεφαλαίου και επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης

α. Ο τρόπος καταβολής του ποσού της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής και εκχώρησης της επιχορήγησης, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β. Τα ποσά επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και δαπανών χρηματοδοτικής μίσθωσης αντίστοιχα, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

## 2. Φορολογική απαλλαγή

α. Το ποσόν της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής διαμορφώνεται κατ' έτος με τους ακόλουθους περιορισμούς: Η επιχείρηση έχει το δικαίωμα έναρξης της ωφέλειας του κινήτρου από τη διαχειριστική περίοδο κατά την οποία δημοσιεύεται η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο, η μέγιστη φορολογική απαλλαγή μπορεί να ανέρχεται μέχρι το ένα τρίτο (1/3) του εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής. Κατά την αμέσως επόμενη διαχειριστική περίοδο η μέγιστη φορολογική απαλλαγή, συνυπολογιζομένης και της ενίσχυσης της πρώτης διαχειριστικής περιόδου, μπορεί να ανέρχεται μέχρι τα δύο τρίτα (2/3) του εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής. Το υπόλοιπο ποσό της εγκεκριμένης ενίσχυσης φορολογικής απαλλαγής καλύπτεται από τις νέες επιχειρήσεις εντός δέκα (10) διαχειριστικών περιόδων και από τις υφιστάμενες επιχειρήσεις εντός οκτώ (8) διαχειριστικών περιόδων, μετά τη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας δημοσιεύτηκε η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται ως αφορολόγητο αποθεματικό, σε ειδικό λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης και σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος επί των καθαρών κερδών που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβάλλεται λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

γ. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, η φορολογική απαλλαγή που δικαιούται η επιχείρηση στην εκάστοτε διαχειριστική περίοδο υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τρόπος εφαρμογής της παρούσας παραγράφου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.



3. Οι επιχορηγήσεις κεφαλαίου και οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή και από κοινοτικά κονδύλια, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

4. Οι παραπάνω ενισχύσεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου.

5. Τμήμα που δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστό οκτώ τοις χιλίοις (8%) των προβλεπόμενων πιστώσεων για την καταβολή των επιδοτήσεων του παρόντος που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, αφορά την κάλυψη δαπανών των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων, περιλαμβανομένων των αποζημιώσεων των Οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες αυτές. Δεν υπόκειται στην ανωτέρω κράτηση το ποσό των πιστώσεων που προέρχονται από κοινοτικά κονδύλια. Για το σκοπό αυτόν εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσό των πιστώσεων που προβλέπονται κατ' έτος από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων εν γένει του παρόντος νόμου. Οι αποζημιώσεις των Οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων καθορίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

### Άρθρο 13

#### Ειδικά επενδυτικά σχέδια – Καθεστώς ενισχύσεων

1. Τα ειδικά επενδυτικά σχέδια διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

##### α. Επιχειρηματικότητας των Νέων

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται για την ίδρυση και τη λειτουργία μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν με ποσοστό άνω του 50% φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους και ασκούν αποκλειστικά τη διαχείριση της Εταιρίας.

##### β. Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια ύψους τουλάχιστον πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ. Ο υπολογισμός του ποσού αυτού γίνεται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά το χρόνο έγκρισης της ενίσχυσης.

#### γ. Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυετών (2-5 ετών) επιχειρηματικών σχεδίων επιχειρήσεων, για τις οποίες έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία από τη σύσταση τους, ελάχιστου συνολικού κόστους δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με έναν ή περισσότερους από τους επόμενους στόχους:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης.
- Παραγωγή και προώθηση επώνυμων προϊόντων ή και υπηρεσιών.
- Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά βελτιωμένων ή τελείως διαφοροποιημένων, σε σχέση με τα υφιστάμενα βασικά προϊόντα ή υπηρεσίες της επιχείρησης.

#### δ. Συνέργειας και Δικτύωσης

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται από σχήματα συνέργειας και δικτύωσης που αποσκοπούν στην υλοποίηση προγραμμάτων, τα οποία είτε αξιοποιούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των επιχειρήσεων είτε αξιοποιούν υποδομές που δημιουργούνται με εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση είτε συντελούν στην προσαρμογή στο σύγχρονο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον συγκεκριμένων και γεωγραφικά προσδιορισμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Τα σχήματα αυτά απαρτίζονται από 10 τουλάχιστον επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Αττικής και στο Νομό Θεσσαλονίκης και από 5 τουλάχιστον επιχειρήσεις στους λοιπούς νομούς της Επικράτειας και λειτουργούν υπό μορφή Κοινοπραξίας, στην οποία δύναται να συμμετέχουν και επιχειρήσεις των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην κατηγορία αυτή μπορούν να συμμετέχουν με ποσοστό έως 20% Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικοί Φορείς και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Τα ενισχυόμενα επενδυτικά σχέδια περιλαμβάνουν κοινές δράσεις, όπως κοινές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό παραγωγής, ελέγχου ποιότητας, αποθήκευσης, δικτύων διανομής,

διακίνησης, έκθεσης και πώλησης εμπορευμάτων ή παροχής υπηρεσιών, κοινό εμπορικό σήμα και σύστημα διαδικτυακού εμπορίου, κοινή πιστοποίηση και σήμα ποιότητας, κοινή εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού κ.ά..

## 2. Καθεστώς Ενισχύσεων Επιχειρηματικότητας των Νέων

α. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής παρέχεται ενίσχυση, σε εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά Κατηγορία (άρθρο 14), το ύψος της οποίας, για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β. Η παραπάνω ενίσχυση παρέχεται κατά τα πρώτα πέντε, μετά την ίδρυσή της, έτη λειτουργίας της επιχείρησης και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ συνολικά, σε περίπτωση που γίνεται χρήση χρηματοδοτικής μίσθωσης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Σε κάθε άλλη περίπτωση, παρέχεται επιχορήγηση, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ συνολικά. Το κατ' έτος χορηγούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το 33% του συνόλου της χορηγούμενης ενίσχυσης.

γ. Η ενίσχυση αυτή παρέχεται για δαπάνες που αφορούν αμοιβές για νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης, καθώς και δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα πέντε έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και αφορούν:

γα. τόκους εξωτερικής χρηματοδότησης με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει το επιτόκιο αναφοράς,

γβ. δαπάνες για μίσθωση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παραγωγής και δαπάνες χρησιμοποίησης τεχνολογικών υποδομών που δημιουργούνται με εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση,

γγ. δαπάνες για ενέργεια, ύδρευση και θέρμανση, καθώς και διοικητικές επιβαρύνσεις και φόρους (εκτός του Φ.Π.Α. και των εταιρικών φόρων),

γδ. δαπάνες για χρηματοδοτική μίσθωση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παραγωγής,

γε. δαπάνες για μισθοδοσία, όπου περιλαμβάνονται και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι γι' αυτές δεν έχουν δοθεί άλλου είδους ενισχύσεις.

δ. Τα ποσοστά ενίσχυσης δεν μπορούν να υπερβαίνουν:

δα. Στις περιφέρειες του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α' της Συνθήκης της Ε.Ε. το 35% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 25% κατά τα δύο επόμενα έτη. Τα ποσοστά αυτά μπορούν να προσαυξάνονται κατά 5% στις περιφέρειες όπου το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. είναι μικρότερο του 60% του μέσου όρου των 25 κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στα μικρά νησιά με πληθυσμό μικρότερο των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων.

δβ. Στις περιφέρειες του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης της Ε.Ε. το 25% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 15% κατά τα δύο επόμενα έτη.

ε. Οι μικρές επιχειρήσεις που ελέγχονται από μετόχους επιχειρήσεων που έκλεισαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια σχετική αγορά ή σε όμορες αγορές.

### 3. Καθεστώς Ενισχύσεων Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων

α. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής μπορούν να παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά όλα τα είδη των ενισχύσεων του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, το ύψος των οποίων, για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β. Για τα επενδυτικά σχέδια της παραπάνω κατηγορίας το χορηγούμενο ποσοστό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

βα. για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

ββ. για το τμήμα που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ μέχρι και εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

βγ. για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 30% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης. Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται με τη μορφή επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει για κάθε επενδυτικό σχέδιο το 60% της συνολικής ενίσχυσης.

γ. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού ενισχύσεων της προηγούμενης περίπτωσης, ένα μεγάλο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται ενιαίο όταν η επένδυση πραγματοποιείται εντός μιας τριετούς περιόδου, εκ μέρους μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων, και

αποτελείται από πάγια στοιχεία ενεργητικού, συνδυαζόμενα κατά αδιαίρετο από οικονομική άποψη τρόπο.

δ. Στα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις.

ε. Τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αξιολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 10 του παρόντος νόμου και, εφόσον ο συνολικός βαθμός αξιολόγησης υπερβαίνει το ελάχιστο όριο βαθμολογίας που τίθεται με την κανονιστική απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του παρόντος, εντάσσονται στο καθεστώς ενισχύσεων της παρούσας παραγράφου μέχρι εξαντλήσεως των οριζόμενων κατ' έτος ενισχύσεων. Για τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων της παραγράφου αυτής με συνολικό ενισχυόμενο κόστος άνω των εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) ευρώ, τελούν υπό την προϋπόθεση της κύρωσής τους με νόμο.

στ. Οι επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για μεγάλα επενδυτικά σχέδια κοινοποιούνται μεμονωμένα προς έγκριση στην Επιτροπή εάν το συνολικό ποσό της ενίσχυσης από όλες τις πηγές υπερβαίνει το 75% του μέγιστου ορίου ενίσχυσης που θα μπορούσε να λάβει μία επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες ύψους εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) ευρώ, εφαρμόζοντας το ισχύον πάγιο όριο ενίσχυσης για μεγάλες επιχειρήσεις στον εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής. Οι επενδυτικές ενισχύσεις που δεν κοινοποιούνται βάσει του προηγούμενου εδαφίου γνωστοποιούνται στην Επιτροπή εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής τους με υποβολή των περιληπτικών πληροφοριών που απαιτούνται στο τυποποιημένο έντυπο του Παραρτήματος II του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, μέσω της εγκατεστημένης ηλεκτρονικής εφαρμογής της Επιτροπής.

ζ. Με την απόφαση υπαγωγής του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για το κάθε επενδυτικό σχέδιο της παρούσας παραγράφου ορίζεται το είδος και τα ποσοστά των παρεχόμενων ενισχύσεων στο πλαίσιο των περιορισμών της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου, καθώς και η διαδικασία παροχής

των εγκεκριμένων ενισχύσεων και δύναται να ορίζονται παρεκκλίσεις στα ποσοστά και το ύψος ενίσχυσης και να τίθενται ειδικοί όροι ανάλογα με το είδος της επένδυσης που αφορούν το χρόνο υλοποίησης και διατήρησής της.

4. Καθεστώς Ενισχύσεων Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων  
Στην κατηγορία αυτή παρέχονται φορολογικές απαλλαγές κατά το ποσοστό του πίνακα του άρθρου 5 παράγραφος 5 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παράγραφος 2 του παρόντος.

5. Καθεστώς Ενισχύσεων Συνέργειας και Δικτύωσης

α. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να προκηρύσσονται ειδικά προγράμματα που αφορούν συγκεκριμένες δραστηριότητες της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

β. Στα επενδυτικά σχέδια της κατηγορίας αυτής παρέχονται οι προβλεπόμενες από το Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό ενισχύσεις, το ύψος των οποίων, για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προκηρύσσονται Προγράμματα που εντάσσονται στα ειδικά καθεστάτα ενισχύσεων της Επιχειρηματικότητας \_\_\_\_\_ των Νέων, των Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Συνέργειας και Δικτύωσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι παρεχόμενες ενισχύσεις για τα καθεστάτα αυτά, το είδος και τα ποσοστά των χορηγούμενων ενισχύσεων, το είδος και τα ποσοστά των ενισχυόμενων δαπανών, και μπορούν να ορίζονται οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου σε σχέση με τη νομική μορφή των επιχειρήσεων, το περιεχόμενο και το ελάχιστο κόστος ενισχυόμενου επενδυτικού σχεδίου, τη διαδικασία παροχής των ενισχύσεων, το χρόνο και τις υπηρεσίες στις οποίες υποβάλλονται οι σχετικές αιτήσεις και τα όργανα εξέτασης και έγκρισης αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων – Κυρώσεις

1. Επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση πενταετίας ή τη λήξη της προβλεπόμενης περιόδου επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, αν αυτή υπερβαίνει την πενταετία, από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, οφείλουν:

- α. Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής.
- β. Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- γ. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.
- δ. Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που οφείλονται σε φυσικά φαινόμενα.
- ε. Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία έτυχαν ενισχύσεως, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία. Αιτήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από δύο (2) φορές.
- στ. Να διατηρήσουν την επένδυση στην περιοχή, όπου χορηγήθηκε η ενίσχυση.
- ζ. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης χωρίς έγκριση του αρμόδιου, για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οργάνου. Η έγκριση δίδεται πάντοτε με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.
- η. Να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρία ή αποσχίσουν κλάδο στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς έγκριση του αρμόδιου, για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οργάνου. Η έγκριση δίδεται πάντοτε με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.
- θ. Να αποστέλλουν στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει η τήρηση των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και της εγκριτικής απόφασης. Τα στοιχεία αυτά θα αποστέλλονται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης και μέχρι τη λήξη του ως άνω διαστήματος. Σε περίπτωση μη αποστολής των στοιχείων της παρούσας περίπτωσης ή αποστολής ανακριβών στοιχείων επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της επιχορήγησης. Το

πρόστιμο αυτό εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ορίζεται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:

α) Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση.

β) Στις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 1 δύναται να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή επιστραφεί μέρος αυτής.

γ) Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους.

4. Εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παράγραφο 1 χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της εισπραχθείσας ενίσχυσης ή καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου ή παρακρατείται τμήμα από τα υπολειπόμενα ποσά που δικαιούται η επιχείρηση βάσει της εγκριτικής απόφασης. Εφόσον η επιχείρηση αξιοποιεί το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους.

5. Εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις, που ορίζονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, επιστρέφεται η αναλογούσα στο συγκεκριμένο εξοπλισμό εισπραχθείσα ενίσχυση ή και ο μη καταβληθείς φόρος στο σύνολό τους. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση λύσης με οποιονδήποτε τρόπο της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης.

6. Κάθε αλλαγή της εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης οφείλει να γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία. Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι Μεσαία ή Μικρή επιχείρηση, αφαιρείται από



την ενίσχυση το αντίστοιχο ποσοστό που όριζε η απόφαση υπαγωγής λόγω αυτής της ιδιότητας.

7. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και επιστρέφεται η καταβληθείσα ενίσχυση ή καταπίπτει η εγγυητική επιστολή στην περίπτωση χορήγησης προκαταβολής,

β) εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης. Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά το νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η διαδικασία για τη διαπίστωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για την επιβολή ολικής ή μερικής επιστροφής, η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 30% της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρίας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν, καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής.

9. Η επιστροφή των ενισχύσεων που δίδονται με βάση τον παρόντα νόμο γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημόσιων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

10. Τα ποσά των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί ή να κεφαλαιοποιηθεί και επιστρέφεται σε περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους ή κεφαλαιοποίησης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

11. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, το οφειλόμενο ποσό αποδίδεται με ιδιαίτερη δήλωση εντός του επόμενου μήνα από αυτόν εντός του οποίου γεννήθηκε, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η υποχρέωση επιστροφής. Για τη βεβαίωση, καταβολή και έλεγχο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α΄) και του ν. 2717/1997 (ΦΕΚ 97 Α΄). Ενδεχόμενη άσκηση προσφυγής δεν αναστέλλει την καταβολή του οφειλόμενου ποσού.

12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους και καταβολή των οφειλόμενων φόρων, σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων των ενισχυόμενων επιχειρήσεων.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και οι πρόσθετες υποχρεώσεις που απορρέουν από την Κοινοτική Νομοθεσία για τις υπηρεσίες χορήγησης των ενισχύσεων και για τις επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια υπήχθησαν στις διατάξεις του παρόντος και εντάχθηκαν σε καθεστώς συγχρηματοδότησης.

## Άρθρο 15

Ετήσια υποβολή Έκθεσης στη Βουλή των Ελλήνων

Τον Ιανουάριο εκάστου έτους ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας υποβάλλει στη Βουλή των Ελλήνων Έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι πόροι που διατέθηκαν, οι επενδύσεις που ενισχύθηκαν και οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν κατά κλάδο και περιφέρεια, καθώς και οι εκτιμώμενες επιπτώσεις των ενισχύσεων του παρόντος νόμου στην ανάπτυξη, την κλαδική αναδιάρθρωση, την πράσινη επιχειρηματικότητα, την ενίσχυση της καινοτομίας,

την αύξηση των θέσεων απασχόλησης, την περιφερειακή σύγκλιση και συνολικά την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χώρας κατά το προηγούμενο έτος.

#### Άρθρο 16

##### Μεταβατικές διατάξεις

1. Επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των νόμων 3299/2004, 2601/1998, 1892/1990 εξακολουθούν να διέπονται από το καθεστώς αυτό.

2. α. Επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004 εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, υπό την προϋπόθεση ότι το ύψος ενίσχυσής τους δεν υπερβαίνει τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013, όπως ισχύει. Σε διαφορετική περίπτωση παρέχονται τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, όπως ισχύει.

β. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κανονιστικές πράξεις ως προς τα Όργανα και διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων που υποβλήθηκαν υπό το καθεστώς των νόμων 3299/2004, 2601/1998, 1892/1990.

γ. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξακολουθούν και εφαρμόζονται οι κανονιστικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους και τις διαδικασίες ελέγχου, ολοκλήρωσης και καταβολής ενισχύσεων.

δ. Οι γνωμοδοτικές επιτροπές της παρ. 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των επενδυτικών σχεδίων που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004.

ε. Μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του για τη διενέργεια των ελέγχων, την έκδοση των τροποποιητικών αποφάσεων, των αποφάσεων ολοκληρώσεων και πιστοποιήσεων έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, των αποφάσεων ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, για τις επενδύσεις που υπήχθησαν στους προγενέστερους επενδυτικούς νόμους.

3. Επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει έναρξη δαπανών μέχρι την 29η Ιανουαρίου 2010, όπως ορίστηκε στο άρθρο 10 του ν. 3816/2010, για να ενισχυθούν για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων τους με το κίνητρο της

φορολογικής απαλλαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. α. Οι διατάξεις του ν. 2601/1998 για την ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων στις χώρες της αλλοδαπής, στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 6 του ν. 2996/2002, «Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων Ε.Σ.Ο.Α.Β.», όπως ισχύει, εφαρμόζονται μέχρι τη λήξη του προγράμματος αυτού.

β. Επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις διατάξεις του ν. 2601/1998 σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2996/2002, όπως ισχύει, διέπονται από τις διατάξεις του ν. 2601/1998. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κανονιστικές πράξεις ως προς τα Όργανα και διαδικασίες αξιολόγησης \_\_\_\_\_ και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων της παραγράφου αυτής.

γ) i. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας δύναται να ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν το χρόνο υποβολής αιτήσεων, τις διαδικασίες και τα κριτήρια αξιολόγησης, τις προϋποθέσεις υπαγωγής, την υλοποίηση, τον έλεγχο, την παρακολούθηση και κάθε ειδικότερο θέμα για τις επενδύσεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2601/1998 στο Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (ν. 2996/2002). Επίσης με την ίδια απόφαση ορίζεται το υπόλοιπο, εκ του προβλεπόμενου στο ν. 2996/2002, διατιθέμενο ύψος κονδυλίων για την ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στο Ε.Σ.Ο.Α.Β..

ii. Η ισχύς της κανονιστικής απόφασης που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2601/1998 παρατείνεται μέχρι την έκδοση νέας απόφασης, κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση i της περίπτωσης αυτής.

5. Εφαρμόζεται και για τον παρόντα νόμο η παρ. 35 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004.

6. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διατηρείται η ισχύς της υπ' αριθμ. 31054/12.7.2007, όπως τροποποιήθηκε, κοινής υπουργικής απόφασης που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 παρ. 2α του ν. 3299/2004.

7. Διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται:

α. Η υπ' αριθμ. 43965/30.11.1994 κανονιστική απόφαση για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης λβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1892/1990 και έχει διατηρηθεί σε ισχύ σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2601/1998, όπως ίσχυε, και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004 και

β. Η υπ' αριθμ. 58692/5.8.1998 κανονιστική απόφαση για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που είχε εκδοθεί σύμφωνα με το εδάφιο β' της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998, και έχει διατηρηθεί σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004, όπως τροποποιήθηκε.

γ. Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, των θεματικών πάρκων, των γηπέδων γκολφ, των κέντρων προπονητικού και αθλητικού τουρισμού, καθώς και η οικεία απόφαση του πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων. Επίσης διατηρείται σε ισχύ το προεδρικό διάταγμα για την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των αυτοκινητοδρομιών.

δ. Η κοινή υπουργική απόφαση για τους όρους τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, αρμοδιότητας πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και η υπουργική απόφαση για τα αναγκαία δικαιολογητικά.

8. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται:

α. Η κανονιστική απόφαση του ν. 1892/1990 για τον τρόπο καταβολής της επιχορήγησης (που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αυτού και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της περ. η' της παρ. 3 του άρθρου 14 του

ν. 2601/1998, όπως ίσχυε και της περ. κ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3299/2004).

β. Η υπ' αριθμ. 40929/2.11.2005 κανονιστική απόφαση για τον τρόπο καταβολής της προκαταβολής της επιχορήγησης.

γ. Η υπ' αριθμ. 48116/19.12.2005 απόφαση, όπως ισχύει, για τον καθορισμό των δικαιολογητικών για τον έλεγχο των επενδύσεων.

9. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος, η επιβολή κυρώσεων και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998 από τον ΕΟΜΜΕΧ εξακολουθεί να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού.

10. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1892/1990 ή του ν. 1262/1982 από την Α.Τ.Ε. εξακολουθεί να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού.

11. Η παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004, η οποία προβλέφθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3752/2009 και με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3840/2010, ισχύει ανεξάρτητα αν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των νόμων αυτών είχε συμπληρωθεί η αρχική ή κατά παράταση προθεσμία ολοκλήρωσης.

12. Μέχρι τη στελέχωση και οργάνωση της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, ώστε να μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι αρμοδιότητές της ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, στην οποία υποβάλλονται και οι σχετικές αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διαπιστώνεται η πλήρωση όλων των οργανωτικών προϋποθέσεων και η έναρξη λειτουργίας της Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, σε σχέση με τις αρμοδιότητές της, που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

13. Η δυνατότητα της παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης που παρέχεται σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, μπορεί να χορηγείται και τμηματικά. Στις περιπτώσεις τμηματικής παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, η υποβολή του σχετικού αιτήματος πραγματοποιείται μέχρι τη λήξη της νέας ημερομηνίας ολοκλήρωσης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ν. 3299/2004.

14. Επενδυτικά σχέδια που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες μέχρι και τις 29.1.2010, και το προβλεπόμενο στην υπ' αριθμ. 33017/25.7.2007 κανονιστική απόφαση, όπως ισχύει, δικαιολογητικό της Ειδικής Γνωμάτευσης του Ε.Ο.Τ. κατατέθηκε σε χρόνο μεταγενέστερο της αρχικής αίτησης, εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, ανεξάρτητα αν εκκρεμεί, είναι σε διαδικασία εξέτασης ή έχουν εκδοθεί απορριπτικές αποφάσεις λόγω της μη προσκόμισης του δικαιολογητικού αυτού.

15. Επενδυτικά σχέδια που απεστάλησαν στις αρμόδιες υπηρεσίες ταχυδρομικώς μέχρι και τις 29.1.2010, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004.

16. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3470/2006 (ΦΕΚ 132 Α') εφαρμόζεται, αφότου ίσχυσε, και για τα επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων ιν και ν της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004, όπως εξειδικεύθηκαν με την υπ' αριθμ. 13752/29.3.2006 κανονιστική απόφαση, για τα οποία δεν έχει εκδοθεί απόφαση υπαγωγής ή εκδόθηκε απορριπτική απόφαση, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

17. Το οριζόμενο στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης Α δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, χρονικό διάστημα των δώδεκα (12) μηνών δεν έχει εφαρμογή για τις υφιστάμενες εταιρίες, οι οποίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει τα επενδυτικά σχέδια, για τα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

18. Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, δύναται να εκδοθεί απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, επιβάλλονται όμως οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10 του ίδιου νόμου.

19. Οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 38508/31.7.2009 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 1664 Β') έχουν εφαρμογή και σε επενδυτικά σχέδια που κατά το χρόνο έκδοσής της εκκρεμούσε η αξιολόγησή τους και για τα οποία δεν έχει εκδοθεί απόφαση υπαγωγής ή εκδόθηκε, λόγω της μη εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων, απορριπτική απόφαση, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

20. Για το τρέχον έτος οι προβλεπόμενες στο άρθρο 7 κανονιστικές αποφάσεις εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

#### Άρθρο 17

Η παράγραφος 11 του άρθρου 30 του Αγορανομικού Κώδικα (ν.δ. 135/1946), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 3668/2008 «Αναθεώρηση των διατάξεων περί κυρώσεων του ν.δ. 136/1946 «Περί Αγορανομικού Κώδικα» και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 115 Α'), αντικαθίσταται ως εξής: «11. α) Κάθε καταστηματάρχης, εργοστασιάρχης, πρατηριούχος, λιανοπωλητής και γενικά κάθε έμπορος ειδών που: i) κατέχει ψευδή όργανα μέτρησης, όπως αυτά ορίζονται με σχετική υπουργική απόφαση, ii) μεταχειρίζεται όργανα μέτρησης, άλλα από τα κατά νόμο προβλεπόμενα ακόμη και αν διατηρούνται σε καλή κατάσταση,

iii) αποποιείται τη μέτρηση ή ζύγιση και iv) πωλεί με το μέτρο είδη, των οποίων η πώληση προβλέπεται να γίνεται σε βάρος, τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%) επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης και σε περίπτωση νέας επιχείρησης, επί του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τη στιγμή διαπίστωσης της παράβασης. Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το διπλάσιο του ελάχιστου προστίμου που προβλέπεται στις παραγράφους 1 ή 4 του άρθρου 30 του Αγορανομικού Κώδικα. Με το ίδιο πρόστιμο τιμωρείται όποιος εισάγει, κατασκευάζει όργανα μέτρησης άλλα από τα κατά νόμο προβλεπόμενα ή τα μετατρέπει σε ψευδή. Τα ψευδή όργανα μέτρησης κατάσχονται και καταστρέφονται. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα όργανα που διενεργούν την κατάσχεση, τη διαδικασία καταστροφής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με την τύχη των ψευδών οργάνων μέτρησης.

β) Ειδικά στα πρατήρια υγρών καυσίμων, η τοποθέτηση οργάνου ή υποστηρικτικών μέσων οργάνου καταδολίευσης ή αλλοίωσης του αποτελέσματος των μετρήσεων των αντλιών θεωρείται ως μετατροπή οργάνου μέτρησης σε ψευδές. Το όργανο καταδολίευσης ή αλλοίωσης και τα τυχόν υποστηρικτικά μέσα κατάσχονται και στον παραβάτη επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο για κάθε επηρεαζόμενη αντλία ίσο με το διπλάσιο του υπολογιζόμενου ποσοστού απόκλισης κάθε αντλίας χωριστά επί του ποσού συμμετοχής της στο συνολικό



κύκλο εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης και σε περίπτωση νέας επιχείρησης, επί του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τη στιγμή διαπίστωσης της παράβασης. Σε περίπτωση που το ποσοστό απόκλισης ή το ποσό συμμετοχής στο συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί για κάθε επηρεαζόμενη αντλία, τότε η παράβαση τιμωρείται με αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο δύο τοις εκατό (2%) για κάθε επηρεαζόμενη αντλία επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας κλεισμένης χρήσης και σε περίπτωση νέας επιχείρησης, επί του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τη στιγμή διαπίστωσης της παράβασης. Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ανά επηρεαζόμενη αντλία.

γ) Τα δύο τελευταία εδάφια της ως άνω παραγράφου β' εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις επέμβασης στις καλωδιώσεις, στις συνδεσμολογίες και στις σωληνώσεις της αντλίας ή του ενδείκτη.

δ) Στην περίπτωση της παραγράφου β' επιβάλλονται και οι προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο ποινικές κυρώσεις. Παράλληλα, αφαιρείται υποχρεωτικά οριστικά η άδεια λειτουργίας της εν λόγω επιχείρησης, με απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής, της πράξης χαρακτηριζόμενης ως σοβαρής παράβασης των όρων χορήγησης της σχετικής άδειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 παρ. 6 του ν. 3054/2002 (ΦΕΚ 230 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3335/2005 (ΦΕΚ 95 Α'). Για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, η ελεγκτική αρχή αποστέλλει το φάκελο της υπόθεσης συνοδευόμενο από σχετική εισηγητική έκθεση, στην αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της παράβασης. Από την ημερομηνία έκδοσης της ανωτέρω απόφασης και για έξι μήνες δεν επιτρέπεται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, η λειτουργία παρόμοιας επιχείρησης στον ίδιο χώρο. Επίσης, δεν επιτρέπεται η χορήγηση νέας άδειας λειτουργίας παρόμοιας επιχείρησης στον ίδιο χώρο σε σύζυγο ή σε πρόσωπα έχοντα μέχρι δεύτερου βαθμού συγγένεια με τον δικαιούχο της άδειας, εφόσον ο χώρος ή οι εγκαταστάσεις είναι ιδιοκτησίας του παραβάτη και η ιδιοκτησία παραμένει σε αυτόν.

ε) Η συμμετοχή στη διάπραξη του αδικήματος της παραγράφου β' τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο κατ' ελάχιστον πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ επιφυλασσομένης και

της επιβολής των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, εφόσον η συμμετοχή συνίσταται στην εγκατάσταση του μηχανισμού καταδολίευσης ή αλλοίωσης.»

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα, 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Δ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ\_\_

2. ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΜΠΑ-ΕΜΠΑ

**Αίτημα Υποβολής Υποψηφιότητας  
στο Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων  
Αξιολογητών /Ελεγκτών  
(ΕΜΠΑ/ΕΜΠΕ) Ν.3908/2011**

Όνοματεπώνυμο

Υποψηφίου :

ΑΦΜ Υποψηφίου

**Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων  
Αξιολογητών (ΕΜΠΑ)/Ελεγκτών (ΕΜΠΕ)**

Ημερομηνία Ηλεκτρονικής Υποβολής :

Κωδικός Υποβολής

Κωδικός Φακέλου

ΕΝΟΤΗΤΑ Ι

ΑΙΤΗΣΗ – ΕΝΤΥΠΟ  
ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

**ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ**  
**ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΩΝ/ ΕΛΕΓΚΤΩΝ**  
**(ΕΜΠΑ/ΕΜΠΕ)**  
**ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3908/2011**

<b>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ:</b> <i>(Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία κατά την παραλαβή του έντυπου φακέλου)</i>		<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ</b> <b>ΕΜΠΑ .....</b> <i>(Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία μετά την παραλαβή του ηλεκτρονικά υποβληθέντος αιτήματος).</i>
<b>Όνοματεπώνυμο Αιτούντος</b>		<b>Προς</b>
Επώνυμο:		<b>Γενική Δ/ση Έγκρισης και Ελέγχου Ιδιωτικών Επενδύσεων</b> <b>Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας</b> <b>(Γραφείο Εξυπηρέτησης Επενδυτών)</b> <b>Κοραή 4 6ος όροφος</b> <b>10564 Αθήνα</b>
Όνομα:		
Πατρώνυμο:		
<b>Διεύθυνση Επικοινωνίας</b>		<p>Στο πλαίσιο της Πρόσκλησή σας για Εκδήλωση ενδιαφέροντος για εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών - Ελεγκτών του Επενδυτικού Νόμου 3908/2011 (ΕΜΠΑ/ΕΜΠΕ), σας υποβάλλω αίτημα υποψηφιότητας προκειμένου να εγγραφώ στο εν λόγω Μητρώο.</p> <p>Το αίτημα έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων με κωδικό υποβολής -----Στον έντυπο φάκελο που συνοδεύει την παρούσα αίτηση έχουν συμπεριληφθεί οι εκτυπώσεις όπως ακριβώς παρήχθησαν από το Πληροφοριακό Σύστημα μετά την ηλεκτρονική Υποβολή του αιτήματος και δεν έχει γίνει καμία τροποποίηση επ' αυτών.</p> <p>Κάθε δικαιολογητικό ή στοιχείο που υποβάλλεται σε έντυπη μορφή έχει πανομοιότυπα υποβληθεί και σε ηλεκτρονική μορφή</p>
Χώρα:		
Περιφέρεια:		
Δήμος:		
Δημοτική / Τοπική κοινότητα:		
Οδός – Αριθμός / Τοποθεσία:		
ΤΚ:		
Τηλέφωνο:		
e-mail :		
<b>Ημερομηνία:</b>		

**Υπογραφή ΑΙΤΗΣΗΣ – ΔΗΛΩΣΗΣ**

<b>Όνοματεπώνυμο Αιτούντος</b>	<b>Αρ Διαβατ. ή Δ.Α.Τ</b>	<b>Υπογραφή</b>

**ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ****1.1 Ατομικά Στοιχεία – Στοιχεία Επικοινωνίας****1.1.1 Στοιχεία Ταυτότητας Υποψηφίου**

<b>Επώνυμο</b>	
<b>Όνομα</b>	
<b>Όνομα Πατρός</b>	
<b>Ημερομηνία γέννησης</b>	
<b>Τόπος γέννησης</b>	
<b>Υπηκοότητα</b>	
<b>Φύλο</b>	
<b>Α.Φ.Μ. (ή VAT Number άλλης χώρας)</b>	
<b>Δ.Ο.Υ. (ή φορολογική αρχή άλλης χώρας)</b>	
<b>Στοιχεία Ταυτότητας ή διαβατηρίου</b>	Ταυτότητα ή Διαβατήριο
	Αριθμός
	Εκδούσα Αρχή

**1.1.2 Διεύθυνση Μόνιμης Κατοικίας**

<b>Χώρα</b>	
<b>Περιφέρεια</b>	
<b>Περιφερειακό Διαμέρισμα</b>	
<b>Δήμος</b>	
<b>Δημοτική / Τοπική κοινότητα</b>	
<b>Οδός – Αριθμός / Τοποθεσία</b>	
<b>Ταχ. Κώδικας</b>	

**1.1.3 Στοιχεία Επικοινωνίας**

<b>ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Σταθερό)</b>	
<b>ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)</b>	
<b>e-mail</b>	

1.1 Στοιχεία Εργασίας	
Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Τομέας εργασίας	
Επωνυμία φορέα εργασίας	
ΑΦΜ	
Χώρα	
Δήμος	
Πόλη	
Οδός Αριθμός	
Ταχ. Κώδικας	
Τηλέφωνο	

2.1 Πτυχιακοί Τίτλοι Σπουδών						
α/α	Χώρα	Ονομασία Εκπαιδευτικού ιδρύματος	Τίτλος Σπουδών	Ετη Σπουδών	Ετος κτήσης πτυχίου	Αναγνώριση ισοτιμίας από ΔΙΚΑΤΣΑ / ΔΙΟΠΑ
		Κατεύθυνση :				
		Ειδικότητα :				

2.2 Μεταπτυχιακοί Τίτλοι Σπουδών							
α/α	Χώρα	Ονομασία Εκπαιδευτικού ιδρύματος	Επίπεδο	Τίτλος Σπουδών	Ετη Σπουδών	Ετος κτήσης πτυχίου	Αναγνώριση ισοτιμίας από ΔΙΚΑΤΣΑ / ΔΙΟΠΑ
		Κατεύθυνση :					
		Ειδικότητα :					

## 2.3 Γνώση Αγγλικής Γλώσσας

α/α	Επίπεδο	Τίτλος ή άλλο στοιχείο τεκμηρίωσης

## 2.4 Χρήση Η/Υ και Internet

α/α	Αντικείμενο	Επίπεδο	Τίτλος ή άλλο στοιχείο τεκμηρίωσης

## 3.1 Εμπειρία

3.1.1	Τεκμηριωμένη εμπειρία συμμετοχής στην αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων		
	Αριθμός Επενδυτικών σχεδίων		
	Τεκμηρίωση		
3.1.2	Τεκμηριωμένη εμπειρία συμμετοχής στην κατάρτιση οικονομοτεχνικών μελετών		
	Αριθμός οικονομοτεχνικών μελετών		
	Τεκμηρίωση		
3.1.3	Τεκμηριωμένη εμπειρία συμμετοχής στο σχεδιασμό, συντονισμό , διαχείριση ή υλοποίηση επενδυτικών κοινοτικών προγραμμάτων		
	Αριθμός επενδυτικών κοινοτικών προγραμμάτων		
	Τεκμηρίωση		
3.1.4	Τεκμηριωμένη συμμετοχή σε ελέγχους επενδυτικών σχεδίων		
	Αριθμός επενδυτικών κοινοτικών προγραμμάτων		
	Τεκμηρίωση		
3.1.5	Τεκμηριωμένη συμμετοχή στην υλοποίηση - διαχείριση - επίβλεψη επενδυτικών και τεχνικών έργων		
	Αριθμός επενδυτικών και τεχνικών έργων		
	Τεκμηρίωση		



### 3.2 Λοιπή Σχετική Εμπειρία

α/α	Αντικείμενο	Έτη Εμπειρίας	Τίτλος ή άλλο στοιχείο τεκμηρίωσης

## ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙ

# ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

### Υποβαλλόμενα Δικαιολογητικά

Υποβαλλόμενα Δικαιολογητικά			
α/α	Κατηγορία Δικαιολογητικού	Στοιχεία – Περιγραφή Δικαιολογητικών	Παρατηρήσεις

### 3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

#### **Περιεχόμενο υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/86.**

Με την Υπεύθυνη Δήλωση δηλώνονται τα εξής: .

α) *Η μη ύπαρξη αποφάσεων ακούσιας ανάκλησης της υπαγωγής σε προηγούμενους Αναπτυξιακούς Νόμους ή Κοινοτικά Προγράμματα κατά τη τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο ειδικό καθεστώς ενισχύσεων της Επιχειρηματικότητας των Νέων του νόμου 3908/2011.*

β) *Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο ή τμήμα αυτού έχει ενταχθεί και σε άλλα καθεστώτα ενισχύσεων, στοιχεία αυτού (αριθμ. πρωτ. απόφασης υπαγωγής, επωνυμία υπαχθείσας επιχείρησης, συνολικό ενισχυόμενο κόστος και ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο) και ότι δεν ζητείται η ενίσχυση των ίδιων επιλέξιμων δαπανών.*

γ) *Ο τρόπος με τον οποίο θα χρηματοδοτηθεί το επενδυτικό σχέδιο.*

δ) *Η νομική μορφή και την κατηγορία βιβλίων, σε περίπτωση υπό σύσταση εταιρείας ή σε περίπτωση που υφιστάμενος φορέας προτίθεται να μεταβάλει τη νομική του μορφή μετά την υποβολή της αίτησης.*

ε) *Σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης, ότι το φυσικό πρόσωπο δεν έχει υπερβεί το τεσσαρακοστό (40<sup>ο</sup>) έτος της ηλικίας του, ή σε περίπτωση επιχείρησης, ότι σε αυτή συμμετέχουν με ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) του εταιρικού της κεφαλαίου φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό (40<sup>ο</sup>) έτος της ηλικίας τους και ασκούν αποκλειστικά τη διαχείριση της εταιρείας κατέχοντας θέση Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθύνοντος Συμβούλου, Διαχειριστή ή αντίστοιχου οργάνου διοίκησης.*

στ) *Ότι ο φορέας της επένδυσης δεν έχει ως μετόχους ή εταίρους με ποσοστό άνω του είκοσι τοις εκατό (20%) ή ασκούντες τη διοίκηση πρόσωπα που συμμετείχαν σε επιχειρήσεις οι οποίες έπαυσαν τη λειτουργία τους κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο και δραστηριοποιούνταν στην ίδια σχετική αγορά ή σε όμορες αγορές.*

ζ) *Ότι η εγκατάσταση της μονάδας που αποτελεί αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου θα γίνει στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις της επιχείρησης σε χώρο (γήπεδο ή ακίνητο) ιδιόκτητο ή μισθωμένο ή σε νέο για την επιχείρηση χώρο, ιδιόκτητο ή μισθωμένο*